

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura

Meta tkun involut f'kawża ċivili u taħseb li jkollok tillitiga, għandek tkun konxju li hemm ċertu limitu ta' żmien biex tiegħu azzjoni.

Is-sistemi legali moderni kollha inklużi dawk tat-27 Stat Membru jipprovdu għal-limitazzjoni temporali tat-talbiet ċivili. Il-liġijiet li jirregolaw il-perjodi ta' limitazzjoni jew ta' preskrizzjoni jvarjaw ferm fir-rigward tat-tul tal-limitu ta' żmien, meta eżattament jibda l-limitu taż-żmien u skont liem att jew avveniment jissospendi jew jinterrompi l-limitu ta' żmien. Il-liġi applikabbli għat-talba tirregola wkoll il-perjodu ta' limitazzjoni li jaffettwa t-talba.

Jekk jogħġbok aghżel il-bandiera tal-pajjiż rilevanti biex tikseb informazzjoni nazzjonali dettaljata.

Din il-paġna hi amministrata mill-Kummissjoni Ewropea. L-informazzjoni f'din il-paġna ma tirriflettix neċessarjament il-pożizzjoni uffiċjali tal-Kummissjoni Ewropea. Il-Kummissjoni ma taċċetta l-ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali fir-rigward tar-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-paġni Ewropej.

L-aħħar aġġornament: 01/02/2020

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Belġju

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibb, Hadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiza sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estizi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

- 13 Il-qradi jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni b'hal din, il-persuna tittieħed il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Il-Kodiċi Ġudizzjarju (*Code judiciaire/Gerechtljik Wetboek*) jirreferi għal numru ta' limiti ta' żmien differenti.

Dawn jistgħu jinqasmu f'żewġ kategoriji: perjodi ta' stennija u limiti ta' żmien perentorji.

Il-perjodi ta' stennija (*délais d'attente/wachtermijnen*) huma perjodi li jridu jiskadu. Fi kliem ieħor, dawn il-perjodi għandhom jiskadu qabel ma l-azzjoni legali tkun tista' tittieħed b'mod validu.

Eżempju ta' perjodu ta' stennija huwa [l-perjodu ta' taħrika](#) (*délai de citation/dagvaardingstermijn*). Għandu jkun hemm "perjodu ta' taħrika" bejn id-data li fiha t-taħrika tkun notifikata u s-seduta preliminari: dan huwa tmint ijiem fil-kawża prinċipali (kawzi ċivili) u jumejn fi proċedimenti interim.

Il-limiti ta' żmien perentorji (*délais de forclusion/vervaltermijnen*) huma limiti ta' żmien li fihom trid tittieħed azzjoni legali partikolari, mhux aktar tard mill-aħħar ġurnata tal-limitu ta' żmien jew [tad-dies ad quem](#), u fin-nuqqas ta' dan jiskadi d-dritt li tittieħed din l-azzjoni legali.

Il-limiti ta' żmien li fihom għandhom jinbdeu il-proċedimenti legali huma eżempji ta' limiti ta' żmien perentorji, jiġifieri:

- il-limitu ta' żmien ta' xahar biex tappella kontra sentenza wara l-kawża (l-Artikolu 1051 tal-Kodiċi Ġudizzjarju), mid-data li fiha s-sentenza ġiet notifikata;
- il-limitu ta' żmien ta' xahar biex togġezzjona għal sentenza kontumacja (*in absentia*) (l-Artikolu 1048 tal-Kodiċi Ġudizzjarju), mid-data li fiha s-sentenza tkun ġiet notifikata;
- il-limitu ta' żmien ta' tliet xhur biex tappella fuq punti ta' liġi lill-Qorti tal-Kassazzjoni (*Cour de cassation/ Hof van Cassatie*) (l-Artikolu 1073 tal-Kodiċi Ġudizzjarju);
- il-limitu ta' żmien ta' tliet xhur biex jitressqu l-proċedimenti ta' partijiet terzi (l-Artikolu 1129 tal-Kodiċi Ġudizzjarju);
- il-limitu ta' żmien ta' 30 jum għall-preżentazzjoni ta' talba għal danni kontra imħallef għal nuqqas ta' ġustizzja (l-Artikolu 1142 tal-Kodiċi Ġudizzjarju);
- il-limitu ta' żmien ta' sitt xhur għall-ftuħ mill-ġdid tal-proċedimenti ċivili (l-Artikolu 1136 tal-Kodiċi Ġudizzjarju).

Il-perjodu ta' taħrika huwa għalhekk perjodu ta' stennija.

L-Artikolu 707 tal-Kodiċi Ġudizzjarju jistipula li t-taħrika ordinarja fil-kawża prinċipali hija tmint ijiem għal persuni li għandhom id-domicilju jew il-post ta' residenza tagħhom fil-Belġju.

L-istess japplika meta:

1. it-taħrika tiġi notifikata fil-Belġju fl-indirizz għan-notifika;
2. il-persuna li lilha tkun notifikata t-taħrika ma jkollhiex domicilju jew post ta' residenza magħruf fil-Belġju jew barra mill-pajjiż;
3. it-taħrika għal parti domiciljata barra mill-pajjiż tiġi notifikata personalment fil-Belġju.

Il-perjodu ta' taħrika fi proċedimenti interim huwa mnaqqas għal jumejn ([I-Artikolu 1035 tal-Kodiċi Ġudizzjarju](#)). Il-perjodu ta' taħrika għal proċedimenti quddiem [I-imħallef tas-sekwestri preventivi](#) (*juge des saisies/beslagrechter*) huwa wkoll jumejn fejn dan tal-aħħar jippresjedi bħal fi proċedimenti interim.

Meta l-intimat ma jkollux domicilju, post ta' residenza jew indirizz għan-notifika fil-Belġju, il-“perjodi ordinarji” ta' tmint ijiem u ta' jumejn indikati hawn fuq huma estiżi skont [I-Artikolu 55 tal-Kodiċi Ġudizzjarju](#).

Il-perjodu huwa għalhekk ta' (tmint ijiem jew jumejn + ...):

1. 15-il jum meta l-parti tgħix f'pajjiż ġar jew fir-Renju Unit;
2. 30 jum meta l-parti tgħix f'pajjiż Ewropew ieħor;
3. 80 jum meta l-parti tgħix f'parti oħra tad-dinja.

Din l-estensjoni għandha, madankollu, tkun prevista mil-liġi. Għat-taħrika fil-kawża prinċipali, hija stabbilita [fl-Artikolu 709 tal-Kodiċi Ġudizzjarju](#), filwaqt li għat-taħrika fil-proċedimenti interim, hija stabbilita [fl-Artikolu 1035 tal-Kodiċi Ġudizzjarju](#).

Jista' jkun meħtieġ f'każijiet speċifiċi li tipproċedi malajr ħafna wara t-taħrika. F'sitwazzjonijiet bħal dawn, talba biex jitqassru dawn il-perjodi tista' tiġi sottomessa lill-qorti kompetenti minn avukat jew uffiċjal tal-qorti ([I-Artikolu 708 tal-Kodiċi Ġudizzjarju](#) fil-kawża prinċipali, [I-Artikolu 1036 tal-Kodiċi Ġudizzjarju](#) fil-proċedimenti interim).

Meta t-taħrika tiġi notifikata, l-uffiċjal tal-qorti jagħti wkoll kopja tad-deċiżjoni li tqassar il-perjodu tat-taħrika sabiex jinforma lill-intimat li din giet awtorizzata.

Wieħed mill-aktar aspetti importanti tal-limitu ta' żmien huwa **l-kalkol** tiegħu. Il-proċedura għall-kalkolu hija stabbilita [fl-Artikoli 48 sa 57 tal-Kodiċi Ġudizzjarju](#) (jiġifieri l-Kapitolu VIII tal-Ewwel Parti tal-Kodiċi Ġudizzjarju) (ara hawn taħt).

Dawn l-artikoli jkopru punti ġenerali (l-Artikoli 48 u 49), il-limiti ta' żmien perentorji (l-Artikolu 50, l-ewwel paragrafu), [il-kalkolu](#) tal-limiti ta' żmien (l-Artikoli 52 u 53, l-ewwel paragrafu, u l-Artikoli 53 *bis*, 54 u 57), is-sitwazzjonijiet ta' [force majeure](#), [l-estensjoni tal-limitu ta' żmien](#) (l-Artikolu 50, [it-tieni paragrafu](#), l-Artikoli 51 u 53, [it-tieni paragrafu](#), u l-Artikolu 55) u l-każ ta' sospensjoni minħabba l-mewt ta' waħda mill-partijiet (l-Artikolu 56).

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

1 ta' Jannar (L-Ewwel tas-Sena)

Ħadd il-Għid u t-Tnejn ta' fuq l-Għid (dati jinbidlu)

1 ta' Mejju (Jum il-Ħaddiem)

Jum Lapsi (is-sitt Ħamis wara Ħadd il-Għid)

Għid il-Ħamsin u t-Tnejn ta' fuq Għid il-Ħamsin (is-seba' Ħadd u Tnejn wara Ħadd il-Għid)

Festa nazzjonali: 21 ta' Lulju

15 ta' Awwissu (Festa tal-Assunzjoni tal-Madonna)

1 ta' Novembru (Jum il-Qaddisin Kollha)

11 ta' Novembru (l-Armistizju tal-1918)

25 ta' Diċembru (Jum il-Milied)

Din il-lista **ma** tidhirx fil-Kodiċi Ġudizzjarju.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Ara l-mistoqsija 1 (hawn fuq).

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Ir-regola hija li *d-dies a quo* (jum tal-att jew tal-avveniment li jagħti bidu għal-limitu ta' żmien) MHUX inkluż fil-limitu ta' żmien, imma li *d-dies ad quem* (l-aħħar jum tal-limitu ta' żmien) HUWA inkluż (“*dies a quo non computatur in termino*”).

[I-Artikolu 52 tal-Kodiċi Ġudizzjarju](#): “Il-limitu ta' żmien huwa kkalkulat min-nofsillejl sa nofsillejl. Huwa kkalkulat mill-jum wara l-jum tal-att jew tal-avveniment li jagħti bidu għal-limitu ta' żmien u jinkludi l-ġranet kollha, anke s-Sibtijiet, il-Ħdud u l-festi pubbliċi.”

Konsegwentement, il-kalkolu tal-limitu ta' żmien ma jibdiex fil-jum tan-notifika ta' taħrika jew sentenza (*dies a quo*), imma fil-jum ta' wara (b'mod aktar preċiż, f'00.00 tal-jum ta' wara).

Pereżempju, jekk it-taħrika tiġi notifikata nhar it-Tnejn 4 ta' Mejju (*dies a quo*), [il-perjodu ta' taħrika](#) jibda nhar it-Tlieta 5 ta' Mejju. Fi kliem ieħor, l-ewwel ġurnata tal-limitu ta' żmien ta' tmint ijiem hija t-Tlieta 5 ta' Mejju.

Jekk l-4 ta' Mejju jaħbat il-Ġimgħa, mela l-perjodu ta' taħrika jibda nhar is-Sibt 5 ta' Mejju. L-ewwel ġurnata tal-perjodu ta' taħrika tista' għalhekk taħbat is-Sibt, il-Ħadd jew festa pubblika.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

A/ Notifika minn uffiċjal tal-qorti:

Skont l-Artikolu 57 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, sakemm ma jkunx stipulat mod ieħor bil-liġi, il-limitu ta' żmien għal oġġezzjoni, appell lill qorti superjuri jew appell fuq punti ta' liġi lill-Qorti tal-Kassazzjoni jibda meta s-sentenza tiġi nnotifikata lill-persuna jew fid-domicilju tagħha jew, fejn applikabbli, meta kopja tagħha tingħata personalment jew tiġi ddepożitata, kif stabbilit [fl-Artikoli 38](#) u [40](#).

Għal persuni li m'għandhomx id-domicilju, il-post ta' residenza jew l-indirizz għan-notifika tagħhom fil-Belġju u li ma jistgħux jiġu notifikati personalment, il-limitu ta' żmien jibda meta kopja tas-sentenza li għandha tiġi notifikata tingħata lis-servizz postali jew, fejn applikabbli, lill-prosekutur pubbliku.

Fil-każ ta' persuni mingħajr kapaċità legali, il-limitu ta' żmien ma jibdiex qabel ma s-sentenza tkun giet notifikata lir-rappreżentant legali tagħhom.

B/ Notifika permezz ta' karta (ittra):

Sakemm ma jkunx stipulat mod ieħor bil-liġi, skont l-Artikolu 53 *bis* tal-Kodiċi Ġudizzjarju, il-limitu ta' żmien li jibded meta d-dokument tal-karta jiġi notifikat lid-destinatarju jiġu kkalkulati:

1. fejn id-dokument ikun notifikat permezz ta' kunsinna ġudizzjarja rreġistrata jew b'ittra rreġistrata b'konferma tal-wasla, mill-ewwel jum wara l-jum meta l-ittra tkun giet ipprezentata fid-domicilju tad-destinatarju jew, fejn applikabbli, fil-post ta' residenza jew fl-indirizz għan-notifika tad-destinatarju;
2. fejn id-dokument ikun notifikat b'ittra rreġistrata jew b'ittra ordinarja, mit-tielet jum tax-xogħol wara l-jum meta l-ittra tkun ingħatat lis-servizzi postali, sakemm ma jiġix ippruvat mod ieħor mid-destinatarju;
3. fejn id-dokument ikun notifikat b'konferma datata tal-wasla, mill-ewwel jum li jkun imiss.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettag xi avveniment, il-jum li fih jitwettag l-avveniment ikun iġġhod għall-kalkolu taż-żmien?

Ir-regola hija li *d-dies a quo* (jum tal-att jew tal-avveniment li jagħti bidu għal-limitu ta' żmien) MHUX inkluż fil-limitu ta' żmien, imma li *d-dies ad quem* (l-aħħar jum tal-limitu ta' żmien) HUWA inkluż.

DIES A QUO:

[l-Artikolu 52 tal-Kodiċi Ġudizzjarju](#): "Il-limitu ta' żmien huwa kkalkulat min-nofsillejl sa nofsillejl. Huwa kkalkulat mill-jum wara l-jum tal-att jew tal-avveniment li jagħti bidu għal-limitu ta' żmien u jinkludi l-ġranet kollha, anke s-Sibtijiet, il-Ħdud u l-festi pubbliċi."

Konsegwentement, il-kalkolu tal-limitu ta' żmien ma jibdiex fil-jum tan-notifika ta' taħrika jew ta' sentenza (*dies a quo*), imma fil-jum ta' wara (b'mod aktar preċiż, f'00.00).

Pereżempju, jekk it-taħrika tiġi notifikata nhar it-Tnejn 4 ta' Mejju (*dies a quo*), [il-perjodu ta' taħrika](#) jibda nhar it-Tlieta 5 ta' Mejju. Fi kliem ieħor, l-ewwel ġurnata tal-limitu ta' żmien ta' tmint ijiem hija t-Tlieta 5 ta' Mejju.

Jekk l-4 ta' Mejju jaħbat il-Ġimgħa, mela l-perjodu ta' taħrika jibda nhar is-Sibt 5 ta' Mejju. L-ewwel ġurnata tal-perjodu ta' taħrika tista' għalhekk taħbat is-Sibt, il-Ħadd jew festa pubblika.

DIES AD QUEM:

[l-Artikolu 53 tal-Kodiċi Ġudizzjarju](#): "Il-jum ta' skadenza huwa inkluż fil-limitu ta' żmien. Madankollu, fejn din il-ġurnata taħbat is-Sibt, il-Ħadd jew [festa pubblika](#), il-jum ta' skadenza jitmexxa għall-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss."

Id-*dies ad quem* huwa l-jum meta jiskadi l-limitu ta' żmien. Huwa inkluż fil-limitu ta' żmien u għalhekk huwa l-aħħar jum tal-limitu ta' żmien.

Madankollu, jekk dan id-*dies ad quem* jaħbat is-Sibt, il-Ħadd jew festa pubblika, il-jum ta' skadenza jitmexxa għall-jum tax-xogħol ta' wara.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Skont l-Artikolu 52 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, il-limitu ta' żmien huwa kkalkulat minn nofsillejl sa nofsillejl. Jiġi kkalkulat mill-jum wara l-jum tal-att jew tal-avveniment li jagħti bidu għal-limitu ta' żmien u jinkludi l-ġranet kollha, anke s-Sibtijiet, il-Ħdud u l-festi pubbliċi.

Madankollu, l-att jista' jitwettaq b'mod validu fir-reġistru tal-qorti biss fil-ġranet u matul il-ħinijiet li dan ir-reġistru tal-qorti jkun miftuħ għall-pubbliku, sakemm ma jitwettaqx b'mod elettroniku.

Għalhekk għandhom jintużaw **jiem kalendarji**.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?

Skont l-Artikolu 54 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, il-limitu ta' żmien f'xhur jew fi snin jiġi kkalkulat minn data kalendarja f'xahar wieħed sal-jum ta' qabel id-data kalendarja korrispondenti f'xahar ieħor.

Dan l-artikolu japplika biss għal limiti ta' żmien f'xhur jew fi snin (pereżempju, il-limitu ta' żmien għal oġġezzjoni jew appell: xahar); dan ifisser – meta jittieħed flimkien mal-Artikolu 53 tal-Kodiċi Ġudizzjarju – li l-limitu ta' żmien ta' xahar, pereżempju, mhuwiex dejjem 30 jew 31 jum, iżda jista' jkun itwal jew iqsar.

“Data kalendarja” tfisser l-ewwel jum tal-limitu ta' żmien, jiġifieri l-jum ta' wara n-notifika.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 53 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, il-jum ta' skadenza (jiġifieri *d-dies ad quem*) huwa inkluz fil-limitu ta' żmien.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Ħadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Skont it-tieni paragrafu tal-Artikolu 53 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, huwa, madankollu, stipulat li, meta din il-ġurnata taħbat is-Sibt, il-Ħadd jew festa pubblika, il-jum ta' skadenza jitmexxa għall-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

a/ Limiti ta' żmien li ma jikkawżawx id-dritt għal skadenza:

L-Artikolu 49 tal-Kodiċi Ġudizzjarju jiddikjara li l-limiti ta' żmien huma stabbiliti bil-liġi u li l-qrati jistgħu jstabbilixxu limiti ta' żmien biss meta dan huwa permess bil-liġi.

Skont l-Artikolu 51 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, qabel dawn jiskadu, il-qrati jistgħu jqassru jew jestendu l-limiti ta' żmien li ma jikkawżawx id-dritt għal skadenza. Sakemm ma jkunx stipulat mod ieħor bil-liġi, l-estensjoni ma tistax tkun itwal mill-limitu ta' żmien oriġinali u l-ebda estensjoni oħra ma tista' tingħata, sakemm dan ma jsirx permezz ta' deċiżjoni motivata u għal raġunijiet serji.

b/ Il-parti li m'għandhiex domicilju, post ta' residenza jew indirizz għan-notifika fil-Belġju:

Skont l-Artikolu 55 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, fejn il-liġi tipprovdi li l-limiti ta' żmien imposti fuq parti li m'għandhiex domicilju, post ta' residenza jew indirizz għan-notifika fil-Belġju għandhom jiġu estiżi, din l-estensjoni hija:

1. 15-il jum meta l-parti tgħix f'pajjiż ġar jew fir-Renju Unit;
2. 30 jum meta l-parti tgħix f'pajjiż Ewropew ieħor;
3. 80 jum meta l-parti tgħix f'parti oħra tad-dinja.

c/ Waqt il-ferjat tal-qrati:

Skont it-tieni paragrafu tal-Artikolu 50 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, kull limitu ta' żmien għal oġġezzjoni jew appell previst [fl-Artikoli 1048](#), [1051](#) u [1253 quater](#), il-paragrafi (c) u (d), li jibda u jispiċċa matul il-ferjat tal-qrati jiġi estiż għall-ħmistax-il ġurnata tas-sena ġudizzjarja l-ġdida.

Il-ferjat tal-qrati jibda mill-1 ta' Lulju u jintemm fil-31 ta' Awwissu ta' kull sena.

Jekk il-limitu ta' żmien għal oġġezzjoni jew appell jibda u jispiċċa matul dan il-perjodu, mela *d-dies ad quem* ta' dan il-limitu ta' żmien jiġi estiż sal-15 ta' Settembru.

Eżempju 1: is-sentenza tiġi notifikata fit-30 ta' Ġunju (*dies a quo*). Il-limitu ta' żmien jibda fl-1 ta' Lulju u jintemm (*dies ad quem*) fil-31 ta' Lulju.

Eżempju 2: is-sentenza tiġi notifikata fil-31 ta' Lulju (*dies a quo*). Il-limitu ta' żmien jibda fl-1 ta' Awwissu u jintemm (*dies ad quem*) fil-31 ta' Awwissu.

Fiż-żewġ eżempji, kemm l-ewwel ġurnata tal-limitu ta' żmien kif ukoll *d-dies ad quem* jaqgħu fil-ferjat tal-qrati, u għalhekk il-limitu ta' żmien jiġi estiż sal-15 ta' Settembru, li huwa l-aħħar jum tax-xogħol biex titressaq oġġezzjoni jew appell.

Eżempju 3: is-sentenza tiġi notifikata fid-29 ta' Ġunju. Il-limitu ta' żmien jibda fit-30 ta' Ġunju. Id-*dies ad quem* jaħbat fid-29 ta' Lulju.

Eżempju 4: is-sentenza tiġi notifikata fl-1 ta' Awwissu. Il-limitu ta' żmien jibda fit-2 ta' Awwissu. Id-*dies ad quem* jaħbat fl-1 ta' Settembru.

Fiż-żewġ eżempji, jew l-ewwel ġurnata tal-limitu ta' żmien jew *id-dies ad quem* taħbat barra l-ferjat tal-qrati, u għalhekk il-limitu ta' żmien ma jiġix estiż sal-15 ta' Settembru.

Ta' min wieħed jinnotta li kemm it-tieni paragrafu tal-Artikolu 50 tal-Kodiċi Ġudizzjarju (estensjoni minħabba l-ferjat tal-qrati) kif ukoll it-tieni paragrafu tal-Artikolu 53 tal-Kodiċi Ġudizzjarju (ċaqliq tad-data ta' skadenza għall-jum tax-xogħol li jmiss meta taħbat is-Sibt, il-Ħadd jew festa pubblika) jistgħu japplikaw meta l-aħħar ġurnata tal-ferjat tal-qrati (31 ta' Awwissu) taħbat is-Sibt jew il-Ħadd u l-aħħar ġurnata tal-limitu ta' żmien (*dies ad quem*) taħbat fil-31 ta' Awwissu.

It-tieni paragrafu tal-Artikolu 50 tal-Kodiċi Ġudizzjarju għandu jiġi applikat l-ewwel, qabel ma jiġi applikat it-tieni paragrafu tal-Artikolu 53 tal-Kodiċi Ġudizzjarju.

Eżempju:

Is-sentenza tiġi notifikata fil-31 ta' Lulju. Il-limitu ta' żmien għal oġġezzjoni jew appell jibda mill-1 ta' Awwissu u jintemm fil-31 ta' Awwissu, li jaħbat is-Sibt jew il-Ħadd.

Skont it-tieni paragrafu tal-Artikolu 50 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, l-ewwel u l-aħħar jiem tal-limitu ta' żmien jaħbtu fil-ferjat tal-qrati, li jfisser li l-limitu ta' żmien jiġi estiż sal-15 ta' Settembru.

Huwa biss meta l-15 ta' Settembru jaħbat is-Sibt jew il-Ħadd li jista' jiġi applikat it-tieni paragrafu tal-Artikolu 53 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, bl-aħħar ġurnata tal-limitu ta' żmien titmexxa għat-Tnejn.

d/ Il-mewt tal-parti li għandha permess tressaq oġġezzjoni, appell lil qorti superjuri jew appell fuq punti ta' liġi lill-Qorti tal-Kassazzjoni:

Skont l-Artikolu 56 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, il-mewt tal-parti tissospendi l-limitu ta' żmien impost fuq dik il-parti biex tagħmel oġġezzjoni, appell lil qorti superjuri jew appell fuq punti ta' liġi lill-Qorti tal-Kassazzjoni.

Dan il-limitu ta' żmien jerġa' jibda biss wara li s-sentenza tkun ġiet notifikata mill-ġdid fid-domicilju tal-mejjet u jibda jgħodd biss mill-iskadenza tal-limitu ta' żmien biex jifassal u jiġi kkunsidrat l-inventarju, jekk is-sentenza tkun ġiet notifikata qabel l-iskadenza ta' dawk il-limitu ta' żmien.

Is-sentenza tista' tiġi notifikata b'mod konġunt lill-werrieta, mingħajr ma jiġu ddikjarati l-ismijiet u l-kapaċitajiet tagħhom.

Madankollu, kwalunkwe parti interessata tista' tiġi eżentata mill-iskadenza tad-dritt li tirriżulta mill-iskadenza tal-limitu ta' żmien tal-appell fejn jidher li l-parti msemmija ma kinitx taf bin-notifika.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Bħala regola ġenerali, skont l-Artikolu 1050 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, jista' jsir appell fil-każijiet kollha hekk kif tingħata s-sentenza, anke jekk tkun ingħatat f'kontumacja. Fir-rigward ta' sentenza mogħtija fuq il-ġurisdizzjoni jew, sakemm ma jiġix deċiż mod ieħor mill-qorti b' sentenza proviżorja, appell jista' jiġi pprezentat biss mal-appell kontra s-sentenza finali.

Skont l-Artikolu 1051 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, il-limitu ta' żmien biex jiġi pprezentat l-appell huwa ta' xahar min-notifika tas-sentenza skont it-tieni u t-tielet paragrafi [tal-Artikolu 792](#). Madankollu, skont l-Artikolu 1054 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, l-intimat jista' jagħmel appell incidentalment kontra kwalunkwe parti fil-proċedimenti quddiem il-qorti tal-appell fi kwalunkwe ħin, anke jekk is-sentenza tkun ġiet notifikata mingħajr riżerva jew tkun ġiet aċċettata qabel in-notifika tagħha.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Skont l-Artikolu 51 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, qabel ma dawn jiskadu, il-qراطي jistgħu jgħassru jew jgħassru l-limiti ta' żmien li ma jikkawżawx id-dritt għal skadenza. Sakemm ma jkunx stipulat mod ieħor bil-liġi, l-estensjoni ma tistax tkun itwal mill-limitu ta' żmien oriġinali u l-ebda estensjoni oħra ma tista' tingħata, sakemm dan ma jsirx permezz ta' deċiżjoni motivata u għal raġunijiet serji.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

L-Artikolu 55 tal-Kodiċi Ġudizzjarju għie introdott speċifikament għal parti bħal din. Meta l-kundizzjonijiet ta' dak l-artikolu jkunu sodisfatti, il-parti msemmija tista' tiegħu vantaġġ minn din id-dispożizzjoni.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Skont l-ewwel paragrafu tal-Artikolu 50 tal-Kodiċi Ġudizzjarju, il-limiti ta' żmien li jikkawżaw id-dritt għal skadenza ma jistgħux jiġu mqassra jew estiżi, anke bil-qbil tal-partijiet, sakemm din l-iskadenza ma tkunx koperta mill-kundizzjonijiet stabbiliti bil-liġi.

Fi kliem ieħor, l-att legali għandu jgħaddet qabel jiskadi l-limitu ta' żmien, inkella jirriskja li jaqa' barra l-limitu ta' żmien u li ma jkunx ammissibbli.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Il-permess li limitu ta' żmien perentorju jiskadi huwa definittiv. Fi kliem ieħor, ma jkunx aktar possibbli li jsir appell, sakemm ma tkunx inkisret il-liġi.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 29/10/2019

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Bulgarija

 Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [bg](#) għiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumix meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jgħaddet fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jgħaddet xi avveniment, il-jum li fih jgħaddet l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibb, f'add jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna titef il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

A) Id-dritt għall-protezzjoni ġudizzjarja ta' drittijiet sostantivi suġġettivi huwa rregolat bil-limitazzjoni u l-perjodi perentorji stabbiliti mil-ligi.

Il-perjodu ta' limitazzjoni huwa l-perjodu ta' inattività tad-detentur ta' dritt suġġettiv, li l-iskadenza tiegħu jillikwida l-abbiltà tiegħu / tagħha biex ifittxu protezzjoni legali ta' dak id-dritt. L-iskadenza tat-tali perjodu ta' limitazzjoni jillikwida mhux biss id-dritt sostantiv, iżda wkoll ud-dritt assoċjat ta' azzjoni u d-dritt ta' infurzar. Il-limitazzjoni mhijiex applikata uffiċjalment iżda biss wara oġġezzjoni mid-debitur quddiem il-qorti kompetenti jew bailiff.

Ir-regoli ta' durata, waqfien u sospensjoni ta' perijodi ta' limitazzjoni huma stipulati fl-Att dwar l-Obbligi u l-Kuntratti (OCA). Perjodu ta' limitazzjoni ġenerali ta' ħames snin huwa stabbilit għat-talbiet kollha mingħajr limiti ta' żmien speċjali. (l-Artikolu 110 OCA)

Perjodu ta' limitazzjoni ta' tliet snin huwa stabbilit għal tliet gruppi ta' talbiet (l-Artikolu 111 OCA):

- talbiet għal remunerazzjoni li għalihom ma hemm previst ebda perjodu ta' limitazzjoni
- talbiet għal indennizz u kumpens li jirriżultaw minn kuntratt mhux imwettaq
- talbiet għal kera, imgħax u pagamenti perjodiċi oħra

Perjodu ta' limitazzjoni ta' tliet snin huwa wkoll stabbilit għad-dritt biex tintalab invalidazzjoni statutorja ta' kuntratti konklużi bi żball, jew bħala riżultat ta' frodi jew theddid, kif ukoll kuntratti konklużi minn persuni inkapaċitati jew ir-rappreżentanti tagħhom mingħajr ma jissodisfaw ir-rekwiżiti rilevanti.

Perjodu ta' limitazzjoni ta' sena huwa stabbilit għad-dritt biex tintalab invalidazzjoni statutorja ta' kuntratt konkluż minħabba neċessità eċċezzjonali jew kundizzjonijiet ovvjament sfavorevoli (l-Artikolu 33 OCA)

Perjodu ta' limitazzjoni ta' sitt xhur huwa previst għal pretensjonijiet dwar in-nuqqas ta' bejgħ ta' beni immobbli jew nuqqas ta' ħila fix-xogħol f'kuntratt ta' manifattura, barra minn xogħlijiet ta' kostruzzjoni fejn il-pretensjoni hija llikwidata fi ħdan it-terminu ġenerali ta' ħames snin (l-Artikolu 265 OCA)

Il-perijodu ta' limitazzjoni jibda maż-żmien ta' orijini tad-dritt għal azzjoni li tiddependi minn natura tad-dritt sostantiv ikkonċernat. Dan jista' ikun iż-żmien meta l-obbligu kuntrattwali jkun sar pagabbli, jew iż-żmien meta l-att kundannabbli jkun ġie mwettaq, jew iż-żmien ta' identifikazzjoni ta' min ikun wettaq ir-reat, jew iż-żmien tar-ritorn tal-oġġett fi pretensjoni għal difetti, eċċ.

Il-perjodu ta' limitazzjoni ma jistax jiġi mqassar jew imtawwal bil-kunsens tal-partijiet.

Il-perjodu ta' limitazzjoni jista' jiġi mwaqqaf u sospiż.

Il-perjodu ta' limitazzjoni jieqaf milli jiddekorri fil-każijiet stipulati b'mod eżawrjenti fl-Artikolu 115 OCA:

- bejn it-tfal u l-ġenituri, meta dawn tal-aħħar ikunu qed jeżercitaw id-drittijiet parentali tagħhom;
- bejn il-persuni li huma taħt kurazija jew tutela u l-kuraturi jew it-tutori tagħhom sakemm dik il-kurazija jew it-tutela tippersisti;
- bejn il-konjuġi;

- għal pretensjonijiet ta' persuni li l-proprjetà tagħhom, bil-liġi jew bl-ordni tal-qorti, hija suġġetta għal amministrazzjoni, kontra l-amministratur sakemm tibqa' dik l-amministrazzjoni;
- għal pretensjonijiet dwar kumpens ta' entitajiet ġuridiċi kontra l-manigers tagħhom filwaqt li dawn tal-aħħar ghadhom fil-kariga;
- għal pretensjonijiet ta' minorenni u persuni taht sistema ta' trażżin għall-perjodu ta' assenza ta' rappreżentanza legali jew trustee, u sitt xhur wara l-ħatra tat-tali persuna, jew wara li l-inkapaċità tkun ġiet fit-tmiem tagħha;
- sakemm il-proċedimenti rigward il-pretensjoni jkunu fis-seħħ.

Fit-tali każijiet, il-parti hija mċaħħda temporanjament u legalment mill-abbiltà li teżercita' id-dritt għal azzjoni. Il-perjodu ta' limitazzjoni li jiddekorri sakemm is-sospensjoni tibqa' fis-seħħ u jkompli jiddekorri wara li tkun għaddiet iċ-ċirkustanza li kkawżat is-sospensjoni.

Il-perjodu ta' limitazzjoni huwa sospiż fil-każijiet segwenti:

- bir-rikonoxximent tad-debitur tal-pretensjoni
- bi pretensjoni jew oġġezzjoni, jew bi pretensjoni għal konċiljazzjoni; madankollu, jekk il-pretensjoni jew l-oġġezzjoni mhijiex iġġustifikata, il-perjodu ta' limitazzjoni mhuwiex meqjus li jkun ġie interrott
- billi ssir pretensjoni fil-proċedimenti ta' insolvenza
- billi jittieħdu azzjonijiet ta' infurzar

F'dawn il-każijiet, il-perjodu li jiddekorri miż-żmien ta' oriġini tad-dritt għal azzjoni sas-sospensjoni tal-limitazzjoni jitlef ir-rilevanza legali tiegħu u perjodu ta' limitazzjoni ġdid jibda jiddekorri. Meta s-sospensjoni hija mwettqa permezz ta' pretensjoni jew oġġezzjoni, il-liġi tistabilixxi wkoll konsegwenza importanti oħra: il-perjodu ta' limitazzjoni ġdid li jibda jiddekorri wara s-sospensjoni huwa dejjem ta' ħames snin.

Il-perjodi ta' żmien assoluti (prekluzjoni) huma dawk li mal-iskadenza tagħhom id-drittijiet sostantivi stess jiskadu. Dawn il-perjodi ta' żmien jibdeu jiddekorru minn żmien ta' oriġini tad-dritt sostantiv, u mhux miż-żmien ta' oriġini tad-dritt ta' azzjoni.

Il-perjodi assoluti ma jistgħux jitwaqqfu jew jiġu sospiżi bħal perjodi ta' limitazzjoni.

Huma applikati uffiċjalment mill-qorti jew minn bailiff, u meta ma ssir ebda oġġezzjoni mid-debitur.

It-tali perjodi ta' żmien jinkludu: il-perjodu ta' tliet xhur li fih id-detentur ta' pleġġ jew self ipotekarju jista' joġġezzjona jekk il-pagament ta' indennizz ta' assigurazzjoni jsir lis-sid tal-oġġett, u mhux lillu / lilha; il-perjodu ta' xahrejn li fih koproprietarju jista' iressaq azzjoni għax-xiri ta' oġġett kondiviż jekk il-koproprietarju l-ieħor biegh is-sehem tiegħu / tagħha lil parti terza; il-perjodu ta' sena għat-tressiq ta' azzjoni biex tiġi kkanċellata donazzjoni, eċċ.

B) Il-perjodi ta' żmien għall-prestazzjoni ta' ċerti azzjonijiet proċedurali mill-partijiet u l-qorti fi proċedimenti għal pretensjonijiet, u kif ukoll fi proċedimenti ta' infurzar, huma stabbiliti mill-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (CPC). It-termini għall-prestazzjoni ta' azzjonijiet proċedurali fi proċedimenti ta' insolvenza huma stabbili mill-Att dwar il-Kummerċ (CA).

Fir-rigward tal-partijiet, l-ommissjoni tal-iskadenza tirriżulta fil-likwidazzjoni tad-dritt li jwettqu l-azzjoni proċedurali rilevanti. In-nuqqas ta' osservanza tal-iskadenza mill-qorti ma jikkostitwixx impediment biex titwettaq l-azzjoni proċedurali aktar tard billi din għadha debita.

It-termini sabiex jitwettqu l-azzjonijiet proċedurali mill-partijiet huma dawk li huma stabbiliti mil-liġi, u dawk stabbiliti mill-qorti.

It-termini stabbiliti mil-liġi (termini legali) jinkludu:

- it-terminu għal rimedju ta' irregolaritajiet tad-dikjarazzjoni ta' pretensjoni (ġimgħa mill-komunikazzjoni lill-parti - l-Artikolu 129 (2) CPC)
- it-terminu għar-replika għall-pretensjoni tal-konvenut, għall-ispeċifikar ta' evidenza, għall-kontestazzjoni tal-veraċità tal-evidenza fid-dikjarazzjoni tal-pretensjoni, sabiex issir kontrolba, għall-introduzzjoni ta' parti terzi (aċċessorji) mill-konvenut u t-tressiq ta' kawżi kontribom, u għall-oġġezzjoni kontra l-proċedura stabbilita mil-qorti biex tikkunsidra l-proċedimenti. Dan jibda jiddekorri mir-riċeviment tal-kopja tad-dikjarazzjoni tal-pretensjoni mill-konvenut, u huwa xahar jew xahrejn skont jekk il-proċedimenti humiex taht il-proċedura ġenerali jew il-proċedura speċjali tal-pretensjonijiet (l-Artikolu 131, l-Artikolu 133, l-Artikolu 367 CPC)
- it-terminu sabiex tintalab dikjarazzjoni addizzjonali mill-pretendent fi proċedimenti dwar dispuți kummerċjali - perjodu ta' ġimgħatejn mir-riċeviment tar-risposta tal-konvenut (l-Artikolu 372 CPC)

- it-terminu għar-risposta għad-dikjarazzjoni addizzjonali mill-konvenut fi proċedimenti dwar dispuți kummerċjali - perjodu ta' ġimagħtejn mir-riċeviment tad-dikjarazzjoni addizzjonali tal-pretensjoni (I-Artikolu 373 CPC)
- it-terminu għall-appell kontra d-deċiżjonijiet mogħtija mill-qorti - perjodu ta' ġimagħtejn min-notifika tad-deċiżjoni lill-parti (I-Artikolu 259 CPC)
- it-terminu għar-risposta għall-appell mill-parti opposta u għas-sottomissjoni ta' kontrappell - perjodu ta' ġimagħtejn mir-riċeviment ta' kopja tal-appell (I-Artikolu 263 CPC)
- it-terminu għall-appell ta' kassazzjoni kontra d-deċiżjonijiet mogħtija mill-qorti - perjodu ta' ġimgħa min-notifika tad-deċiżjoni lill-parti (I-Artikolu 283 CPC)
- it-terminu għall-appell kontra deċiżjonijiet mogħtija mill-qorti - perjodu ta' ġimgħa mill-komunikazzjoni tagħhom lill-parti, u jekk ikunu ngħataw f'seduta ta' smiġħ tal-qorti li fiha l-parti tkun preżenti, it-terminu jiddekorri mid-data tas-smiġħ (I-Artikolu 275 CPC)
- it-terminu għas-sottomissjoni ta' rikors għall-kanċellazzjoni ta' deċiżjoni infurzata - perjodu ta' tliet xhur mill-okkorrenza tar-raġunament għall-kanċellazzjoni tagħha (I-Artikolu 305 CPC)
- it-terminu li fih il-parti tista' titlob għar-rekuża tal-imħallief - l-ewwel seduta ta' smiġħ wara l-okkorrenza tar-raġunament għar-rekuża, jew minn meta l-parti ssir taf dwaru (I-Artikolu 23 CPC)
- it-terminu li fih il-parti tista' tressaq oġġezzjoni għal nuqqas ta' ġurisdizzjoni esklużiva - sakemm jispiċċaw il-proċedimenti fit-tieni istanza (I-Artikolu 119 CPC)
- it-terminu li fih parti tista' tressaq oġġezzjoni għan-nuqqas ta' ġurisdizzjoni lokali billi tiġi lokalizzata l-proprjetà immobbli - sakemm tispiċċa l-inkjesta ġudizzjarja fl-ewwel istanza (I-Artikolu 119 CPC), u fil-każijiet l-oħra ta' ksur tar-regoli ta' ġurisdizzjoni lokali, tista' titressaq oġġezzjoni biss mill-parti konvenuta fi hdan il-perjodu għar-risposta tar-rikors (I-Artikolu 119 CPC)
- it-terminu li fih il-pretendent jista' jirtira' id-dikjarazzjoni tal-pretensjoni mingħajr il-kunsens tal-parti konvenuta - sakemm jispiċċa s-smiġħ tal-ewwel qorti (I-Artikolu 232 CPC)
- it-terminu li fih parti tista' tissottometti rikors inċidentali - fl-ewwel seduta ta' smiġħ għall-pretendent u fi hdan il-perjodu għar-risposta għad-dikjarazzjoni tal-pretensjoni mill-parti konvenuta (I-Artikolu 212 CPC)
- it-terminu għall-kontestazzjoni tal-veracità ta' dokument - bir-replika għall-azzjoni legali li hija ppreżentata magħha, l-aktar tard, u jekk ippreżentata mad-dikjarazzjoni tal-pretensjoni, il-parti konvenuta għandha tikkontestaha bir-replika bil-miktub tagħha (I-Artikolu 193 CPC)
- it-terminu biex issir oġġezzjoni kontra ordni ta' pagament - perjodu ta' ġimagħtejn min-notifika tal-ordni (I-Artikolu 414 CPC)
- it-terminu biex jsir appell minn rifjut biex jinħareġ ordni ta' pagament - perjodu ta' ġimgħa mill-komunikazzjoni lill-petizzjonant (I-Artikolu 413 CPC)
- it-terminu biex isir appell minn ordni biex jinħareġ mandat ta' eżekuzzjoni - perjodu ta' xahrejn li jiddekorri minn notifika tal-ordni għall-petizzjonant, u minn notifika tat-talba għal konformità volontarja għad-debitur (I-Artikolu 407 CPC)
- it-terminu għal konformità volontarja mid-debitur fil-proċedimenti ta' infurzar - perjodu ta' ġimagħtejn minn notifika tat-talba mill-bailiff (I-Artikolu 428 CPC)
- it-terminu għall-appell mill-azzjonijiet tal-bailiff - perjodu ta' ġimgħa mill-prestazzjoni tal-azzjoni jekk il-parti kienet preżenti għal dik il-prestazzjoni, jew jekk kienet regolarment imħarrka, u f'każijiet oħra - mid-data tal-avviż formali (I-Artikolu 436 CPC)
- it-terminu għas-sottomissjoni tal-pretensjoni fi proċedimenti ta' insolvenza - fi żmien xahar, u fi żmien tliet xhur, rispettivament, mill-inklużjoni fir-reġistru kummerċjali tad-deċiżjoni li jinbdew proċedimenti ta' insolvenza (I-Artikolu 685 u I-Artikolu 688 CA)
- it-terminu biex jiġi applikat pjan ta' rkupru - fi żmien xahar mid-data tal-inklużjoni fir-reġistru kummerċjali tad-deċiżjoni tal-qorti għall-approvazzjoni tal-lista ta' pretensjonijiet aċċettati (I-Artikolu 696 CA)
- it-terminu biex isiru l-oġġezzjonijiet kontra l-lista ta' pretensjonijiet aċċettati - perjodu ta' sebat ijiem mill-iżvelar tal-lista fir-reġistru kummerċjali (I-Artikolu 690 CA)
- it-terminu għas-sottomissjoni ta' oġġezzjonijiet kontra l-kont allokat imħejji mill-amministratur tal-insolvenza - perjodu ta' erbatax-il jum mill-inklużjoni tal-kont fir-reġistru kummerċjali (I-Artikolu 727 CA)
- terminu ieħor

It-termini stabbiliti mill-qorti jinkludu:

- it-terminu għall-ġbir tal-evidenza (l-Artikolu 157 CPC)
- it-terminu għall-iddepożitar tal-ispejjeż għall-ġbir tal-evidenza (taħrika tax-xhieda, pagament ta' benefiċċju għal xhieda esperti, eċċ.) - (l-Artikolu 160 CPC)
- it-terminu għar-rimedju tal-irregolarità ta' azzjoni proċedurali mwettqa mill-parti (l-Artikolu 101 CPC)
- terminu ieħor

It-termini huma diviżi wkoll f'żewġ tipi skont jekk dawn jistgħux jiġu estiżi mill-qorti, jew din l-opzjoni hija eskluża.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Il-btajjel pubbliċi jinkludu:

I-1 ta' Jannar - l-Ewwel tas-Sena

it-3 ta' Marzu - Jum il-Liberazzjoni - Festa Nazzjonali;

I-1 ta' Mejju - Jum il-Ħaddiem;

is-6 ta' Mejju - Jum San Ġorġ, Jum il-Kurraġġ u l-Armata Bulgara;

I-24 ta' Mejju - Jum l-Edukazzjoni u l-Kultura Bulgara u l-Litteratura Slavonika;

is-6 ta' Settembru - Jum l-Unifikazzjoni;

it-22 ta' Settembru - Jum l-Indipendenza;

I-1 ta' Novembru - Jum il-Mexxejja Nazzjonali - jum ta' nuqqas ta' dehra għall-istituzzjonijiet edukattivi kollha;

I-24 ta' Diċembru - Lejlet il-Milied, il-25 u s-26 ta' Diċembru - il-Milied;

il-Ġimgħa l-Kbira, is-Sibt Qaddis u l-Għid il-Kbir - jumejn (il-Ħadd u t-Tnejn), li huma stabbiliti għal ċelebrazzjoni fis-sena rispettiva.

Il-Kunsill tal-Ministri jista' jiddikjara wkoll, f'okkażjoni waħda biss, jiem oħra għall-btajjel pubbliċi, jiem għaċ-ċelebrazzjoni ta' uħud mill-professjonijiet, u kif ukoll bħala jiem ta' xift mhux tax-xogħol matul is-sena.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Ir-regoli ġenerali dwar it-termini għat-twettiq ta' azzjonijiet proċedurali mill-partijiet u mill-qorti fi proċedimenti għal pretensjonijiet, kif ukoll fi proċedimenti ta' infurzar, huma stabbiliti mill-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili tal-2007 (CPC). Informazzjoni dettaljata dwar ir-regoli ġenerali stabbiliti fil-Kapitolu Sebgha tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili "Termini u rkupru ta' termini" hija ppreżentata fir-risposti għad-Domandi 4, 5 u 6.

Ir-regoli ġenerali dwar il-perjodi ta' limitazzjoni huma stabbiliti fl-Artikolu 110 *et seq.* tal-Att dwar l-Obbligi u l-Kuntratti. Informazzjoni dettaljata dwarhom tingħata fir-risposta għad-Domanda 1.

Ir-regoli ġenerali dwar it-termini għas-issodisfar tal-obbligi li jirriżultaw minn relazzjonijiet ta' obbligi huma stabbiliti fl-Artikoli 69-72 tal-Att dwar l-Obbligi u l-Kuntratti.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Il-punt tat-tluq li minnu t-terminu biex tittiehed xi azzjoni proċedurali jibda jiddekorri huwa ġeneralment id-data li fiha l-parti tiġi informata li hija għandha twettaq dik l-azzjoni, jew tiġi nnotifikata konsegwentement ta' att deċiż mill-qorti li kontrih jista' isir ilment.

- it-terminu għal rimedju ta' kull irregolarità tad-dikjarazzjoni tal-pretensjoni jiddekorri mid-data li fiha l-istruzzjonijiet tal-qorti huma kkomunikati lill-parti.
- it-terminu għal replika bil-miktub għad-dikjarazzjoni tal-pretensjoni mill-konvenut jiddekorri mir-riċeviment ta' kopja tad-dikjarazzjoni tal-pretensjoni u l-evidenza mehmuża magħha, u fl-avviż formali li bih il-qorti tibgħat il-kopji lill-konvenut hija trid tispeċifika t-terminu għar-replika u l-konsegwenzi fin-nuqqas li dan isir.
- it-terminu biex isir appell mis-sentenza jiddekorri min-notifika tagħha lill-parti.
- it-terminu biex isir appell minn sentenza deċiża f'kawża kkunsidrata taħt il-proċedura "Proċedimenti Sommarji" (It-Tielet Parti, Kapitolu 25 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili) jiddekorri mid-data li fiha l-qorti tkun iddikjarat li hija se tagħti s-sentenza tagħha.
- it-terminu għall-appell mis-sentenza jiddekorri mill-komunikazzjoni tagħha lill-parti, u jekk tkun ingħatat f'seduta ta' smiġh tal-qorti li fiha l-parti tkun preżenti, it-terminu jiddekorri mid-data tas-seduta ta' smiġh.

- l-appell mill-azzjonijiet ta' bailiff għandu jittressaq f'perjodu ta' ġimgħa mill-prestazzjoni tal-azzjoni jekk il-parti kienet preżenti għal dik il-prestazzjoni, jew jekk kienet regolament imħarrka, u f'każijiet oħra - mid-data tal-komunikazzjoni.
- it-termini fi proċedimenti ta' insolvenza jiddekorru mid-divulgazzjoni tal-azzjoni rilevanti tal-amministratur tal-insolvenza (pereżempju, it-tlestija ta' lista ta' kredituri bi pretensjonijiet aċċettati), jew minn att tal-qorti fir-Registru Kummerċjali.

Hemm wkoll termini li jibdeu jiddekorru mill-mument tat-tnejn tal-proċedimenti tal-pretensjonijiet, peress li l-liġi tistabbilixxi biss iż-żmien aħħari għall-prestazzjoni tagħhom.

Pereżempju:

- il-pretendent jista' ibiddel ir-raġunijiet jew il-petizzjoni tat-talba tiegħu jew jirtira t-talba mingħajr il-kunsens tal-parti konvenuta sat-tlestija tal-ewwel seduta ta' smiġ fil-kawża,
- kull werriet fil-proċedimenti ta' partizzjoni jista', mal-ewwel seduta ta' smiġ, jitlob permezz ta' rikors bil-miktub li jkollu proprjetà addizzjonali inkluża bħala suġġetta għall-partizzjoni, eċċ.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

It-terminu jibda jiddekorri minn meta ssir in-notifika lill-parti. Iż-żmien li matulu l-avviż formali lill-parti jkun meqjus li jkun ġie nnotifikat b'mod adegwat jiġi stabbilit b'mod differenti, skont il-mod tan-notifika. Il-Kapitolu VI "Avviżi formali u taħrikiet" tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jstabbilixxi r-regoli dwar il-mod tan-notifika tal-avviżi formali u t-taħrikiet lill-partijiet, u kif ukoll dwar iż-żmien li fih l-avviżi formali huma meqjusa li jkunu ġew innotifikati b'mod adegwat.

Meta l-avviż formali jiġi nnotifikat personalment lid-destinatarju tar-rappreżentant tiegħu, jew lil persuna oħra, rispettivament, li tgħix jew taħdem fl-indirizz, it-taħrika trid issemmi d-data li fiha l-avviż formali jkun ġie riċevut mill-persuna, kemm jekk tkun ġiet innotifikata minn aġent tal-qorti jew haddiem tal-posta. Minn dik id-data, it-termini għall-azzjoni proċedurali rilevanti jibdeu jiddekorru.

L-avviżi formali jistgħu jiġu nnotifikati wkoll f'indirizz tal-posta elettronika speċifikat mill-parti. Dawn jitqiesu li jkunu ġew innotifikati bl-inklużjoni tagħhom fis-sistema ta' informazzjoni speċifikata.

Fil-preżenza ta' prekundizzjonijiet legali (pereżempju, meta l-parti tkun bidlet l-indirizz li hija tkun speċifikat għall-każ mingħajr ma tkun innotifikat lill-qorti), il-qorti tista' tordna li n-notifika ssir billi jiġi mehmuz l-avviż formali mal-każ, imbagħad it-terminu jibda jiddekorri mid-data li fiha dan ikun ġie mehmuz.

Meta parti konvenuta ma tinstabx fl-indirizz stabbilit tagħha u ebda persuna ma tinstab biex tingħata l-avviż formali, is-server irid iwaħħal notifika mal-bieb, jew mal-kaxxa tal-ittri, li tgħid li d-dokumenti tħallew fl-uffiċċju tal-qorti u jistgħu jiġu riċevuti fi żmien ġimgħatejn mid-data tan-notifika. F'dan il-każ, jekk il-konvenut ma jiġix jiġborhom, l-avviż formali u d-dokumenti relatati jkunu meqjusa li jkunu ġew innotifikati mal-iskadenza tat-terminu għar-riċeviment tagħhom.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettag xi avveniment, il-jum li fih jitwettag l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

It-terminu huwa kkalkulat fi snin, ġimgħat u jiem. Terminu li jingħadd f'jiem huwa kkalkulat mill-jum li jiġi wara l-jum li fih il-perjodu jibda jiddekorri u jiskadi fi tmiem tal-aħħar jum. Pereżempju, jekk il-parti tiġi ordnata tirremedja għall-irregolaritajiet ta' azzjoni fi żmien sebat ijiem, u avviż formali jiġi nnotifikat fl-1 ta' Ġunju, din hija d-data li fiha t-terminu jibda jiddekorri, iżda ż-żmien jibda jingħadd mal-jum kalendarju li jmiss, it-2 ta' Ġunju, u l-perjodu jiskadi fit-8 ta' Ġunju.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

It-termini huma kkalkulati f'jiem kalendarji.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?

Terminu li jingħadd f'ġimgħat jiskadi fil-jum rispettiv tal-aħħar ġimgħa. Pereżempju, jekk il-parti tingħata istruzzjonijiet biex tirrimedja għall-irregolarità tad-dikjarazzjoni tal-pretensjoni fi żmien ġimgħa, u avviż formali relatat jiġi nnotifikat l-Ġimgħa, din hija d-data li minnha l-perjodu jibda jiddekorri, u l-iskadenza se tiskadi l-Ġimgħa tal-ġimgħa d-diefla.

Terminu li jingħadd f'xhur jiskadi fid-data rispettiva tal-aħħar xahar, u jekk l-aħħar xahar ma għandu ebda tali data, il-perjodu se jiskadi fl-aħħar jum tax-xahar.

Terminu li jingħadd fi snin jiskadi fid-data rispettiva tal-aħħar sena, u jekk l-aħħar sena ma għandha ebda tali data, il-perjodu se jiskadi fl-aħħar jum tas-sena.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Ara r-risposta għad-Domanda 8.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Meta l-aħħar jum tal-perjodu huwa wieħed ta' nuqqas ta' dehra, it-terminu jiskadi dejjem fl-ewwel jum sussegwenti ta' dehra.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

Biss it-termini għall-appell minn sentenzi u ordnijiet, u għas-sottomissjoni tat-talbiet għall-kancellazzjoni ta' deċiżjoni infurzata ma jistgħux jiġu estiżi mill-qorti, kif ukoll l-iskadenza għat-tressiq ta' oġġezzjoni kontra ordni ta' f'las.

L-iskadenzi l-oħra legali kollha u dawk iffissati mill-qorti jistgħu jiġu estiżi mill-qorti fuq it-talba tal-parti kkonċernata, li ssir qabel tagħlaq l-iskadenza jekk ikun hemm raġunijiet validi (l-Artikolu 63 CPC). L-iskadenza il-ġdida stabbilita tista' tkun iqsar minn dik inizjali. L-iskadenza estiża tiddekorri mill-iskadenza ta' dik inizjali.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jstabbilixxi r-regoli ġenerali għall-appell kontra s-sentenzi u l-ordnijiet fi kwistjonijiet ċivili u kummerċjali kollha billi jipprevedi:

- perjodu ta' ġimagħtejn għall-appell kontra s-sentenzi deċiżi mill-qorti, li jiddekorri min-notifika tas-sentenza lill-parti
- perjodu ta' ġimgħa għall-appell kontra appell ta' kassazzjoni mis-sentenzi deċiżi mill-qorti, li jiddekorri min-notifika tas-sentenza lill-parti
- perjodu ta' ġimgħa għall-appell mis-sentenzi deċiżi mill-qorti, li jiddekorri mill-komunikazzjoni tagħhom lill-parti, u jekk tkun ingħataw f'seduta ta' smiġħ tal-qorti li fiha l-parti tkun preżenti, li jiddekorri mid-data tas-seduta ta' smiġħ.

L-esklużjonijiet għal dawn ir-regoli ġenerali huma stabbiliti b'mod eżawrjenti mil-liġi u huma bbażati fuq il-fatturi speċifiċi tal-proċedimenti rilevanti. It-tali esklużjonijiet huma previsti għal:

- deċiżjonijiet biex jinbdew proċedimenti ta' insolvenza li huma suġġetti għal appell fi żmien sebat ijiem mid-dħul tagħhom fir-Reġistru Kummerċjali;
- deċiżjonijiet li jiċhdu rikors għall-bidu ta' proċedimenti ta' insolvenza, li huma suġġetti għal appell fi żmien sebat ijiem mid-data tal-avviż skont il-proċedura tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili;
- deċiżjoni fi proċedimenti ta' partizzjoni li fiha l-qorti tiddeċiedi dwar il-pretensjonijiet tal-kopartizzjonarji għal kontijiet, deċiżjoni biex tiġi assenjata proprjetà immobbli indiviżibbli għal bejgħ pubbliku, deċiżjoni li tiġi assenjata proprjetà immobbli indiviżibbli għal wieħed mill-kopartizzjonarji, u deċiżjoni biex jiġi żvelat l-aħħar protokoll finali ta' partizzjoni tista' tiġi appellata b'ilment kongunt fi hndan it-terminu għall-appell kontra d-deċiżjoni l-aktar riċenti
- deċiżjoni ta' nuqqas ta' dehra mhijjex suġġetta għall-appell, iżda fi żmien xahar min-notifika tagħha l-parti li kontriha tkun giet ordnata tista' titlob lill-qorti tal-appell sabiex tikkancella d-deċiżjoni jekk hija ma tkunx tista' tipparteċipa fil-każ
- deċiżjoni biex jitħalla divorzju kunsenswali mhijjex suġġetta għal appell,
- għal każijiet oħra ta' appell previsti espressament mil-liġi.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Ma hemm ebda provvedimenti sabiex il-qorti tqassar it-termini stabbiliti minnha jew mil-liġi, iżda biss sabiex testendi t-termini fuq it-talba tal-partijiet. Biss it-termini għall-appell minn sentenzi u ordnijiet, u għas-sottomissjoni tat-talbiet għall-kancellazzjoni ta' deċiżjoni infurzata ma jistgħux jiġu estiżi mill-qorti, kif ukoll l-iskadenza għat-tressiq ta' oġġezzjoni kontra ordni ta' f'las.

Madankollu, ma hemm ebda ostakolu sabiex il-qorti, *ex officio* jew fuq it-talba ta' waħda mill-partijiet, tbiddel id-data tas-seduta ta' smiġħ billi tiskedaha f'data li tiġi qabel jew wara, jekk dan ikun meħtieġ minħabba ċirkostanzi importanti. Fit-tali każijiet, madankollu, il-qorti għandha tinnotifika l-partijiet bid-data l-ġdida, u l-avviż formali għandu jiġi nnotifikat mill-inqas fi żmien ġimgħa qabel id-data tas-seduta ta' smiġħ.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiffidat il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Ir-regoli proċedurali tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, inkluż dawk relatati mal-estenzjoni tal-iskadenza, japplikaw għall-partecipanti kollha fil-proċedimenti, irrispettivament mill-post tar-residenza tagħhom.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Il-prinċipju komuni huwa li l-azzjonijiet proċedurali mwettqa wara li jagħlqu l-iskadenzi mhumiex meqjusa mill-qorti. Barra minn din ir-regola, ic-CPC jipprevedi espressament li jekk in-nuqqasijiet tad-dikjarazzjoni tal-pretensjoni ma jiġux rimedjati fil-ħin, din tiġi ritornata; jekk appell, talba għal kancellazzjoni jew oġġezzjoni għal mandat ta' eżekuzzjoni tiġi pprezentata wara li tagħlaq l-iskadenza, dawn jiġu ritornati bħala li ilhom li għalqu; jekk il-parti tonqos milli tressaq fiż-żmien dovut l-evidenza disponibbli lilha, din ma tiġix aċċettata fil-każ, sakemm l-ommissjoni mhijiex dovuta għaċ-ċirkustanzi speċjali

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Parti li ma tkunx osservat it-terminu stabbilit mil-liġi jew mill-qorti tista' titlob li terġa' tiddaħnal fil-proċedura tal-każ jekk hija tipprova li n-nonosservazzjoni kienet dovuta għal ċirkostanzi speċjali mhux previsti li hija ma setgħetx tikkontrolla. Ebda dħul mill-ġdid fil-proċedura tal-każ mhuwa permess jekk kien possibbli li tingħata estensjoni tat-terminu sabiex tiġi mwettqa l-azzjoni proċedurali.

Talba għal dħul mill-ġdid fil-proċedura tal-każ trid tiġi pprezentata fi żmien ġimgħa mill-avviż formali ta' nonosservazzjoni, billi jiġu indikati ċ-ċirkostanzi kollha li jiġġustifikawha u kull evidenza tal-merti tat-talba. It-talba trid tiġi pprezentata lill-qorti li quddiemha kellha tittiehed l-azzjoni proċedurali rilevanti. Flimkien mat-talba għad-dħul mill-ġdid fil-proċedura tal-każ, għandhom jitressqu wkoll id-dokumenti li għalihom qed jintalab rkupru tat-terminu, u jekk it-terminu huwa għall-pagament tal-ispejjeż, il-qorti tistabbilixxi terminu ġdid għas-sottomissjoni tagħhom.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħnal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 28/09/2018

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Repubblika Ċeka

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, f'add jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni b'hal din, il-persuna tifflel il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

B'mod ġenerali, l-iskadenzi li huma rilevanti fi proċeduri ċivili huma proċedurali jew sostantivi.

Hemm żewġ tipi ta' skadenzi proċedurali: statutorji u ġudizzjarji.

L-iskadenzi statutorji huma stabbiliti bil-liġi. Nuqqas ta' osservanza ta' skadenza proċedurali statutorja dejjem jinvolvi xi tip ta' konsegwenza proċedurali (pereżempju, telf tal-possibbiltà tal-eżekuzzjoni b'suċċess ta' komputu partikolari, l-impożizzjoni ta' multa dixxiplinarja). In-nuqqas ta' osservanza ta' skadenza statutorja jista' jiġi skużat (ara l-Artikolu 58 tal-Att Nru 99/1963, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (*zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů*) (Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili), kif emendat, jekk il-parti jew ir-rappreżentant legali tagħha jkun naqsu milli josservaw l-iskadenza għal raġuni skużabbli, li b'riżultat tagħha ma setgħux iwettqu azzjoni li kienu intitolati li jeffettwaw. Rikors irid jiġi ppreżentat fi żmien 15-il jum minn dakinhar li l-ostaklu ma baqax fattur, u l-azzjoni li tkun għadha ma tteħditx trid tiġi effettwata fl-istess ħin. Qorti tista', fuq talba ta' parti, tagħti effett sospensiv lir-rikors, sabiex b'hekk tiskuża n-nuqqas ta' osservanza tal-iskadenza.

Jekk ma jiġi stabbilit ebda limitu ta' żmien għall-eżekuzzjoni ta' azzjoni direttament mil-liġi, dan jiġi stabbilit mill-president tal-bord ġudizzjarju (jew l-imħallef li jisma' l-kawża waħdu). Il-president tal-bord ġudizzjarju (jew l-imħallef li jisma' l-kawża waħdu) jista' jistabbilixxi skadenza mhux biss f'dawk il-kawżi li huma previsti mil-liġi, iżda wkoll fil-kawżi meta jkun meħtieġ li jiżgura li l-proċedimenti jimxu b'mod effiċjenti u bil-ħeffa li jisthoqqu. Qorti tista' testendi terminu ġudizzjarju abbażi taċ-ċirkostanzi (ara l-Artikolu 55 tal-Att Nru. 99/1963, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, kif emendat). Mhuwiex permessibbli li tiġi skużata skadenza li tinqabeż.

L-iskadenzi proċedurali mhumiex skadenzi stabbiliti għall-qorti, pereżempju, għall-ħruġ ta' deċiżjoni: tali skadenzi huma skadenzi amministrattivi.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Jum it-Tiġdid tal-Istat Ċek Indipendenti, l-Ewwel tas-Sena: L-1 ta' Jannar

It-Tnejn ta' Wara l-Għid: il-jum jinbidel, iżda ġeneralment il-btala tiġi fl-aħħar ta' Marzu jew fil-bidu ta' April.

Jum il-Ħaddiema: L-1 ta' Mejju

Jum il-Vitorja: It-8 ta' Mejju

Il-Jum iddedikat lill-Missjunarji Slavi Ċirillu u Metodju: Il-5 ta' Lulju

Il-Jum iddedikat lill-Ħruġ ta' Jan Hus: Is-6 ta' Lulju

Il-Jum iddedikat lis-Sovranità tar-Repubblika Ċeka: It-28 ta' Settembru

Id-Data tal-Ħolqien ta' Stat Ċekoslovakk Indipendenti: It-28 ta' Ottubru

Il-Jum iddedikat lill-Ġlieda għal-Libertà u d-Demokrazija: Is-17 ta' Novembru

Lejlet il-Milied: L-24 ta' Diċembru

Jum il-Milied: Il-25 ta' Diċembru

L-Għada tal-Milied: Is-26 ta' Diċembru

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Ir-regoli statutorji għall-metodu li permezz tiegħu jiġu kkalkolati t-termini huma stabbiliti fit-Taqsimiet 55-58 tal-Att Nru 99/1963, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, kif emendat.

Terminu stabbilit f'jiem jibda fil-jum wara l-fatt li huwa deċiżiv għall-bidu tiegħu.

Nofs xahar ifisser f'mistax-il jum.

It-tmiem ta' perjodu stabbilit f'gimghat, xhur jew snin jaqa' fil-jum li d-deżinjazzjoni jew in-numru tiegħu jikkorrespondu għall-jum li fih seħħ l-avveniment li minnu jibda jiddekorri l-perjodu. Jekk ma jkun hemm ebda jum bħal dan fl-aħħar xahar, it-tmiem tal-perjodu jaqa' fl-aħħar jum tax-xahar.

Jekk l-aħħar jum ta' perjodu jaqa' nhar ta' Sibt, l-Ħadd jew fi btala pubblika, l-aħħar jum tal-perjodu huwa l-jum tax-xogħol li jkun imiss.

Il-perjodi stabbiliti f'sigħat jintemmu mal-iskadenza tas-siegħa li d-deżinjazzjoni tagħha tikkorrespondi għas-siegħa meta seħħ l-avveniment li ddetermina l-bidu tal-perjodu.

Skadenza proċedurali tintlaħtaq jekk l-azzjoni tiġi eżegwita f'qorti jew preżentazzjoni tiġi ttrasferita lil awtorità li hija obligata li twassalha, jiġifieri, ħafna drabi detentur ta' liċenzja postali, fl-aħħar jum tal-perjodu.

Jekk il-proċedimenti jkunu ġew interrotti, id-dekorrenza tat-termini proċedurali tiġi interrotta wkoll (l-Artikolu 111(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). Jekk il-proċedimenti jitkomplew, il-perjodi jerġgħu jibdew jiddekorru.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Il-jum li fih seħħ l-avveniment li ddetermina l-bidu ta' terminu ma jiġix inkluż fil-kalkolu tat-terminu. Dan ma japplikax fil-każ ta' terminu stabbilit f'sigħat. B'hekk, terminu ġeneralment jiddekorri mill-jum wara dak li fih seħħ l-avveniment deċiżiv għad-dekorrenza tat-terminu (ara l-Artikolu 57(1) tal-Att Nru 99/1963, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, kif emendat).

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Le.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Il-jum li fih seħħ l-avveniment li ddetermina l-bidu ta' terminu ma jiġix inkluż fil-kalkolu tat-terminu. Dan ma japplikax fil-każ ta' terminu stabbilit f'sigħat (ara l-Artikolu 57(1) tal-Att Nru 99/1963, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, kif emendat).

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Perjodu jiġi kkalkolat f'jiem kalendarji.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?

Il-perjodi stabbiliti f'gimghat jidhru biss rarament fil-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (l-Att Nru 99/1963, kif emendat) (pereżempju, l-Artikolu 260(3), l-Artikolu 295(1) u l-Artikolu 295(2)). Huma jidhru aktar ta' spiss bħala skadenzi ġudizzjarji fil-prattika ġudizzjarja.

Il-perjodi stabbiliti f'xhur jidhru fil-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili fit-tul ta' xahar (pereżempju, l-Artikolu 82(3), l-Artikolu 336m(2) u l-Artikolu 338za(2)); xahrejn (pereżempju, l-Artikolu 240(1) u l-Artikolu 247(1)); tliet xhur (pereżempju, l-Artikolu 111(3), l-Artikolu 233(1) u l-Artikolu 234(1)); u sitt xhur (pereżempju, l-Artikolu 77a(2) u l-Artikolu 260g(3)).

Il-perjodi stabbiliti fi snin huma ta' zewġ tipi fil-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili: perjodu ta' sena (pereżempju, l-Artikolu 111(3)) u perjodu ta' tliet snin (pereżempju, l-Artikolu 99(3), l-Artikolu 233(2) u l-Artikolu 234(2)).

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Il-perjodi stabbiliti f'gimghat, xhur jew snin jintemmu fi tmiem il-jum li d-deżinjazzjoni tiegħu tikkorrespondi għall-jum li fih seħħ l-avveniment li ddetermina l-bidu tal-perjodu u, jekk ma jkun hemm ebda jum bħal dan fix-xahar, mela fl-aħħar jum tax-xahar (ara l-Artikolu 57(2) tal-Att Nru 99/1963, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, kif emendat).

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, l-Ħadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiza sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Iva (ara l-Artikolu 57(2) tal-Att Nru 99/1963, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, kif emendat).

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wiehed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

L-iskadenzi proċedurali statutorji ma jistgħux jinbidlu permezz ta' deċiżjoni tal-qorti.

Perjodu proċedurali ġudizzjarju jista' jiġi estiż minn qorti, skont iċ-ċirkostanzi.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Parti tista' tikkontesta d-deċiżjoni ta' qorti distrettwali (*okresní soud*) jew id-deċiżjoni ta' qorti reġjonali (*krajský soud*) mogħtija fi proċedimenti tal-prim'istanza permezz ta' sentenza, sakemm il-liġi ma teskludix dan (ara l-Artikolu 201 tal-Att Nru 99/1963, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, kif emendat). Appell għandu jitressaq fi żmien ħmistax-il jum mill-għoti ta' deċiżjoni bil-miktub, fil-qorti li d-deċiżjoni tagħha tkun qed tiġi kkontestata. Il-perjodu għat-tressiq ta' appell ma jinkludix il-jum li fih id-deċiżjoni giet innotifikata lill-parti. Sabiex tiġi osservata din l-iskadenza proċedurali, huwa biżżejjed jekk l-appell jiġi ttrasferit lill awtorità li hija obbligata li tinnotifikah (b'mod partikolari, detentur ta' liċenzja postali, istituzzjoni ta' ħabs fil-każ ta' persuni mitfugħa l-ħabs jew miżmuma f' kustodja, istituzzjoni għat-trobbija protettiva jew istituzzjonali ta' persuna mqiegħda fiha, eċċ.) jew fil-qorti fl-aħħar jum tal-perjodu.

Jekk tkun inħarġet deċiżjoni korrettiva li tappartjeni għad-deċiżjoni proprja, il-perjodu jiddekorri mid-data effettiva tad-deċiżjoni korrettiva (ara l-Artikolu 204(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

Appell imressaq wara l-iskadenza tal-perjodu ta' 15-il jum sempliċiment minħabba li l-appellant segwa struzzjoni skorretta mogħtija mill-qorti fir-rigward ta' appell jitqies bħala li tressaq fil-ħin. Jekk deċiżjoni ma jkunx fiha struzzjonijiet dwar appell, dwar it-terminu għal appell jew dwar il-qorti li fiha għandu jitressaq tali appell, jew jekk ikun fiha struzzjonijiet skorretti li jiddikjaraw li appell mhuwiex permessibli, appell jista' jitressaq fi żmien tliet xhur min-notifika tad-deċiżjoni.

Jekk tkun ingħatat ordni għal ħlas f'kawża, dik l-ordni tista' titwaqqaf milli ssir effettiva biss billi tiġi ppreżentata dikjarazzjoni ta' oppożizzjoni mill-konvenut, fil-perjodu statutorju ta' 15-il jum mill-jum tan-notifika tal-ordni, fil-qorti li toħroġ l-ordni (ara l-Artikolu 172 (1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). L-ordni għall-ħlas tiġi annullata permezz tal-preżentata ta' dikjarazzjoni ta' oppożizzjoni, u l-qorti tordna seduta ta' smiġħ. Appell jista' jitressaq biss kontra d-dikjarazzjoni li tikkonċerna l-ispejjeż tal-proċeduri, iżda dan ma jannullax l-ordni għall-ħlas b'mod awtomatiku.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (l-Att Nru 99/1963, kif emendat) jagħmilha possibli li tiġi aġġornata seduta ta' smiġħ għal raġunijiet importanti, jekk kwistjoni ma tkunx tista' tiġi ddeliberata u deċiża f'seduta ta' smiġħ waħda (ara l-Artikolu 119 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). Raġuni importanti għal aġġornament tista' tkun, pereżempju, il-fatt li waħda mill-partijiet għall-proċedimenti tkun naqset milli tattendi l-qorti u ma jkunx possibli li s-seduta ta' smiġħ issir fl-assenza tagħha (ara l-Artikolu 101 (3) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili), jew jekk waħda mill-partijiet ma kellhiex biżżejjed żmien sabiex tipprepara għas-seduta ta' smiġħ minħabba li t-taħrika ma tkunx waslilha b'avviż suffiċjenti minn qabel, jew inkella għal raġunijiet importanti oħrajn.

Parti tista' titlob lill-qorti sabiex taġġorna seduta ta' smiġħ. Qorti tiddeċiedi dwar talba ta' parti għal aġġornament, li tkun giet ippreżentata bil-quddiem, fuq il-bażi tas-serjetà tar-raġuni mitluba. Jekk il-qorti ma tilqax it-talba tal-parti, il-parti tkun trid tidher għas-seduta ta' smiġħ.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Il-liġijiet tar-Repubblika Ċeka ma jirregolawx esplicitament sitwazzjoni bħal din.

Fil-każ ta' proċedimenti li jinvolvu element internazzjonali, li matulhom għandu jiġi nnotifikat dokument lill parti li tkun tirrisjedi barra l-pajjiż, jiġu applikati r-regoli proċedurali tal-*lex fori*, jiġifieri r-regoli proċedurali tal-qorti li fil-ġurisdiżjoni tagħha taqa' l-kawża.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Kull nuqqas ta' osservanza ta' skadenza proċedurali jkollu konsegwenzi proċedurali.

Jekk il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (l-Att Nru 99/1963, kif emendat) jistabilixxi skadenza partikolari għall-eżekuzzjoni ta' azzjoni (pereżempju, it-tressiq ta' appell jew appell straordinarju), in-nuqqas li tintlaħaq l-iskadenza jirriżulta fit-telf tal-possibbiltà li l-azzjoni tiġi eżegwita b'suċċess. Skadenza li tinqabeż tista' tiġi skużata jekk il-parti jew ir-rappreżentant tagħha jkunu qabżuha għal raġuni skużabbli (pereżempju, marda f'daqqa, korrimment, eċċ.) u għalhekk ma jkunx jistgħu jeżegwixxu l-azzjoni li jkunu intitolati jeffettwaw (ara l-Artikolu 58 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili), sakemm l-iskużar ta' skadenza speċifika li tinqabeż ma jkunx eskluż mill-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (pereżempju, skont l-Artikolu 235(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, l-iskużar ta' skadenza li tinqabeż

huwa eskluż fil-każ tar-rikorsi għat-tiġdid tal-proċedimenti u għall-konfużjoni). Fil-każ ta' skadenza stabbilita għal konformità ma' obbligu partikolari, in-nuqqas li tintlaħaq l-iskadenza jwassal sabiex tiġi imposta sanzjoni partikolari (pereżempju, multa dixxiplinarja).

Kull każ ta' skadenza proċedurali ġudizzjarja li tinqabeż huwa marbut bil-liġi ma' ċerti konsegwenzi. Skadenza ġudizzjarja tista' tiġi estiża mill-president ta' bord ġudizzjarju (jew minn imħallef li jisma' l-kawża waħdu). Mhuwiex permessibli li tiġi skużata skadenza ġudizzjarja li tinqabeż.

Ordni għal flas li kontriha ma tkun giet iddepożitata ebda dikjarazzjoni ta' oppożizzjoni għandha l-effetti ta' sentenza infurzabbli u finali (ara l-Artikolu 174(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Seduta ta' smiġh li tinqabeż għandha konsegwenzi differenti minn skadenza li tinqabeż. Jekk parti debitament imħarrka tonqos milli tidher għal seduta ta' smiġh u tkun naqset milli titlob aġġornament b'mod f'waqtu u għal raġuni importanti, il-qorti tista' tiddelibera fuq il-kwistjoni u tiddeċiedi fl-assenza tagħha (ara l-Artikolu 101(3) tal-Att Nru 99/1963, il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, kif emendat) u, jekk il-kundizzjonijiet stabbiliti fl-Artikolu 153b tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jiġu ssodisfati, hija tista' tagħti sentenza b'kontumacija.

Jekk il-konvenut jaqbeż l-ewwel seduta ta' smiġh fi kwistjoni fejn tkun ingħatat sentenza b'kontumacija għal raġunijiet skużabbli, il-qorti għandha tannulla s-sentenza fuq talba tal-konvenut u tordna li ssir seduta ta' smiġh dwar il-kwistjoni. Parti tista' tippreżenta tali rikors sad-data li fiha tidhol fis-seħh is-sentenza b'kontumacija (ara l-Artikolu 153b(4) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

Huwa permess ukoll li jitressaq appell dwar il-merti tal-każ kontra sentenza b'kontumacija. Jekk il-konvenut, minbarra li jkun ippreżenta rikors għall-annullament ta' sentenza ta' qorti tal-prim'istanza, ikun ukoll appella s-sentenza, u r-rikors għall-annullament tas-sentenza jkun ingħata permezz ta' deċiżjoni infurzabbli, l-appell għandu jiġi miċħud (ara l-Artikolu 153b(5) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 16/09/2020

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Greċja

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhuwiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibb, f'add jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maḥsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

It-termini huma l-perjodi li fihom trid titwettaq azzjoni jew li jridu jgħaddu qabel ma tinstema' kawża jew qabel ma titwettaq azzjoni. L-introduzzjoni tat-termini għandha l-għan li twassal għustizzja rapida u li tiggarantixxi d-dritt li persuna tinstema'. Termini proċedurali huma dawk li l-konformità jew in-nuqqas ta' osservanza tagħhom ikollhom konsegwenzi proċedurali. Huma jiġu distinti f'żewġ kategoriji ewlenin: 1) Il-perjodi preskritti għat-twertiq ta' AZZJONI huma dawk li fihom irid jitwettaq att proċedurali, bħat-terminu legali għat-tressiq ta' appell (ara l-Artikolu 318(1) tas-CCP) u 2) it-termini PREPARATORJI huma dawk li wara li jgħaddu jkun irid jitwettaq l-att proċedurali. Minn dawn it-termini, bħat-terminu sabiex jifharrek il-konvenut (ara l-Artikolu 228 tas-CCP), generalment jibbenifikaw il-konvenuti, minħabba li jingħataw żmien sabiex jippreparaw. Din id-distinzjoni hija sinifikanti minħabba li t-termini għat-twertiq ta' azzjoni jistgħu jiġu estiżi permezz ta' ftehim reciproku tal-partijiet, filwaqt li t-termini preparatorji ma jistgħux jiġu estiżi. It-termini għat-twertiq ta' azzjoni jiskadu fil-jum tax-xogħol li jkun imiss jekk id-data ta' skadenza tagħhom tikkoinċidi ma' jum mhux tax-xogħol legali, filwaqt li t-termini preparatorji jiskadu fid-data ta' skadenza tagħhom, irrispettivament minn jekk dak il-jum ikunx btala jew jum mhux tax-xogħol. Skont il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (CCP), it-termini proċedurali importanti huma, b'mod indikattiv, dawn li ġejjin:

1. It-terminu sabiex jifharrek l-partijiet wara li titressaq azzjoni (sittin [60] jum qabel is-seduta ta' smiġh, sakemm il-parti ma tkunx tirisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' disgħin [90] jum qabel is-seduta ta' smiġh - ara l-Artikolu 228 tas-CCP).
2. L-iskadenza għar-rikors għall-annullament ta' sentenza (f'mistax-il [15] jum min-notifika tad-deċiżjoni, jekk il-parti ġgudikata *in absentia* tkun tirisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li ma dehritx quddiem qorti ma tkunx tirisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' sittin [60] jum wara li tkun għet innotifikata s-sentenza - ara l-Artikolu 503 tas-CCP).
3. It-terminu għal appell (tletin [30] jum wara li tkun għet innotifikata s-sentenza finali, jekk il-parti li tressaq l-appell tkun tirisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li tressaq l-appell ma tkunx tirisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' sittin [60] jum wara li tkun għet innotifikata s-sentenza finali. Jekk is-sentenza finali ma tiġix innotifikata, it-terminu għal appell huwa ta' tliet [3] snin mill-pubblikazzjoni tas-sentenza - ara l-Artikolu 518 tas-CCP).
4. It-terminu għall-ftuħ mill-gdid ta' proċess (sittin [60] jum jekk il-parti li tressaq il-proċedimenti tkun tirisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li tressaq il-proċedimenti ma tkunx tirisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' mija u għoxrin [120] jum - ara l-Artikolu 545 tas-CCP).
5. It-terminu għal appell ulterjuri (tletin [30] jum wara li tkun għet innotifikata s-sentenza, jekk l-appellant ikun jirisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li tressaq l-appell ma tkunx tirisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' disgħin [90] jum wara li tkun għet innotifikata s-sentenza. Jekk is-sentenza ma tiġix innotifikata, it-terminu għal appell ulterjuri huwa ta' tliet [3] snin mill-pubblikazzjoni tas-sentenza - ara l-Artikolu 564 tas-CCP).

Is-CCP jistabbilixxi wkoll, b'mod partikolari, termini proċedurali għal proċedimenti oħrajn, bħal dawk relatati ma' kwistjonijiet matrimonjali (divorzju, annullament taż-żwieġ, eċċ.), rikors għal ordni ta' hlas u oppożizzjoni għal tali rikors (ara l-Artikolu 632 tas-CCP), tilwimiet dwar kirjiet, tilwimiet industrijali, miżuri interim, proċedimenti ta' infurzar u oġġezzjoni għal tali proċedimenti ta' infurzar.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Fil-Greċja, il-btajjel huma stabbiliti, f'lista mhux eżawrjenti, fil-Liġi Nru. 1157/1981. Il-kriterju sabiex tiġi stabbilita l-eżistenza ta' btala huwa n-nuqqas ta' eżekuzzjoni tat-tranzazzjonijiet b'mod ġenerali u, għalhekk, għal professjonijiet jew servizzi speċifiċi, il-btajjel huma irrilevanti. Dawn jistgħu jkunu btajjel nazzjonali, reliġjużi jew oħrajn, anki ta' natura lokali jew mhux permanenti. Il-btajjel għas-servizzi pubbliċi huma jiem mhux tax-xogħol. Dawn li ġejjin huma meqjusa bħala btajjel: Il-25 ta' Marzu (btala nazzjonali), it-28 ta' Ottubru (btala nazzjonali), l-Ewwel tas-Sena, l-Epifanija (is-6 ta' Jannar), il-Ġimgħa l-Kbira, Sibt il-Għid, l-1 ta' Mejju, il-15 ta' Awwissu, il-Milied u l-Għada tal-Milied, it-Tnejn, l-Għid il-Ħamsin, Clean Monday (l-ewwel jum tar-Randan), it-Tnejn ta' wara l-Għid u l-Ħdud kollha.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

L-Artikoli 144-151 tas-CCP jirreferu għat-termini proċedurali. Skont is-sors li jiddetermina t-tul ta' żmien tagħhom, it-termini jiġu distinti f'termini legali (dawk speċifikati mil-liġi, bħat-termini sabiex tittieħed azzjoni), ġudizzjarji (dawk iddeterminati mill-qorti li tisma' l-kawża, bħat-terminu għad-dehra personali tal-partijiet - ara l-Artikolu 245 tas-CCP), sospensivi (li n-nuqqas ta' konformità magħhom huwa kastigabbli permezz ta' aġġornament tas-seduta ta' smiġġ) u mandatorji (li n-nuqqas ta' konformità magħhom huwa kastigabbli permezz ta' telf tad-dritt). Il-bidu u l-iskadenza tat-termini se jissemmew hawn taħt. Terminu jiġi interrott jekk parti tmut matulu. Jekk in-notifika ta' dokument tistabbilixxi d-dekorrenza tat-terminu, it-terminu l-ġdid jibda jiddekorri mid-data tan-notifika ġdida tas-suċċessuri legali lill-persuna deċeduta. Jekk ikun hemm avveniment ieħor li jstabbilixxi d-dekorrenza tat-terminu, it-terminu l-ġdid jibda jiddekorri mid-data tan-notifika tad-dikjarazzjoni rilevanti lill-persuni msemmija hawn fuq. L-interruzzjoni ta' proċess matul terminu tinterrompi t-terminu u t-terminu l-ġdid jibda jiddekorri mid-data tal-proċess ġdid. Il-perjodu mill-1 sal-31 ta' Awwissu ma jiġix ikkalkolat għat-termini għat-twettiq ta' azzjoni li jissemmew fl-Artikolu 147(7) tas-CCP. Dawn jinkludu termini sabiex titressaq azzjoni u termini preskrittivi għall-oppożizzjoni.

Il-liġi tippermetti l-estensjoni ta' terminu mhux biss permezz ta' ftehim reċiproku tal-partijiet, iżda wkoll bil-kunsens tal-imħallef. Kemm it-termini legali kif ukoll dawk ġudizzjarji huma soġġetti għal estensjoni, bir-restrizzjoni li din ma tippreġudikax id-drittijiet ta' partijiet terzi. L-imħallef mhuwiex marbut bir-rikors għall-estensjoni tal-ftehim u huwa jista' jzommu parzjalment jew saħansitra jirrifjutah, wara li jevalwa ċ-ċirkostanzi fuq bażi ta' każ b'każ. Dan ifisser li l-partijiet iridu jipprezentaw raġunijiet li jiġġustifikaw l-estensjoni. Fl-aħħar nett, it-terminu jista' jitqassar permezz ta' deċiżjoni ġudizzjarja, bi qbil bejn il-partijiet. It-termini legali kollha jistgħu jitqassru, ħlief għat-termini sabiex titressaq azzjoni.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

It-terminu jibda jiddekorri mill-jum wara d-data li fiha seħħ l-avveniment li beda jiddekorri t-terminu (*a momento ad momentum*).

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili ma jipprevedix l-estensjoni jew it-tnaqqis tat-terminu jekk id-dokumenti jiġu trażmessi jew jintbagħtu bil-posta jew b'xi tip ieħor ta' servizz ta' trasport

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun iġġhodd għall-kalkolu taż-żmien?

Il-jum li fih seħħ l-avveniment li beda jiddekorri t-terminu preskrittiv jista' jiġi inkluz biss jekk ikun previst espressament fil-liġi, fis-sentenza jew fil-kuntratt. Id-dispożizzjoni li terminu speċifikat jibda jiddekorri mid-data tas-servizz ma tikkostitwixxi ebda każ bħal dan. Għalhekk, it-termini preskrittivi kritiċi għar-rimedji legali ta' appell, appell ulterjuri jew oppożizzjoni jibdeu jiddekorri mill-jum wara d-data tan-notifika jew tal-pubblikazzjoni tas-sentenza. Madankollu, meta jiġi stabbilit li t-terminu preskrittiv jibda jiddekorri minn jum partikolari, tali jum jitqies fil-kalkolu. Meta l-avveniment li stabbilixxa d-dekorrenza tat-terminu preskrittiv jkun in-notifika, kwalunkwe mod ieħor ta' kif jiġi riċevut avviż tal-kontenut tad-dokument li jrid jiġi nnotifikat huwa irrilevanti għall-kalkolu tat-terminu.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Jekk hemmx btajjel bejniethom huwa irrilevanti. Il-jiem tax-xogħol jitqiesu fil-kalkolu biss jekk dan ikun previst esplicitament (bħal fil-każ tat-terminu għal appell kontra ordni ta' ħlas).

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?

Bl-istess mod, jekk it-terminu jiġi espress f'xhur jew snin, huwa irrilevanti jekk ikunx hemm btajjel bejniethom jew le, sakemm il-liġi ma tipprevedix esplicitament li t-terminu jappartjeni għal jiem tax-xogħol.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Jekk it-terminu jiġi espress fi snin, huwa jiskadi meta tgħaddi d-data korrispondenti tal-aħħar sena. Jekk jogħġbok innota li huwa irrilevanti għall-kalkolu jekk ikunx hemm sena biżżeżżi fin-nofs jew le.

Jekk it-terminu jkun espress f'xhur, huwa jiskadi meta jgħaddi l-jum tal-aħħar xahar li jikkorrespondi għall-jum tal-bidu tiegħu. Jekk ma jkun hemm ebda korrispondenza bħal din, jintuża l-aħħar jum tax-xahar. Jekk jogħġbok innota li n-numru tal-jiem ta' kull xahar huwa irrilevanti.

It-terminu ta' nofs sena japplika bħala terminu ta' sitt (6) xhur u t-terminu ta' nofs xahar japplika bħala terminu ta' ħmistax-il (15) jum.

Jekk it-terminu jkun espress f'gimghat, huwa jiskadi meta jgħaddi l-jum korrispondenti tal-gimgha li jikkorrespondi għall-jum tal-bidu tiegħu; jiġifieri, jekk l-avveniment seħħ it-Tnejn, it-terminu ta' kull gimgha jiskadi t-Tnejn ta' wara.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Hadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Jekk it-terminu jiskadi nhar ta' Sibt, Hadd, fi btala jew f'jum mhux tax-xogħol, huwa jiġi estiż għall-jum tax-xogħol li jkun imiss.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

Il-liġi tippermetti l-estensjoni ta' terminu mhux biss permezz ta' ftehim reċiproku tal-partijiet, iżda wkoll bil-kunsens tal-imħallef. Kemm it-termini legali kif ukoll dawk ġudizzjarji huma soġġetti għal estensjoni, bir-restrizzjoni li din ma tippreġudikax id-drittijiet ta' partijiet terzi. L-imħallef mhuwiex marbut bir-rikors għall-estensjoni tal-ftehim u huwa jista' jzommu parzjalment jew saħansitra jirrifjutah, wara li jevalwa ċ-ċirkostanzi fuq bażi ta' każ b'każ.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

1. L-iskadenza għar-rikors għall-annullament ta' sentenza (ħmistax-il [15] jum min-notifika tas-sentenza, jekk il-parti ġgudikata *i n absentia* tkun tirisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li ma dehritx quddiem qorti ma tkunx tirisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' sittin [60] jum wara li tkun giet innotifikata s-sentenza - ara l-Artikolu 503 tas-CCP).
2. It-terminu preskrittiv għal appell huwa stipulat fl-Artikolu 518(1) tas-CCP. Jekk l-appellant ikun jirisjedi fil-Greċja, tali terminu preskrittiv jkun ta' tletin (30) jum, filwaqt li, jekk ikun jirisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tiegħu ma jkunx magħruf, ikun ta' sittin (60) jum. It-terminu ta' sittin (60) jum ma jikkonċernax lill-persuni li jirisjedu barra l-pajjiż temporanjament (ivvjaġġar ta' divertiment, assenza ta' ftit jiem għal skop speċifiku), iżda għandu ċertu tul ta' żmien li huwa marbut mal-istat ċivili jew professjonali tagħhom.
3. It-terminu għall-ftuħ mill-ġdid ta' proċess (sittin [60] jum jekk il-parti li tressaq il-proċedimenti tkun tirisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li tressaq il-proċedimenti ma tkunx tirisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' mija u għoxrin [120] jum - ara l-Artikolu 545 tas-CCP).
4. It-terminu għal appell ulterjuri (tletin [30] jum wara li tkun giet innotifikata s-sentenza, jekk l-appellant ikun jirisjedi fil-Greċja, sakemm il-parti li tressaq l-appell ma tkunx tirisjedi barra l-pajjiż jew id-domicilju tagħha ma jkunx magħruf, f'liema każ, it-terminu jkun ta' disgħin [90] jum wara li tkun giet innotifikata s-sentenza. Jekk is-sentenza ma tiġix innotifikata, it-terminu għal appell ulterjuri huwa ta' tliet [3] snin mill-pubblikazzjoni tas-sentenza - ara l-Artikolu 564 tas-CCP).

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

It-talba għal protezzjoni ġudizzjarja skont il-leġiżlazzjoni Griega tkopri, irrispettivament min-natura tat-tilwima, kemm il-protezzjoni ġudizzjarja interim kif ukoll dik permanenti. Il-każijiet fejn, minhabba l-urġenza tal-materja jew fl-interessi tal-prevenzjoni ta' periklu imminenti, il-qrati jistgħu jordnaw miżuri sabiex jiggwarantixxu jew jissalvagwardjaw dritt jew sabiex jirregolaw sitwazzjoni, kif ukoll jirrifformawhom jew iħassruhom, jiġu riżolti permezz ta' proċedura mħaffa (skont l-Artikoli 682-738 tas-CCP). Minhabba l-urġenza tagħhom, l-imħallef, filwaqt li jaġixxi sabiex jiżgura riżoluzzjoni rapida, u wara li jqis id-dritt tal-partijiet li jinstemgħu, għandu ġurisdizzjoni sabiex jiddetermina l-ħin u l-post tas-smiġħ tar-rikors għal miżuri interim. B'hekk, l-imħallef għandu diskrezzjoni li jagħżel il-metodu tal-ħruġ ta' taħrika u t-terminu sabiex il-persuni jidhru quddiem qorti, anki dawk li jirisjedu barra l-pajjiż jew li d-domicilju tagħhom mhuwiex magħruf. Is-seduta ta' smiġħ tista' tiġi ffissata wkoll nhar ta' Hadd jew fi btala. It-termini msemmija hawn fuq japplikaw għall-proċeduri kollha ta' qorti ċivili, minbarra l-miżuri interim, mingħajr ma tiġi prevista l-estensjoni tagħhom.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Ma hemm ebda dispożizzjoni bħal din fil-leġiżlazzjoni Griega.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

In-nuqqas ta' konformità mat-termini li jirrigwardjaw azzjoni ġudizzjarja ma għandux konsegwenzi proċedurali. L-eċċess tat-terminu għal azzjoni kontra atti tal-partijiet jirriżulta fit-telf tad-dritt, filwaqt li tipi oħrajn ta' konsegwenzi, bħall-inammissibbiltà tas-seduta ta' smiġġ, jirriżultaw fil-każ ta' termini preparatorji (ara l-Artikolu 271(1) tas-CCP).

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Restitutio in integrum huwa rimedju legali previst fil-Kostituzzjoni, li permezz tiegħu parti li, minħabba *force majeure* jew minħabba l-intenzjoni frodulenti tal-parti l-oħra, tkun naqset milli tikkonforma ma' terminu, hija intitolata li tapplika sabiex tregġa' lura l-pożizzjoni tagħha għall-*status quo* qabel skada t-terminu.

Madankollu, b'mod eċċezzjonali, tali rikors ma jistax jiġi ddepożitat jekk jibbaża ruħu (a) fuq żball tal-avukat awtorizzat jew tar-rappreżentant legali tal-applikant, (b) fuq fatti li l-imħallef evalwa matul is-smiġġ tar-rikors għal estensjoni jew posponiment ta' terminu sabiex jingħataw l-estensjoni jew il-posponiment rilevanti. Ir-rikors irid jiddikjara r-raġunijiet li għalihom ma kienx osservat it-terminu, l-evidenza sabiex tiġi aċċertata l-verità u l-att li tħalla barra, jew inkella jiddikjara li dan sar. Ir-rikors għal *restitutio in integrum* irid jinstema' fi żmien tletin (30) jum mid-data li fiha jitneħħa l-ostakolu li jikkostitwixxi *force majeure* jew tiġi nnotifikata l-intenzjoni frodulenti, diment li ma jkunx jista' jiġi applikat terminu ġdid jekk, għal xi raġuni jew oħra, ma jiġix osservat it-terminu msemmi hawn fuq (ara l-Artikoli 152-158 tas-CCP).

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 20/06/2018

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Franza

Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [fr](#) ġiet emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna. Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [en](#) diġà ġew tradotti.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumx meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni b'hal din, il-persuna tinfexx il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrissettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Minbarra t-termini proċedurali hekk imsejja sewwa (*délais de procédure*), il-liġi Franciża tipprevedi dawk li jistgħu jissejnu 'perjodi ta' preskrizzjoni' (*délais de prescription*) u 'perjodi ta' limitazzjoni' (*délais de forclusion*).

Il-perjodi ta' preskrizzjoni (*délais de prescription*) huma perjodi ta' żmien li fi tmiemhom persuna tikseb dritt fir-rigward tal-proprjetà (*délai de prescription acquisitive*) jew id-detentur ta' dritt jitlef tali dritt billi jonqos li jeżerċitah (*délai de prescription extinctive*). Il-perjodi ta' preskrizzjoni jistgħu jiġu sospiżi (*suspendu*) jew interrotti (*interrompu*): jekk perjodu jiġi sospiż, u l-kawża tas-sospensjoni mbagħad titneħħa, il-perjodu jkompli jiddekorri għaž-żmien li jifdal; jekk perjodu jiġi interrott, u l-kawża tal-interruzzjoni mbagħad titneħħa, il-perjodu jibda jiddekorri mill-ġdid.

Il-perjodi ta' limitazzjoni (*délais de forclusion*) jirrestringu t-tul ta' żmien ta' dritt ta' azzjoni. Huma jikkorrespondu għall-kunċett ta' 'limitazzjoni tal-azzjoni' stabbilit fil-liġi komuni Ingliża. Il-perjodi ta' limitazzjoni ma jistgħux jiġu sospiżi. B'hal regola ġenerali, huma ma jistgħux jiġu interrotti lanqas: madankollu, skont l-Artikoli 2241 u 2244 tal-Kodiċi Ċivili, ċerti passi, b'hal taħrika sabiex persuna tidher quddiem il-qorti, jew sekwestru jew miżura ta' infurzar oħra, jinterrompu dawn it-termini.

It-termini proċedurali (*délais de procédure*) huma dawk li japplikaw għall-proċeduri tal-qorti ladarba jkunu nbdew il-proċedimenti. Huma jiġu stabbiliti mil-liġi jew imposti mill-qorti. F'kuntrastr mal-perjodi ta' limitazzjoni, huma ma jipprojbixx l-azzjoni. Dawn it-termini ma jistgħux jiġu sospiżi jew interrotti.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Skont il-leġiżlazzjoni attwali, il-jiem li ġejjin huma btajjel pubbliċi:

- Il-Ħdud;
- L-1 ta' Jannar;
- It-Tnejn ta' wara l-Għid;
- L-1 ta' Mejju;
- It-8 ta' Mejju;
- Jum Lapsi;
- It-Tnejn, l-Għid il-Ħamsin;
- L-14 ta' Lulju;
- it-Tluġ fis-Sema tal-Madonna (il-15 ta' Awwissu);
- Jum il-Qaddisin Kollha (l-1 ta' Novembru);
- Il-11 ta' Novembru;
- Il-Milied (il-25 ta' Diċembru)

Ġew stabbiliti btajjel pubbliċi f'ċerti postijiet (ċerti dipartimenti (*départements*) u komunitajiet territorjali (*communautés territoriales*)) sabiex jikkommemoraw l-abolizzjoni tal-iskjavitù: Is-27 ta' Mejju għal Guadeloupe, l-10 ta' Ġunju għal French Guiana, it-22 ta' Mejju għal Martinique, l-20 ta' Diċembru għal La Réunion u s-27 ta' April għal Mayotte.

Fid-dipartimenti ta' Alsace-Moselle, is-26 ta' Diċembru u l-Ġimgħa l-Kbira huma btajjel pubbliċi.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Minn mindu daħlet fis-seħħ il-Liġi Nru 2008-561 tas-17 ta' Ġunju 2008 (li tinkludi dispożizzjonijiet tranżitorji), il-perjodu ta' preskrizzjoni li warajh dritt jintilef, skont il-liġi ordinarja, huwa ta' tliet snin (qabel kien ta' 30 sena).

Madankollu, hemm għadd ta' eċċezzjonijiet għal dan il-prinċipju, speċjalment għall-azzjonijiet ta' responsabbiltà ċivili li jirriżultaw minn avveniment li jwassal għal ħsara fuq il-persuna, li l-perjodu ta' preskrizzjoni għalih huwa ffixat għal 10 snin mid-data meta l-ħsara inizzjali jew aggravata titqies bħala li ġiet ikkonsolidata, jew għall-azzjonijiet li jinvolve drittijiet ta' proprjetà immobbli, li jiskadu wara 30 sena.

It-tul ta' żmien tal-perjodi ta' limitazzjoni u tat-termini proċedurali jvarja skont is-suġġett u l-proċedura involuta.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Għat-termini proċedurali, l-Artikolu 640 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jiddikjara li meta att jew formalità jkunu jridu jitwettqu f'perjodu partikolari, il-perjodu jiġi kkalkolat mid-data tal-att, tal-avveniment, tad-deċiżjoni jew tan-notifika li jwassal sabiex jibda jiddekorri dak il-perjodu.

Għall-perjodi ta' preskrizzjoni u limitazzjoni tapplika l-istess regola, soġġetta għal kwalunkwe dispożizzjonijiet speċifiċi. Pereżempju, skont l-Artikolu 2226 tal-Kodiċi Ċivili, l-azzjonijiet ta' responsabbiltà ċivili relatati ma' ħsara fuq il-persuna huma preskritti 10 snin mid-data meta ssir evidenti l-ħsara inizzjali jew aggravata.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Skont l-Artikolu 664-1 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, meta dokument jiġi nnotifikat minn uffiċjal ġudizzjarju (*huissier*), id-data tan-notifika tkun id-data tan-notifika personali, fid-dar jew fir-residenza tad-destinatarju, jew fid-data tar-rapport uffiċjali mhejji mill-uffiċjal ġudizzjarju li jelenka l-passi meħuda sabiex jinstab id-destinatarju. Meta dokument jiġi nnotifikat b'mod elettroniku, id-data u l-ħin tan-notifika huma daww tat-trażmissjoni tad-dokument lid-destinatarju tiegħu.

Meta dokument jiġi nnotifikat bil-posta, skont l-Artikoli 668 u 669 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, id-data tan-notifika tkun, fir-rigward tal-mittent, id-data tad-dispaċċ, u, fir-rigward tad-destinatarju, id-data tal-wasla tal-ittra. Id-data tad-dispaċċ hija d-data li tidher fuq it-timbru tal-posta tal-uffiċċju tad-dispaċċ. Id-data tal-wasla hija d-data tal-irċevuta ffirmata (*récipissé*) jew tal-firma (*émargement*) tad-destinatarju. Jekk id-dokument jiġi nnotifikat permezz ta' ittra rreġistrata b'dikjarazzjoni tal-kunsinna (*avis de réception*), id-data tal-irċevuta hija dik li tiġi ttimbrata mis-servizz postali meta l-ittra tiġi mgħoddija lid-destinatarju.

Bħala eċċezzjoni, l-Artikolu 647-1 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jistabbilixxi li d-data tan-notifika ta' taħrika f'komunità barranija, il-Kaledonja Ġdida jew barra l-pajjiż hija, fir-rigward tal-mittent, id-data tad-dispaċċ tat-taħrika mill-uffiċjal ġudizzjarju jew mir-reġistru tal-qorti (*greffe*), jew fin-nuqqas ta' din, id-data tal-wasla mill-uffiċċju tal-prosekutur pubbliku responsabbli (*parquet*).

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Skont l-Artikolu 641 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, meta terminu jiġi espress f'jiem, il-jum tal-att, tal-avveniment, tad-deċiżjoni jew tan-notifika li jwassal sabiex jibda jiddekorri dan it-terminu ma jingħaddx.

Il-punt minn meta jiskatta t-terminu ma jiġix affettwat mill-forma ta' notifika. Madankollu, meta dokument ma jiġix innotifikat personalment, ċerti dispożizzjonijiet jippermettu li iż-żmien minn meta l-perjodu jibda jiddekorri jiġi differit għad-data meta d-dokument jiġi nnotifikat lill-persuna jew għad-data meta jittieħdu miżuri ta' infurzar fuq il-baži tad-dokument.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Skont l-Artikolu 642 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, terminu li altrimenti jiskadi nhar ta' Sibb, Hadd, fi btala pubblika jew f'jum mhux tax-xogħol jiġi estiż sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss.

B'hekk, it-termini jkomplu jiddekorru fil-Ħdud u l-btajjel pubbliċi, iżda jiġu estiżi meta altrimenti jintemmu nhar ta' Sibb, Hadd, fi btala pubblika jew f'jum mhux tax-xogħol.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?

Skont l-Artikolu 641 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, meta terminu jiġi espress f'xhur jew snin, huwa jiskadi f'dak il-jum tal-aħħar xahar, jew tax-xahar fl-aħħar sena, li jkun iġib l-istess numru fix-xahar bħall-jum tal-att, tal-avveniment, tad-deċiżjoni jew tan-notifika minn meta jibda jiddekorri t-terminu. Meta x-xahar sussegwenti rilevanti ma jkollu ebda jum bl-istess numru, it-terminu jiskadi fl-aħħar jum ta' dak ix-xahar.

Meta terminu jkun espress f'xhur u f'jiem, ix-xhur jingħaddu l-ewwel, imbagħad il-jiem.

Ir-regola stabbilita fl-Artikolu 642 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (ara l-mistoqsija preċedenti) tapplika għat-termini kollha, irrispettivament minn jekk ikunux espressi f'jiem, xhur jew snin.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Kif għe spjegat hawn fuq, skont l-Artikolu 642 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, it-termini kollha jiskadu fl-aħħar jum f'24:00, sakemm it-terminu ma jiġix estiż fuq il-baži li altrimenti jaqa' nhar ta' Sibt, Fadd, fi btala pubblika jew f'jum mhux tax-xogħol.

Kif għe spjegat hawn fuq, il-punt minn meta jiskattaw it-termini kollha huwa l-jum tal-att, tal-avveniment, tad-deċiżjoni jew tan-notifika li jwassal sabiex jibda jiddekorri t-terminu.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Kif għe spjegat hawn fuq, terminu li altrimenti jiskadi nhar ta' Sibt, Fadd, fi btala pubblika jew f'jum mhux tax-xogħol jiġi estiż sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss.

Il-ħin meta jibda jiddekorri terminu huwa neċessarjament determinat jew determinabbli. F'każ ta' dubju, dan jista' jiġi stabbilit mill-qorti. L-estensjoni tat-terminu sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss tapplika għassuġġetti kollha u fil-proċeduri kollha.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

Skont l-Artikolu 643 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, meta l-azzjoni titressaq quddiem seduta tal-qorti fi Franza metropolitana, it-termini sabiex persuna tidher quddiem il-qorti (*comparution*), tressaq appell ordinarju (*appel*), tressaq oġġezzjoni (*opposition*), titlob li ssir reviżjoni ta' sentenza (*révision*) u tressaq appell fuq punti ta' liġi lill-Qorti tal-Kassazzjoni (*recours en cassation*) jiġu estiżi:

- b'xahar għall-persuni li jgħixu f'dipartiment barrani, territorju barrani jew komunità barranija;
- b'xahrejn għall-persuni li jgħixu f'pajjiż barrani.

Skont l-Artikolu 644 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, meta azzjoni titressaq quddiem seduta tal-qorti fil-komunità territorjali barranija li hija tispeċifika, it-termini sabiex persuna tidher quddiem il-qorti, tressaq appell ordinarju, tressaq oġġezzjoni u titlob li ssir reviżjoni ta' sentenza jiġu estiżi:

- b'xahar għall-persuni li ma jgħix fil-komunità territorjali li għaliha s-seduta tal-qorti għandha ġurisdizzjoni;
- b'xahrejn għall-persuni li jgħixu f'pajjiż barrani.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Fil-prinċipju, skont l-Artikolu 538 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, it-terminu għal appell ordinarju huwa ta' xahar fi kwistjonijiet kontenzjużi, jew ħmistaxil jum fi kwistjonijiet mhux kontenzjużi. Madankollu, diversi dispożizzjonijiet oħrajn jagħmlu eċċezzjonijiet għal dan il-prinċipju. Pereżempju, it-terminu għal appell bħal dan huwa ta' ħmistax-il jum f'każijiet ta' ordnijiet magħmula fi proċedimenti interim, deċiżjonijiet tal-qorti ta' infurzar, deċiżjonijiet tal-qorti tal-familja, deċiżjonijiet tal-qorti tal-minorenni fi kwistjonijiet ta' appoġġ edukattiv, eċċ.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

F'kawżi urgenti, il-qrati jistgħu jqassru t-termini sabiex persuna tidher quddiem il-qorti u jistgħu jippermettu li t-taħrika inizjali tiddikjara jum fiss għal seduta ta' smiġħ dwar il-merti. Bil-maqlub, il-qrati jistgħu jipposponu l-kunsiderazzjoni tagħhom tal-kawża għal data aktar tard sabiex jippermettu lill-partijiet jidhru quddiem il-qorti.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

F'konformità mal-Artikolu 647 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, meta att intenzjonat għal parti residenti f'post fejn tkun se tibbenefika minn estensjoni tat-terminu jiġi nnotifikat lilha personalment f'post fejn ir-residenti lokali ma jibbenefikawx minn tali estensjoni, japplikaw biss it-termini permessi għar-residenti lokali.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

L-iskadenza ta' perjodu ta' preskrizzjoni jew limitazzjoni ttemm id-dritt ta' azzjoni u kwalunkwe proċedimenti jiġu preskritti; rikors jiġi ddikjarat inammissibbli mingħajr ma tiġi kkunsidrata s-sustanza tiegħu.

Fil-każ ta' terminu proċedurali stabbilit mil-liġi jew impost mill-qorti, il-pieni għal nuqqas ta' osservanza jvarjaw skont ir-rwol tat-terminu u n-natura tal-pass li jrid jittiehed. In-nuqqas ta' konformità ma' terminu sabiex persuna tidher quddiem il-qorti jannulla sentenza mogħtija qabel jiskadi t-terminu jekk il-konvenut ma jkunx deher quddiem il-qorti. In-nuqqas ta' diliġenza dovuta min-naħa tal-partijiet ġeneralment jiġi ppenalizzat bit-tneħħija mil-lista tal-kawżi. In-nuqqas ta' twettiq ta' pass proċedurali fi żmien debitu jrendi l-pass f'wiehed null u bla effett.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Ma huwa disponibbli ebda rimedju sabiex titreġġa' lura l-iskadenza tad-dritt li tittiehed azzjoni legali, li huwa effett legali tal-iskadenza tal-perjodu ta' preskrizzjoni jew limitazzjoni.

Madankollu, meta jkun hekk stabbilit mil-liġi, il-qorti għandha l-għażla li teħles parzjalment lil parti mil-limitazzjoni konsegwenti għan-nuqqas ta' osservanza ta' terminu. L-Artikolu 540 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jippermetti tneħħija parzjali tal-preskrizzjoni li tirriżulta minn nuqqas ta' konformità ma' terminu sabiex tiġi kkontestata sentenza mogħtija f'kontumaċja, jew meqjusa li nġhatat fuq azzjoni difiża, jekk il-parti, mingħajr ebda htija min-naħa tagħha, ma kinitx taf bis-sentenza fil-ħin sabiex setgħet tikkontestaha, jew jekk ma setgħetx tiefu azzjoni.

Id-deċiżjoni ta' qorti li tiddikjara li pass proċedurali huwa null u bla effett tista' tkun soġġetta għal appell jew rikors għal treġġiġh lura (*rétractation*). Barra minn hekk, nullità ta' dan it-tip ittemm il-proċedimenti attwali, iżda tħalli d-dritt li tittiehed azzjoni intatt. Għalhekk, jista' jsir rikors ġdid sakemm ma tapplika ebda kawża li tkun ta' ostaklu għall-proċedimenti, b'mod partikolari l-iskadenza tal-perjodu ta' limitazzjoni.

Ma jista' jitressaq ebda appell kontra d-deċiżjoni li titneħħa kawża mil-lista ta' kawżi. Madankollu, it-tneħħija tħalli l-azzjoni nnifisha intatta. Il-perjodi ta' preskrizzjoni jew limitazzjoni jkunu ġew interrotti permezz tan-notifika tat-taħrika, u dak l-effett jibqa'. It-tneħħija mil-lista ta' kawżi tissospendi l-azzjoni, iżda s-sospensjoni tista' tintemm permezz tat-twettiq ta' formalità, rikors sabiex il-kawża terġa' tiġi rreġistrata fil-lista ta' kawżi.

Links relatati

[Site Legifrance – Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili \(bil-Franciż\)](#)

[Site Legifrance – Il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili bl-Ingliż u bl-Ispanjol](#)

[Site Legifrance – btajjel pubbliċi](#)

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 23/07/2018

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - il-Kroazja

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [hr](#) ġiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna. Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [en](#) diġà ġew tradotti.

LISTA TAL- KONTENUT

- [1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?](#)
- [2 Il-lista tal-jiem varji li mhumix meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament \(KEE, Euratom\) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.](#)
- [3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?](#)
- [4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?](#)
- [5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti \(servizz personali minn marixxall jew servizz postali\)?](#)

- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, l-Add jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna titef il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Fir-Repubblika tal-Kroazja, it-termini għall-proċeduri ċivili huma rregolati mid-dispożizzjonijiet tal-Artikoli 111 - 114 tal-Att dwar il-Proċedura Ċivili (*Zakon o parničnom postupku*) (*Narodne Novine* (NN; Il-Gazzetta Uffiċjali tar-Repubblika tal-Kroazja), Nri. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13 u 89/14; minn hawn 'il quddiem: ZPP).

Terminu huwa perjodu ta' żmien speċifiku li matulu tista' tittieħed azzjoni proċedurali, jew li qabel l-iskadenza tiegħu ma tistax tittieħed tali azzjoni.

Il-liġi proċedurali Kroata tirrikonoxxi diversi tipi ta' termini:

- termini statutorji (*zakonski*) u ġudizzjarji (*sudski*) — it-tul ta' żmien tat-termini statutorji huwa stabbilit mil-liġi u ma jstax jitbiddel mill-qorti jew mill-partijiet, u t-tul ta' żmien tat-termini ġudizzjarji huwa stabbilit mill-qorti, fid-diskrezzjoni tagħha għal kull każ speċifiku, fuq il-bażi ta' awtorizzazzjoni legali.
- termini li jistgħu jiġu estiżi (*produživi*) u li ma jistgħux jiġu estiżi (*neproduživi*) — it-termini statutorji ma jistgħux jiġu estiżi, filwaqt li t-termini ġudizzjarji jistgħu jiġu estiżi, kif deciz mill-qorti, iżda biss fuq il-mozzjoni ta' persuna kkonċernata, fejn ikun hemm bażi raġonevoli sabiex tagħmel dan (l-Artikolu 111(2) taz-ZPP);
- termini suġġettivi (*subjektivni*) u oġġettivi (*objektivni*) — termini suġġettivi huma dawk li l-bidu tagħhom jiddependi fuq li l-persuna awtorizzata tikseb għarfien ta' avveniment li huwa rilevanti għall-kalkolu tat-terminu u t-termini oġġettivi jiġu kkalkolati minn meta jseħh il-fatt rilevanti, irrispettivament mill-persuna awtorizzata li tikseb għarfien tiegħu;
- termini ta' preskrizzjoni negattiva (*prekluzivni*) u termini indikattivi (*instruktivni*) — in-nuqqas ta' konformità ma' terminu ta' preskrizzjoni negattiva jwassal għat-telf tad-dritt li titwettaq l-azzjoni proċedurali sussegwentement, filwaqt li n-nuqqas ta' konformità ma' terminu indikattiv ma jwassalx għal konsegwenzi dannużi u l-azzjoni proċedurali tista' titwettaq sussegwentement;
- termini minimi (*dilatorni*) u termini għall-eżekuzzjoni (*paricijski*) — termini minimi jfissru li azzjoni proċedurali ma tistax tittieħed qabel ikun għadda perjodu ta' żmien partikolari, filwaqt li t-termini għall-eżekuzzjoni jfissru li l-qorti ma tistax twettaq attività partikolari qabel ma jkun skada t-terminu għall-eżekuzzjoni;
- termini ċivili (*građanskopravni*) u proċedurali (*procesnopravni*) — termini ċivili jfissru dawk li jiffissaw perjodu ta' żmien sabiex tinkiseb awtorizzazzjoni jew jiġu ssodisfati d-dmirijiet li jirriżultaw mid-dispożizzjonijiet tal-liġi sostantiva ċivili, filwaqt li t-termini

proċedurali jiffissaw perjodu ta' żmien sabiex tinkiseb awtorizzazzjoni jew jiġu ssodisfati d-dmirijiet li jirriżultaw mid-dispożizzjonijiet tal-liġi proċedurali (ċivili).

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Fir-Repubblika tal-Kroazja, il-lista ta' jiem mhux tax-xogħol hija rregolata mill-Att dwar il-Btajjel, il-Jiem ta' Tifkira u l-Jiem Mhux tax-Xogħol fir-Repubblika tal-Kroazja (*Zakon o blagdanima, spomendanima i neradnim danima u Republici Hrvatskoj*) (NN Nri 33/96, 96/01, 13/02, 136/02, 112/05, 59/06, 55/08, 74/11, 130/11).

Il-btajjel pubbliċi fir-Repubblika tal-Kroazja huma dawn li ġejjin:

L-1 ta' Jannar - L-Ewwel tas-Sena

Is-6 ta' Jannar - L-Epifanija

Ħadd il-Għid u t-Tnejn ta' wara l-Għid

Corpus Christi

L-1 ta' Mejju - Jum il-Ħaddiem

It-22 ta' Ġunju - Il-Jum tal-Ġlieda Kontra l-Faxxiżmu

Il-25 ta' Ġunju - Jum is-Sovranità

Il-5 ta' Awwissu - Jum il-Vitorja u r-Radd il-Ħajr u l-Jum iddedikat lill-Veterani tal-Patrija

Il-15 ta' Awwissu - L-Assunzjoni

It-8 ta' Ottubru - Jum l-Indipendenza

L-1 ta' Novembru - Jum il-Qaddisin Kollha

Il-25 ta' Diċembru - Il-Milied

Is-26 ta' Diċembru - L-Għada tal-Milied/Il-Jum iddedikat lil San Stiefnu

Fir-Repubblika tal-Kroazja, il-btajjel pubbliċi huma jiem mhux tax-xogħol.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

It-termini jiġu kkalkolati f'jiem, xhur u snin.

Ir-regoli dwar il-kalkolu tat-termini japplikaw għat-termini kollha. It-termini jiġu kkalkolati f'jiem sħaħ, minn nofs il-lejl sa nofs il-lejl (*computatio civilis, a die ad diem*) u mhux minn mument għal mument, billi jiġu kkalkolati s-sigħat u l-minuti (*computation naturalis, a momento ad momentum*). Għal aktar informazzjoni dwar ir-regoli ġenerali, ara r-risposta taħt 1).

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Id-data tal-bidu hija d-data tal-bidu tal-proċeduri jew ta' xi azzjoni oħra (pereżempju, notifika, avviż) minn meta jrid jiġi kkalkolat it-tul taż-żmien. Id-data tal-bidu mhijiex inkluża fit-termini espressi f'jiem. L-ewwel jum li jkun imiss jitqies bħala l-bidu tat-terminu.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Ir-regola ġenerali tan-notifika hija li din trid tiġi effettwata f'jum tax-xogħol u speċifikament mis-sebgħa (7) ta' filgħodu sat-tmienja (8) ta' filgħaxija, fir-residenza jew fuq il-post tax-xogħol tal-persuna li għandha tingħata n-notifika, jew fil-qorti meta l-persuna msemmija tkun tinsab hemmhekk. L-eċċezzjoni għar-regola msemmija fuq, jiġifieri li n-notifika għandha tiġi effettwata f'jum tax-xogħol u speċifikament mis-sebgħa (7) ta' filgħodu sat-tmienja (8) ta' filgħaxija, ma tapplikax għal notifika bil-posta jew minn nutar pubbliku.

In-notifika tista' tiġi effettwata wkoll f'ħin u post ieħor bil-kunsens tal-persuna li għandha tingħata n-notifika

Jekk il-qorti tqis li jkun meħtieġ, hija toħroġ ordni sabiex in-notifika tiġi effettwata fi kwalunkwe post ieħor jew fi kwalunkwe ħin ieħor. Fil-każ ta' din il-forma ta' notifika, il-persuna li lilha tiġi kkomunikata l-komunikazzjoni għandha tingħata kopja tad-deċiżjoni tal-qorti li biha din tkun ġiet ordnata. Din id-deċiżjoni ma għandhiex bżonn tinkludi spjegazzjoni.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Jekk terminu jkun għe kkalkolat f'jiem, il-jum meta saret in-notifika jew il-jum meta seħħ l-avveniment minn meta beda jiddekorri t-terminu ma jiġix inkluz f'tali terminu. Minflok, it-terminu għandu jibda fl-ewwel jum li jkun imiss.

Pereżempju, jekk l-avveniment minn meta beda perjodu ta' żmien ta' 15-il jum seħħ fil-5 ta' Frar, it-terminu ta' 15-il jum jiskadi f'nofs il-lejl fl-20 ta' Frar.

Għalhekk, il-kalkolu tat-terminu ma jibdiex f'dak il-jum li jkun seħħ avveniment (*dies a quo*), iżda fil-jum ta' wara.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Meta terminu jiġi espress f'jiem, in-numru ta' jiem indikat jirreferi għal jiem kalendarji. Madankollu, jekk l-aħħar jum ta' terminu jaqa' fi btala pubblika jew nhar ta' Ħadd jew fi kwalunkwe jum ieħor meta l-qorti ma tkunx miftuħa, tali terminu jiskadi fl-aħħar tal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?

It-termini kkalkolati f'xhur jew snin jiġu fi tmiemhom fl-aħħar tal-jum tal-aħħar xahar jew sena li jkollhom l-istess numru bħall-jum li fih beda jiddekorri t-terminu.

Jekk ma jkun hemm ebda data bħal din fl-aħħar xahar, it-terminu jiskadi fl-aħħar jum ta' dak ix-xahar.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Ara l-punt 8.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Ħadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Iva.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

Terminu ffissat minn qorti jista' jiġi estiż darba biss fuq il-mozzjoni ta' persuna kkonċernata jekk ikun hemm raġunijiet legittimi għal dan.

Il-mozzjoni għandha tiġi ppreżentata qabel l-iskadenza tat-terminu li għalih tintalab estensjoni.

Ma hemm ebda appell kontra deċiżjoni dwar l-estensjoni ta' terminu.

It-terminu estiż jibda fl-ewwel jum li jkun imiss wara l-iskadenza tat-terminu li għalih intalbet l-estensjoni.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Il-partijiet jistgħu jressqu appell kontra sentenza mogħtija minn qorti tal-prim'istanza fi żmien hmistax-il jum mid-data meta tiġi nnotifikata kopja tas-sentenza, sakemm dan l-Att ma jipprevedix terminu ieħor. F'tilwimiet li jinvolvu kontrolli u kambjali, dan it-terminu jkun ta' tmint ijiem.

Barra minn hekk, fi proċeduri għal talbiet żgħar, proċeduri quddiem qrati kummerċjali u tilwimiet relatati mal-impjegji, it-terminu sabiex jitressaq appell huwa ta' tmint ijiem.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Terminu ffissat minn qorti jista' jiġi estiż darba biss fuq il-mozzjoni ta' persuna kkonċernata jekk ikun hemm raġunijiet legittimi għal dan.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Ir-regoli tal-proċedura ċivili fir-Repubblika tal-Kroazja ma jipprevedu ebda estensjoni tat-terminu skont il-post tar-residenza tal-partijiet.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Il-konsegwenzi jiddependu fuq in-natura legali tal-iskadenzi, jiġifieri, fil-każ ta' termini statutorji li ma jistgħux jiġu estiżi u fejn il-parti tonqos milli tiegħu azzjoni proċedurali fit-terminu preskritt, tali nuqqas ta' osservanza tal-iskadenza jirriżulta fit-telf tad-dritt li sussegwentement tittieħed l-azzjoni proċedurali.

Min-naħa l-oħra, hemm termini li n-nuqqas ta' osservanza tagħhom ma jirriżultax fit-telf tad-dritt li sussegwentement tittiehed azzjoni, u dawn it-termini ssir referenza għalihom bħala indikattivi.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Jekk parti tonqos milli tidher f'seduta ta' smiġħ jew milli tilhaq skadenza sabiex tiegħu azzjoni fil-proċedimenti u, għal dik ir-raġuni, tittief id-dritt li tiegħu dik l-azzjoni, il-qorti tista' tippermetti lil dik il-parti, fuq mozzjoni tagħha stess, li tiegħu dik l-azzjoni aktar tard (mozzjoni sabiex jitregġa' lura status precedenti), jekk hija tqis li kien hemm raġunijiet leġittimi għall-ommissjoni.

Il-mozzjoni għandha titressaq fi żmien tmint ijiem mill-jum meta tkun waqfet teżisti r-raġuni għall-ommissjoni; jekk il-parti tkun saret taf bl-ommissjoni aktar tard, il-perjodu ta' żmien imsemmi fuq jibda jiddekorri minn dak inhar li hija tkun saret taf biha. Wara l-iskadenza ta' xahrejn mid-data tal-ommissjoni, ma tista' titressaq ebda mozzjoni sabiex jitregġa' lura status precedenti.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 23/08/2018

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Ċipru

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tittief il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux irrispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Dawn li ġejjin huma l-aktar tipi ta' preskrizzjoni importanti skont ir-regoli tal-proċedura ċivili:

Il-preskrizzjoni biex jiġu pprezentati dokumenti ġudizzjarji:

F'każ ta' rikors ġuramentat ġeneralment approvat, ir-rikorrent irid jipprezenta r-rikors tiegħu lill-qorti u jinnotifikah lill-konvenut fi żmien għaxart ijiem mid-data meta l-konvenut jiddikjara li se jidher personalment il-qorti biex jiddefendi lilu nnifsu, sakemm mhux speċifikat xorta oħra mill-qorti.

In-nota tal-eċċezzjonijiet ta' konvenut li diġà ddikjara li se jidher personalment il-qorti għandha tiġi pprezentata fi żmien 14-il jum mid-data ta' notifika tar-rikors, sakemm dan iż-żmien ta' preskrizzjoni ma jiġix estiż mill-qorti.

Il-preskrizzjoni għall-eżekuzzjoni ta' sentenza tal-qorti:

Sentenza tal-qorti hija eżegwibbli fi żmien sitt snin mid-data li fiha saret eżekuttiva. Jekk is-sentenza ma tistax tiġi eżegwita fiż-żmien stabbilit, ir-rikorrent jista' jitolb it-tiġdid tas-sentenza (li jikkostitwixxi estensjoni indiretta tal-preskrizzjoni).

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Minbarra s-Sibt u l-Ħadd, il-ġranet ta' festa f'Ċipru jinkludu l-ġranet li ġejjin:

- L-Ewwel tas-Sena: l-1 ta' Jannar
- L-Epifanija is-6 ta' Jannar
- *Clean Monday* (timxi skont il-kalendarju)
- Btala Nazzjonali: il-25 ta' Marzu (tifkira tal-bidu tar-rivoluzzjoni tal-1821)
- Btala Nazzjonali: l-1 ta' April (tifkira tal-bidu tal-ġlieda għall-ħelsien ta' Ċipru bejn l-1955-1959)
- Jum il-Ħaddiem: l-1 ta' Mejju
- Il-Ġimgħa l-Kbira: Il-Ġimgħa ta' qabel l-Għid
- It-Tnejn ta' wara l-Għid: It-Tnejn ta' wara l-Għid
- Il-Pentekoste
- Santa Marija: il-15 ta' Awwissu
- Jum l-Indipendenza: l-1 ta' Ottubru
- Btala Nazzjonali: it-28 ta' Ottubru (l-anniversarju tal-"LE" tal-1940)
- Lejlet il-Milied: l-24 ta' Diċembru
- Jum il-Milied: il-25 ta' Diċembru
- San Stiefnu: il-26 ta' Diċembru

Barra minn hekk, skont ir-regola Nru 61 tal-Proċedura Ċivili, il-jiem li ġejjin huma l-ġranet ta' festa uffiċjali għas-sistema ġudizzjarja:

- Il-perjodu bejn l-10 ta' Lulju u d-9 ta' Diċembru inklużi (il-vaganzi tas-sajf).
- Il-perjodu bejn l-24 ta' Diċembru sas-6 ta' Jannar inklużi (il-vaganzi tal-Milied).
- Il-perjodu mill-Ħamis ta' qabel l-Għid sal-Ħadd ta' San Tumas inklużi (il-vaganzi tal-Għid).

Is-seduti tas-smiġħ jew proċedimenti oħra jistgħu jsiru matul il-perjodi msemmijin biss jekk ikun hemm struzzjonijiet mill-Qorti Suprema jew minn imħallef f'każ ta' proċedimenti li jaqgħu fil-ġurisdizzjoni tiegħu.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

- Ir-Regoli tal-Proċedura Ċivili japplikaw għal diversi proċeduri ċivili.
- Id-dispożizzjonijiet tal-Att dwar il-Preskrizzjoni 165(I)/2002 japplikaw għall-preskrizzjoni biex tinfetaħ kawża.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Il-preskrizzjoni tibda tgħodd mid-data wara li ssir in-notifika għaliex, skont l-Artikolu 2 tal-Att dwar l-Interpretazzjoni, "jiem" tfisser "jiem sħaħ".

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Skont ir-Regoli tal-Proċedura Ċivili, id-dokumenti jiġu notifikati fir-Repubblika ta' Ċipru personalment permezz ta' marixxall (hlief f'każijiet eċċezzjonali fejn il-Qorti tista' tordna li ssir mod ieħor wara talba tal-partijiet). Il-preskrizzjoni mhix affettwata mid-data tan-notifika.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Le. Ara t-tweġiba mogħtija għad-domanda Nru 4 aktar 'il fuq.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Meta l-preskrizzjoni tiġi espressa f'jiem, hija tindika "jiem kalendarji", hlief jekk il-qorti tordna mod ieħor f'każ speċifiku. Pereżempju, il-qorti tista' tordna li l-oġġezzjoni tal-konvenut tiġi ppreżentata "fi żmien tlett ijiem ta' xogħol mid-data tal-lum" jew li l-ingunzjoni għandha tiġi nnotifikata (pereż. lill-konvenut fi proċedimenti *ex parte* jew lil bank fi proċedimenti ta' ffrizar tal-kontijiet) "fi żmien ħamest ijiem ta' xogħol mit-tfassil tagħha".

Skont l-Att dwar l-Interpretazzjoni, "jiem" dejjem tfisser "jiem sħaħ".

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?

Il-preskrizzjoni tirreferi għal gimghat jew xhur kalendarji.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

F'dawn il-każijiet il-preskrizzjoni tiskadi kif tgħaddi l-aħħar siegħa tal-aħħar ġurnata tal-gimgha, xahar jew sena tal-preskrizzjoni.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Iva, f'dan il-każ il-preskrizzjoni tiġi estiża sal-ewwel ġurnata ta' xogħol tal-għada li jkun imiss.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

Skont ir-Regola tal-Proċedura Ċivili Nru 57, Ordni 2, il-qorti tista' testendi jew tqassar kull preskrizzjoni li hija pprovduta fir-regoli msemmija hawn fuq jew f'ingunzjoni rilevanti, mingħajr ma timponi kundizzjonijiet jew skont dawn il-kundizzjonijiet kif meħtieġa fl-interessi tal-ġustizzja.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Jista' jsir appell kontra ingunzjoni finali jew temporanja fuq kwistjoni li ma tikkostitwixx azzjoni u kontra ċ-ċaħda ta' rikors provvizorju fi żmien 14-il jum minn meta l-ingunzjoni ssir vinkolanti jew minn meta r-rikors jiġi miċħud.

Fil-każijiet l-oħra (pereż. kontra sentenza finali f'kawża ċivili) l-appell irid isir fi żmien sitt gimghat minn meta s-sentenza ssir vinkolanti.

Il-preskrizzjoni tista' tiġi estiża biss f'każijiet rari u eċċezzjonali.

It-tipi ta' preskrizzjoni differenti biex issir kawża huma stabbiliti fl-Att dwar il-Preskrizzjoni 165(I)/2002.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Wara li ssir in-notifika tar-rikors, hemm preskrizzjoni ta' għaxart ijiem sabiex il-konvenut jiddikjara li se jidher personalment quddiem il-qorti.

Mill-bqija, id-dati sabiex il-partijiet jidhru l-qorti jiġu stabbiliti mill-qorti nnifisha.

L- ewwel data għad-dehra l-qorti f'każ ta' rikors tiġi stabbilita mir- *regjistru* tal-qorti mal-preżentata tar-rikors, sakemm ma hemmx raġuni speċjali biex tiġi ffissata data speċifika għad-dehra l-qorti. F'dak il-każ, id-data speċifika tiġi ffissata biss wara li tingħata l-awtorizzazzjoni mill-qorti li tkun qed tisma' l-każ.

Rigward il-modifika ta' preskrizzjoni oħra, ara t-tweġiba għad-domanda Nru 11 aktar 'il fuq.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tittelf il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Jekk il-liġi applikabbli fil-ġurisdizzjoni hija dik ta' Ċipru, l-istess regoli u l-istess preskrizzjoni japplikaw, minkejja l-post ta' residenza tal-parti li giet innotifikata.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Jekk il-konvenut jonqos milli jippreżenta d-dikjarazzjoni li se jidher il-qorti, jew, sussegwentement, in-nota tal-eċċezzjonijiet fiż-żmien stabbilit, ir-rikorrent jista' jippreżenta rikors għal deċiżjoni favur tiegħu.

Bl-istess mod il-konvenut jista' jippreżenta rikors biex it-talba tar-rikorrent tiġi miċhuda jekk, fil-każ ta' rikors ġuramentat ġeneralment aċċettat, ir-rikorrent ma jkunx ipprezentat fiż-żmien stabbilit.

Barra minn hekk, oġġezzjoni għal rikors ippreżentata wara li jkun skada ż-żmien rilevanti tista' tiġi injorata mill-qorti u għalhekk il-konvenut kontumaċi jista' jittelf id-dritt li jinstema' matul il-proċedimenti.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Il-konvenut kontumaċi li t-talba tiegħu giet miċhuda jista' jitlob sabiex jinstema' fil-kawża.

Konvenut kontumaċi li ngħatat sentenza kontrih jista' jitlob li titħassar is-sentenza.

Dawn it-talbiet jiġu awtorizzati bħala deroga.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew deċiżjoni jew deċiżjoni ta' tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 21/09/2020

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Litwanja

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumix meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, f'add jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna titlef il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Il-Kodiċi Ċivili (*Civilinis kodeksas*) jipprevedi perijodu ta' limitazzjoni ġenerali u perjodi ta' limitazzjoni iqsar. Il-perjodi ta' limitazzjoni jistgħu jkunu rkupratorji, akkwizitorji jew riżolutorji.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

il-Ħdud;

l-1 ta' Jannar: l-Ewwel Jum tas-Sena;

is-16 ta' Frar: Jum ir-Restawr tal-Istat ta' Litwanja;

il-11 ta' Marzu: Jum ir-Restawr tal-Indipendenza tal-Litwanja;

L-Għid il-Kbir u t-Tnejn ta' wara l-Għid (skont it-tradizzjoni tal-punent);

l-1 ta' Mejju: Jum il-Ħaddiem;

l-Ewwel Ħadd ta' Mejju: Jum l-Omm;

l-Ewwel Ħadd ta' Ġunju: Jum il-Missier;

l-24 ta' Ġunju: Jum f'Nofs is-Sajf, il-Festa ta' San Ġwann;

is-6 ta' Lulju: Jum l-Istat (L-ikkurunar tar-Re Mindaugas);

il-15 ta' Awwissu: Il-Madonna Mtellgħa s-Sema;

l-1 ta' Novembru: Jum l-Erwieħ kollha;

l-24 ta' Diċembru: Lejlet il-Milied;

il-25 u s-26 ta' Diċembru: il-Milied

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Perijodu ta' limitazzjoni stabbilit mil-liġijiet, permezz ta' kuntratt jew permezz ta' awtorità ġudizzjarja f'termini ta' data kalendarja jew numru ta' snin, xhur, ġimgħat, jiem jew siegħat.

Perijodu ta' limitazzjoni jista' jiġi ddefinit ukoll f'termini ta' avveniment li jrid isefh b'mod inevitabli. Dan jista' jkunu rkupratorju, akkwizitorju jew riżolutorju. Perijodu ta' limitazzjoni ta' rkupru fuq wieħed li jista' ikun irkuprat minn qorti wara li jkun skada sakemm l-iskadenza rilevanti tkun seħħet għal raġunijiet importanti. Perijodu ta' limitazzjoni akkwizitorju huwa perijodu li fit-tmiem tiegħu jirriżulta (jinkiseb) ċerta dritt jew dover ċivili. Perijodu ta' limitazzjoni riżolutorju huwa perijodu li fit-tmiem tiegħu jiskadi ċerta dritt jew dover ċivili. Perijodi ta' limitazzjoni riżolutorju ma jistax jiġi stabbilit mill-ġdid minn qorti jew arbitraġġ.

Il-perijodu ta' limitazzjoni ġenerali huwa għaxar snin.

Il-leġiżlazzjoni Litwana tistipula perijodi ta' limitazzjoni iqsar għal tipi partikolari ta' pretensjonijiet.

Perijodu ta' limitazzjoni iqsar ta' xahar jiġi applikat għall-pretensjonijiet li joriġinaw mir-riżultati ta' proċeduri tal-offerti.

Perijodu ta' limitazzjoni iqsar ta' tliet xhur jiġi applikat għall-pretensjonijiet sabiex id-deċiżjonijiet ta' korpijiet ta' entità ġuridika jiġu ddikjarati invalidi.

Perijodu ta' limitazzjoni iqsar ta' sitt xhur jiġi applikat għal:

1. pretensjonijiet dwar l-infurzar ta' nuqqas (multa, imgħax għal pagament tardiv);
2. pretensjonijiet dwar difetti ta' oġġetti mibjugħa.

Perijodu ta' limitazzjoni iqsar ta' sitt xhur huwa applikat għal pretensjonijiet li jirriżultaw minn relazzjonijiet bejn il-kumpaniji tat-trasport u l-klijenti tagħhom fir-rigward tal-merkanzija mibgħuta minn ġewwa il-Litwanja filwaqt li perijodu ta' limitazzjoni ta' sena huwa applikat għal merkanzija mibgħuta barra mill-pajjiż.

Perijodu ta' limitazzjoni iqsar ta' sena jiġi applikat għal pretensjonijiet tal-assigurazzjoni.

Perijodu ta' limitazzjoni iqsar ta' tliet snin jiġi applikat għal pretensjonijiet għal danni, inkluż pretensjonijiet għal danni li jirriżultaw mill-kwalità inadegwata tal-prodotti.

Perijodu ta' limitazzjoni iqsar ta' ħames snin jiġi applikat għal pretensjonijiet ta' infurzar tal-imgħax u pagamenti perjodiċi oħra.

10. Il-pretensjonijiet dwar difetti ta' xogħlijiet imwettqa huma suġġetti għal perijodi ta' limitazzjoni iqsar.

Il-pretensjonijiet li jirriżultaw mit-trasport ta' merkanzija, passiġġieri u bagalji huma suġġetti għall-perijodi ta' limitazzjoni stabbiliti fil-kodiċijiet (liġijiet) applikabbli għal modi ta' trasport speċifiċi.

Il-perijodu ta' limitazzjoni u kif ukoll ir-regoli għall-kalkolu tat-tali perijodu ma jistgħux jinbidlu bi ftehim bejn il-partijiet.

Perijodu ta' limitazzjoni ma japplikax għal:

- 1) pretensjonijiet li jirriżultaw mill-ksur ta' drittijiet personali mhux tal-proprjetà, barra minn każijiet stabbiliti mil-liġijiet;
- 2) pretensjonijiet tad-depożitanti għall-ħlas lura tad-depożiti tagħhom li jinżammu f'bank jew istituzzjoni bankarja oħra;
- 3) pretensjonijiet oħra għal danni li jirriżultaw mir-reati segwenti li ġejjin speċifikati fil-[Kodiċi Kriminali \(Baudžiamasis kodeksas\)](#):
  - 1) ġenoċidju (l-Artikolu 99);
  - 2) it-trattament ta' persuni projbit taħt il-liġi internazzjonali (l-Artikolu 100);
  - 3) il-qtil ta' persuni protetti taħt il-liġi umanitarja internazzjonali (l-Artikolu 101);
  - 4) id-deportazzjoni jew it-trasferiment ta' civili (l-Artikolu 102);
  - 5) l-ikkawżar ta' offiża fuq il-persuna, it-tortura jew trattament inuman ieħor ta' persuni protetti taħt il-liġi umanitarja internazzjonali (l-Artikolu 103);
  - 6) l-użu bilfors ta' civili jew prigionieri tal-gwerra fil-forzi armati tal-għedewwa (l-Artikolu 105);
  - 7) qerda ta' oġġetti protetti jew ħerba ta' teżori nazzjonali (l-Artikolu 106);
  - 8) aggressjoni (l-Artikolu 110);
  - 9) attakki militari projbiti (l-Artikolu 111);
  - 10) l-użu ta' mezzi projbiti ta' armi tal-gwerra (l-Artikolu 112);
  - 11) it-tweqqiq negligenti tad-doveri ta' kmandant.
- 4) każijiet speċifikati f'liġijiet oħra jew pretensjonijiet oħra.

Termini applikabbli għal seduti ta' smiġħ ta' kawżi ċivili. L-għan tal-qorti jrid ikun li tisma' kawża ċivili kemm jista' ikun malajr, tevita d-dewmien u tiżgura li kawża ċivili tinstema' f'sessjoni unika tal-qorti.

Il-ligijiet jistgħu jistabbilixxu termini speċifiċi għal xi kategoriji ta' każijiet ċivili li għandhom jinstemgħu. Meta qorti tal-ewwel istanza tonqos milli twettaq l-azzjoni proċedurali li hija meħtieġa taħt il-Kodiċi Ċivili, parti fil-proċedimenti b'interess li dik l-azzjoni titwettaq hija intitolata titlob lill-qorti tal-appell biex tistabbilixxi skadenza għat-twettiq tagħha. It-talba trid issir lill-qorti li qedha tisma' il-każ, u din tal-aħħar trid tiddeċiedi dwar l-ammissibilità tagħha mhux aktar tard mill-jum tax-xogħol li jiġi wara r-riċeviment tagħha. Jekk il-qorti li naqset milli twettaq l-azzjoni proċedurali li tagħti lok għat-talba twettaq l-azzjonijiet inkwistjoni fi żmien sebat ijiem minn meta tirċievi t-talba, il-parti inkwistjoni hija meqjusa li tkun ħassret it-talba. Inkella t-talba tiġi ttrasferita lill-qorti tal-appell fi żmien sebat ijiem ta' xogħol mid-data tar-riċeviment tagħha. It-tali talbiet huma ġeneralment eżaminati permezz tal-proċedura bil-miktub mingħajr ma l-partijiet ikunu nnotifikati tal-ħin u l-post tas-sessjoni jew ma jiġu mistiedna għaliha. It-talba trid tiġi eżaminata fi żmien sebat ijiem mir-riċeviment tagħha mill-qorti tal-appell. Din trid tiġi eżaminata u deċiżjoni tittieħed mill-president tal-qorti tal-appell, il-president tat-taqsima tal-każijiet ċivili jew minn imħallef maħtur minnhom. Is-sentenza deċiża ma tistax tiġi kkontestata permezz ta' appell separat.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

It-terminu jibda jiddekorri minn 0 sigħat 00 minuta fil-jum wara d-data kalendarja jew avveniment li jiddefinixxi minn meta jibda jiddekorri, sakemm ma jiġix previst mod ieħor fil-ligijiet speċifiċi.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Kull rikors bil-miktub u notifiċi mpustati, mibgħuta bit-telegraph jew trażmessi b'mezzi oħra ta' komunikazzjoni qabel nofsillejl fl-aħħar jum ta' terminu huma meqjusa li jkunu ġew mibgħuta fil-ħin (l-Artikolu 1.122 tal-Kodiċi Ċivili).

L-Artikolu 123 (3)–(4) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (*Civilino proceso kodeksas*) jistipula li meta persuna li tkun qed tikkonsenja dokument proċedurali ma jsibx id-destinatarju fil-post tar-residenza jew fuq il-post tax-xogħol tiegħu, id-dokument irid jiġi nnotifikat lil kull membru tal-familja adulta li tirrisjedi miegħu (ulied (ġenituri adottivi), konjuġi, eċċ.), barra minn meta l-membri tal-familja jkollhom interessi legali kunfliġġenti fl-eżitu tal-każ, jew, jekk ikunu assenti wkoll, lill-amministrazzjoni tal-post tax-xogħol.

Meta persuna li tikkonsenja dokument proċedurali ma ssibx id-destinatarju f'uffiċċju registrat ta' entità ġuridika jew f'post ieħor speċifikat mill-entità ġuridika, id-dokument proċedurali jrid jiġi nnotifikat lil kull impjegat tal-entità ġuridika li tkun preżenti fil-post tal-konsenja. Jekk dokument proċedurali ma jiġix ikkonsenjat bil-mod speċifikat f'dan il-paragrafu, dan irid jiġi mpostat fl-indirizz tal-uffiċċju tal-entità ġuridika u huwa meqjus li jkun ġie kkonsenjat fi żmien għaxart ijiem mid-data tal-impostar.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

It-terminu jibda jiddekorri minn 0 sigħat 00 minuta fil-jum wara avveniment li jiddefinixxi minn meta jibda jiddekorri, sakemm ma jiġix previst mod ieħor fil-ligijiet speċifiċi. (l-Artikolu 73 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Perijodu ta' limitazzjoni jiġi kkalkolat f'jiem kalendarji. Dan jibda jiddekorri minn 0 sigħat 00 minuta fil-jum wara d-data kalendarja jew avveniment li jiddefinixxi minn meta jibda jiddekorri, sakemm ma jiġix previst mod ieħor fil-ligijiet speċifiċi.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?

Terminu proċedurali espress fi snin, xhur, gimghat jew jiem jibda jiddekorri minn 0 sigħat 00 minuta fil-jum wara d-data kalendarja jew avveniment li jiddefinixxi minn meta jibda jiddekorri, sakemm ma jiġix previst mod ieħor fil-ligijiet speċifiċi.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Terminu espress f'gimghat jiskadi f'24 siegħa 00 minuti fil-jum adegwat tal-aħħar gimgħa inkluża fit-terminu. Terminu espress f' xhur jiskadi f'24 siegħa 00 minuti fil-jum adegwat tal-aħħar xahar inkluż fit-terminu. Terminu espress fi snin jiskadi f'24 siegħa 00 minuti fil-jum adegwat tax-xahar adegwat tal-aħħar sena inkluża fit-terminu. Jekk terminu li huwa espress fi snin jew xhur jiskadi f' xahar li ma filx id-data inkwistjoni, it-terminu jiskadi fl-aħħar jum ta' dak ix-xahar.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Il-btajjel uffiċjali u l-jiem ta' mistrieħ (is-Sibtijiet u l-Ħdud) huma inklużi fit-terminu. Jekk l-aħħar jum tat-terminu jkun jum ta' mistrieħ jew vaganza pubblika, dan jitqies bħala li jiskadi fil-jum tax-xogħol segwenti.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

L-irkupru ta' termini proċedurali. Il-persuni li tgħalqilhom l-iskadenza stabbilita minn liġijiet speċifiċi jew minn qorti għal raġunijiet rikonoxxuti mill-qorti bħala importanti jista' ikollhom it-terminu inkwistjoni rkuprat. Qorti li għandha d-dritt li tirkupra terminu *ex officio* meta l-fajl tal-każ jindika li l-iskadenza tat-terminu inkwistjoni tkun għaddiet.

Talba biex jiġi rkuprat terminu trid tiġi ppreżentata lill-qorti li quddiemha kellha titressaq l-azzjoni proċedurali. Din tiġi eżaminata permezz ta' proċedura bil-miktub. L-azzjoni proċedurali (il-preżentata tat-talba, is-sottomissjoni tad-dokumenti u l-eżekuzzjoni ta' azzjonijiet oħra) li fil-konfront tagħha ma tkunx intlaħqet l-iskadenza trid tiġi eżegwita b'mod parallel mar-rikors. It-talba għall-irkupru ta' terminu trid tkun motivata. Din trid tkun akkumpanjata minn evidenza li tiġġustifika l-bżonn għall-irkupru.

Terminu proċedurali jiġi rkuprat permezz ta' sentenza mill-qorti. Ir-rifjut milli jiġi rkuprat terminu proċedurali jinftareġ fil-forma ta' sentenza motivata mill-qorti. Sentenza mill-qorti li tiċhad talba għall-irkupru ta' terminu proċedurali skadut tista' tiġi kkontestata permezz tal-preżentata ta' appell separat.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Appell minn sentenza tal-qorti reġjonali jista' jiġi ppreżentat fi żmien 30 jum minn meta tkun ingħatat s-sentenza mill-qorti tal-ewwel istanza.

Jista' isir appell separat kontra sentenza ta' qorti reġjonali:

- fi żmien sebat ijiem minn meta tkun ingħatat is-sentenza f'każijiet li fihom tkun ingħatat is-sentenza tal-qorti tal-ewwel istanza taħt appell fi proċedimenti orali;
- fi żmien sebat ijiem minn meta tkun giet notifikata kopja attestata tas-sentenza f'każijiet li fihom tkun ingħatat is-sentenza tal-qorti tal-ewwel istanza taħt appell fi proċedimenti bil-miktub.

Jistgħu jsiru appelli minn sentenzi ta' qrati reġjonali li jisimgħu każ fuq il-mertu, filwaqt li jistgħu jsiru appelli separati kontra sentenzi preliminari ta' qrati reġjonali msemija espressament fil-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (pereż. kontra sentenza li tiċhad rikors għall-irkupru ta' terminu proċedurali (l-Artikolu 78(6) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili), kontra sentenza dwar l-ispejjeż ta' litigazzjoni (l-Artikolu 100 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili) jew kontra sentenza li tipprekludi proċedimenti ulterjuri).

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Sessjoni tal-qorti trid f'kull każ tiġi mmexxija b'mod kontinwu barra minn meta jitthabbar aġġornament, li ma jistax ikun itwal minn hamest ijiem ta' xogħol. Aġġornament jista' jitthabbar biex jippermetti lill-qorti u lill-partijiet fil-proċedimenti sabiex jistrieħu minn seduta ta' smiġh imtawwla u biex tingābar kull evidenza nieqsa, b'mod li jiġi żgurati li l-każ huwa riżolt kemm jista' ikun malajr.

Jekk qorti taġġorna seduta ta' smiġh, id-data tas-seduta ta' smiġh li jmiss tal-qorti trid tiġi ffissata u nnotifikata lill-partiċipanti bil-kontraparti ta' konferma ta' riċevuta. Il-persuni li ma jkunux deħru l-qorti jew li għadhom kif ġew inklużi fil-proċedimenti huma nnotifikati bid-data tas-seduta ta' smiġh li jmiss tal-qorti f'konformità mal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.

F'ċerti sitwazzjonijiet, seduta ta' smiġh tal-qorti tista' tiġi sospiża. It-tali sospensjoni timplika li kull azzjoni proċedurali li għandha titwettaq bl-għan li jiġi deċiż il-każ fuq il-merti tiegħu hija sospiża temporanjament għal perijodu ta' żmien indefinit. Każ jista' jiġi sospiż għal raġunijiet objettivi speċifikati f'liġijiet speċifiċi li jipprekludu s-seduta ta' smiġh ta' każ ċivili u huma suġġetta għad-diskrezzjoni tal-partijiet jew tal-qorti, jew f'ċirkostanzi li mhumix previsti f'liġijiet speċifiċi iżda li madankollu jipprekludu l-qorti milli tisma' l-każ fuq il-merti tiegħu.

Il-qorti trid tissospendi seduta ta' smiġh fiċ-ċirkostanzi li ġejjin:

- fil-każ tal-mewt ta' persuna fiżika jew terminazzjoni ta' entità ġuridika li kienet parti fil-każ meta s-suċċessjoni ta' drittijiet hija permessa fid-dawl tar-relazzjonijiet legali involuti fil-kontroversja; meta parti tiflew il-kapaċità ġuridika tagħha, il-każ irid jiġi sospiż sakemm is-suċċessur tal-persuna fiżika deċeduta jew entità ġuridika terminata jew iċ-ċirkostanzi li jirriżultaw fin-nuqqas ta' suċċessjoni jkunu ġew iċċarati jew rappreżentant statutorju ta' persuna fiżika li tkun tilfet il-kapaċità ġuridika tagħha ma jkunx ġie maħtur;
- meta kawża partikolari ma tistax tinstema' sakemm kawża oħra ma tkunx giet deċiża, kawża fi proċedimenti ċivili, kriminali jew amministrattivi tiġi sospiża sakemm deċiżjoni, sentenza jew riżoluzzjoni tal-qorti tidhol fis-seħħ jew sakemm tingħata sentenza fi proċedimenti amministrattivi;
- meta jirriżulta f'kawża li tinvolvi pretensjonijiet dwar proprjetà kontra parti konvenuta li l-issodisfar tat-tali pretensjonijiet dwar proprjetà huwa relatat mas-smiġh ta' kawża kriminali, il-kawża tiġi sospiża sakemm tkun saret it-trattazzjoni tal-kawża kriminali jew ikunu ġew xolti r-restrizzjonijiet dwar drittijiet ta' proprjetà; ċirkostanzi oħra huma indikati wkoll f'liġijiet speċifiċi.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f' post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f' post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Mhux applikabbli.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

L-iskadenza ta' perijodu ta' limitazzjoni qabel ma ssir talba tirriżulta fiċ-ċaħda tat-talba.

Meta l-qorti tirrikonoxxi li ma tkunx intlaħqet skadenza għal raġuni importanti, id-dritt miksur irid jiġi protett u l-perijodu ta' limitazzjoni inkwistjoni jrid jiġi rkuprat.

Kwistjonijiet dwar il-liġi tal-proprietà li jkunu relatati mal-irkupru ta' proprietà li huwa suġġett għal perijodi ta' limitazzjoni li jkunu skadew għandhom ikunu riżolti f'konformità mal-provvedimenti tal-Volum IV tal-Kodiċi Ċivili.

Id-dritt li ssir azzjoni proċedurali jiskadi meta t-terminu stess, stabbilit mil-liġi jew minn qorti, jiskadi. Kull dokument proċedurali mressaq wara l-iskadenza ta' terminu jiġi rritornat lir-rikorrenti. Il-fatt li l-iskadenza ma tintlaħaqx għat-tweqqi ta' ċertu obbligu proċedurali ma jeżonerax lill-persuna kkonċernata minn dak l-obbligu.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Jekk l-iskadenza ma jintlaħqux għal raġunijiet importanti u ma jkunux għaddew aktar minn tliet xhur minn meta tkun ingħatat is-sentenza tal-qorti, il-qorti tista' tirkupra t-terminu inkwistjoni fuq it-talba tar-rikorrent. Terminu għat-tressiq ta' appell jista' jiġi rkuprat meta l-qorti tirrikonoxxi li l-iskadenza inkwistjoni ma tkunx intlaħqet għal raġunijiet importanti. Sentenza tal-qorti li tiċhad talba għall-irkupru ta' terminu tista' tiġi kkontestata permezz ta' appell separat. Jekk il-qorti tal-appell tilqa' dan l-appell separat u tirkupra t-terminu għall-appell, il-president tat-taqsimha tal-kawzi ċivili tal-qorti tal-appell irid jitransferixxi l-appell, flimkien mal-fajl tal-kawzi, lill-panel ġudizzjarju tal-qorti tal-appell jew jirrinwija l-kwistjoni dwar l-ammissibilità tal-appell lill-qorti tal-ewwel istanza biex tiddeċiedi dwarha. Jekk, f'dawn iċ-ċirkustanzi, il-fajl tal-kawzi huwa rrinwija lill-panel ġudizzjarju tal-qorti tal-appell, il-qorti tal-appell trid tibgħat kopji tal-appell u l-annessi tiegħu lill-partijiet fil-proċedimenti fi żmien tliet ijiem ta' xogħol minn meta l-appell ikun ġie permess. Ladarba t-terminu għall-kontestazzjoni ta' sentenza u għall-kontrappell ikun skada, il-qorti tal-ewwel istanza tibgħat il-każ lill-qorti tal-appell fi żmien sebat ijiem u tinnotifika lill-partijiet. Meta l-każ jintbagħat lill-qorti tal-appell u din tal-aħħar tistabbilixxi li l-iskadenza għall-appell ma tkunx intlaħqet, il-qorti tista' tirkupra t-terminu fuq l-inizjattiva tagħha stess (*ex officio*) sakemm il-fajl tal-kawza jindika b'mod ċar li l-iskadenza ma tkunx intlaħqet għal raġunijiet importanti, jew tipproponi lill-parti fil-proċedimenti li hija tressaq talba għall-irkupru tat-terminu għall-appell (l-Artikoli 307(2)–(3), 338 u 78 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). Sentenza li tiċhad it-talba tar-rikorrent biex it-terminu jiġi rkuprat tista' tiġi kkontestata billi jsir appell separat (l-Artikolu 78(6) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 21/10/2019

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Lussemburgu

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumix meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, l-Ħadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Skont il-liġi Lussemburġiża, hemm limiti taż-żmien biex tressaq rikors, biex tissodisfa l-formalitajiet proċedurali, biex tidher fl-awla, limiti taż-żmien marbuta mad-distanza u oħrajn.

Il-limiti taż-żmien preskrittivi u li jipprekludu azzjoni mhumiex ta' natura purament proċedurali u għalhekk mhux se jiġu ttrattati hawnhekk.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Is-Sibtijiet u l-Ħdud, flimkien mal-festi pubbliċi statutorji li ġejjin mhumiex meqjusa bħala granet tax-xogħol:

- L-ewwel tas-sena, l-għada tal-Għid, l-ewwel ta' Mejju, it-Tnejn tal-Pentekoste, il-festa nazzjonali li tiġi fit-23 ta' Ġunju,
- Lapsi, il-Qaddisin Kollha u l-Milied u San Stiefnu.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Il-limitu taż-żmien tal-proċedura jista' jvarja skont il-materja u l-proċedura kkonċernata.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Il-limitu taż-żmien jibda jiskorri minn nofsillejl tal-jum tal-att, avveniment, deċiżjoni jew notifika tal-att.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Iva, jekk il-liġi titlob notifika minn bailiff jew uffċjal tal-qorti, in-notifika tista' titqies li saret f'gurnata oħra minn dakinhar li n-notifika waslet effettivament għand il-persuna kkonċernata (pereż. f'każ li d-dokument jiġi miċħud jew f'każ ta' notifika d-dar,...).

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun iġġhod għall-kalkolu taż-żmien?

Il-limitu taż-żmien proċedurali kollha jibda jiskorri minn nofsillejl tal-jum tal-att, avveniment, deċiżjoni jew notifika li tibda l-iskorrimet taż-żmien.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Il-festi pubbliċi statutorji, is-Sibtijiet u l-Ħdud jingħaddu wkoll.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?

Il-festi pubbliċi statutorji, is-Sibtijiet u l-Ħdud jingħaddu wkoll.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Kull limitu taż-żmien proċedurali jiskadi f'nofs il-lejl tal-aħħar jum.

Jekk il-limitu taż-żmien ikun espress f'gimghat, jiskadi dakinhar tal-aħħar gimgha li l-isem tal-jum ikun jikkorrispondi ma' tal-jum tal-att, avveniment, deċiżjoni jew notifika li tibda l-iskorrimment taż-żmien.

Jekk il-limitu taż-żmien ikun espress f'xhur jew snin, jiskadi dakinhar tal-aħħar xahar jew tal-aħħar sena li jkollu l-istess numru tal-jum tax-xahar bħall-jum tal-att, avveniment, deċiżjoni jew notifika li tibda l-iskorrimment taż-żmien. Jekk ma jkunx hemm numru tal-jum tax-xahar korrispondenti, jiskadi fl-aħħar jum tax-xahar.

Jekk il-limitu taż-żmien ikun espress f'xhur u jiem jew fi frazzjonijiet ta' xahar. l-ewwel jingħaddu x-xhur sħaħ u mbagħad il-jiem jew il-frazzjonijiet ta' xahar; biex jiġu kkalkulati l-frazzjonijiet ta' xahar, xahar jitqies li fih 30 jum.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Ħadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Kull limitu taż-żmien illi kieku jiskadi s-Sibt, il-Ħadd, festa pubblika statutorja jew f'jum ferjali li jissottitwixxi festa pubblika, jittawwal sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss. Dan jgħodd ukoll għall-preżentazzjoni ta' dokumentazzjoni f'uffiċċji municipali, meta s-servizzi municipali jkun magħluqin għall-pubbliku fl-aħħar jum tal-limitu taż-żmien.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wiehed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

Min joqgħod barra l-pajjiż jibbenefika minn limitu taż-żmien għad-distanza meta jitressaq rikors kontri qaddiem qorti Lussemburġiża. Dan il-limitu ta' żmien iwarja bejn 15 u 35 jum skont fejn joqgħod l-intimat.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Il-limitu ta' żmien għal appell huwa, bħala regola ġenerali, 40 jum b'żieda fil-limitu ta' żmien għad-distanza għal dawk li jgħixu barra. L-appell minn sentenza li mhix eżegwibbli provvizorjament ma jistax jitressaq qabel ma jgħaddu tmint ijiem.

Il-limitu ta' żmien biex wiehed jikkontesta sentenza li ngħatat b'kontumaċja huwa ta' 15-il jum u jibda jiskorri min-notifika.

Id-digrieti jistgħu jiġu appellati fi żmien 15-il jum min-notifika tagħhom. F'każ ta' kontumaċja, il-limitu ta' żmien biex jiġi kkontestat huwa ta' tmint ijiem li jibded jiskorri malli jiġi notifikat. Il-limitu taż-żmien biex tiġi kkontestata sentenza mogħtija b'kontumaċja jiskorri simultanjament mal-limiti taż-żmien għall-appell.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Fil-każ ta' digrieti, tinħareġ ċitazzjoni biex wiehed jitle' għal seduta li ssir għal din il-fini f'jum u ħin normali għal dawn il-proċedimenti. Jekk il-kawża tkun urgenti, madankollu, l-imħallef li jippresjedi jew is-sostitut tiegħu jista' joħroġ ċitazzjoni biex wiehed jitle' għal seduta miftuħa għall-pubbliku fil-qorti jew f'daru f'ħin stipulat, anke fi tmiem il-gimgha, fil-festi pubbliċi jew fi granet li normalment ma jkunux granet tax-xogħol.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Meta parti residenti barra mil-Lussemburġu tircievi ċitazzjoni biex tidher personalment fil-Lussemburġu, japplikaw il-limiti taż-żmien ordinarji, sakemm il-qorti ma tiddeċidix li testendihom.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Jekk rikors ma jitressaqx fil-ħin, dan jiġi preskritt. Jekk il-formalitajiet proċedurali ma jsirux fil-ħin, bħala regola ġenerali, l-azzjonijiet jiskadu jew jiġu soppressi.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Jekk parti ma tipprezentax rikors fil-ħin, il-preskrizzjoni li tirriżulta mill-iskadenza taż-żmien tista' titneħħa jekk, għal raġunijiet li ma kinux tort dik il-parti, l-att li bih jibda jiskorri l-limitu taż-żmien ma ġiex innotifikat lil dik il-parti fi żmien raġonevoli, jew jekk kien

impossibbli li dik il-parti taġixxi. It-talba tkun ammissibbli biss jekk isir fi żmien 15-il jum mill-mument meta l-interessat sar jaf bl-att li bih jibda jiskorri l-limitu taż-żmien jew mill-mument meta ma baqax impossibbli li l-parti taġixxi. It-talba ma tibqax tintlaqa' jekk tkun għaddiet iktar minn sena minn meta jkun skada l-limitu taż-żmien li jiskorri minhabba l-att. Dan il-limitu taż-żmien ma għandux effett sospensiv.

Kull azzjoni tiskadi jekk il-proċedimenti ma jitkomplewx fi żmien tliet snin. Dan il-limitu taż-żmien jiżdied b'sitt xhur fil-każijiet kollha fejn ikun hemm bażi biex issir talba biex il-proċedimenti jitkomplew jew biex jitqabdad avukat ieħor. L-iskadenza tal-proċedimenti ma tissopprimix l-azzjoni, imma testingwi biss il-proċedura. F'dak il-każ persuna li tixtieq taġixxi jkollha tipprowa tressaq rikors għid biex tfittex drittijietha, dejjem jekk l-azzjoni ma tkunx preskritta.

L-ordni biex azzjoni tiġi soppressa minhabba nuqqas ta' osservanza tal-limitu taż-żmien mill-avukati, ma tistax tiġi appellata.

Holoq relatati

<http://www.legilux.lu/>

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew deġta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 13/05/2020

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Malta

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumix meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Ħadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna titlef il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Il-proċedura ġenerali skont il-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta hija li wieħed ikollu għoxrin ġurnata mid-data tan-notifika sabiex jipprezenta r-risposta tiegħu. Però hemm liġijiet speċjali li jistipulaw termini differenti.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

L-1 ta' Jannar, l-10 ta' Frar, id-19 ta' Marzu, il-31 ta' Marzu, il-Ġimgħa l-Kbira, l-1 ta' Mejju, is-7 ta' Ġunju, id-29 ta' Ġunju, il-15 ta' Awwissu, it-8 ta' Settembru, il-21 ta' Settembru, it-8 ta' Diċembru, it-13 ta' Diċembru, il-25 ta' Diċembru.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Normalment persuna li jkunu nfetħu proċeduri ta' natura ċivili kontra tagħha jkollha għoxrin ġurnata biex tirrispondi billi tipprezenta r-risposta tagħha l-Qorti. Però jeżistu liġijiet speċjali li jistipulaw termini li jkunu iqsar jew itwal skont il-każ.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Mid-data tan-notifika.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Le, iż-żmien ta' dekorrenza ma jiġix affettwat mill-metodu ta' trażmissjoni. Wieħed dejjem jimxi fuq id-data ta' meta jkun ġie nnotifikat.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Ġeneralment iż-żmien jibda jiddekorri mill-għada però jista' jagħti l-każ li l-liġi jew il-Qorti tagħti terminu li l-jum tan-notifika jkun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Fil-liġi Maltija jekk ma jkunx hemm espressament indikat li l-liġi qed tirreferi għal jiem tax-xogħol, allura jkun ifisser li l-jiem stipulati fil-liġi għandhom jingħaddu bħala jiem tal-kalendarju.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?

Fil-għadd taż-żmien, il-ġurnata tingħadd ta' erbgħa u għoxrin siegħa, filwaqt li x-xahar u s-sena jingħaddu skont il-kalendarju.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Fil-għadd taż-żmien, il-ġurnata tingħadd ta' erbgħa u għoxrin siegħa, filwaqt li x-xahar u s-sena jingħaddu skont il-kalendarju.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Hadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Iva, jekk l-iskadenza tiskadi f'jum li mhux tax-xogħol (minhabba li tkun taħbat is-Sibt, il-Hadd jew f'xi festa pubblika) allura din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss skont l-Artikolu 108 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

L-iskadenza tista' tiġi estiża biss bl-awtorizzazzjoni tal-Qorti u l-persuna xorta titthalla tipprezenta r-risposta tagħha jekk tipprova, għas-sodisfazzjon tal-Qorti, raġuni tajba li naqset li tipprezenta r-risposta ġuramentata minhabba fiha.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Wara li tinghata sentenza mill-ewwel Qorti persuna tista' tagħmel appell fi żmien għoxrin ġurnata (jiem tal-kalendarju) minn meta tinghata s-sentenza. Il-kontroparti jkollha għoxrin ġurnata biex tirrispondi. F'kawża kostituzzjonali jekk il-kawża tkun infetħet b'rikors allura l-appell għandu jsir fi żmien għoxrin ġurnata minn meta tinghata s-sentenza. Jekk il-kawża tkun marret quddiem Qorti Kostituzzjonali permezz ta' referenza minn Qorti oħra, allura l-appell għandu jsir fi żmien tmint ijiem tax-xogħol. Il-kontroparti f'kawża kostituzzjonali għandha tmint ijiem tax-xogħol biex tirrispondi. Fejn hemm lok li digriet jiġi appellat qabel is-sentenza finali, l-appell irid isir fi żmien sitt ijiem mill-jum meta d-digriet ikun inqara fil-qorti bil-miftuħ. Din hija l-proċedura ġenerali. Però għandu jingħad li jeżistu liġijiet speċjali li jistipulaw termini differenti għall-appell jekk l-appell ikun ser jinstema' quddiem tribunal differenti minn dawn imsemmija hawn fuq.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Fil-kawzi ordinarji ta' natura ċivili il-kawzi kollha għandhom jiġu appuntati fi żmien xahrejn u s-seduti għandhom jinżammu minn xahrejn għal xahrejn. Il-qorti tista' tagħżel li ma tappuntax għas-smiġħ, bejn is-16 ta' Lulju u l-15 ta' Settembru ta' kull sena.

Jekk il-kawża tkun waħda kostituzzjonali, il-Qorti għandha tappunta data għas-smiġħ li tkun fi żmien tmint ijiem tax-xogħol mill-jum meta jkun gie ppreżentat ir-rikors, jew minn meta tkun ġiet ippreżentata risposta mill-appellat fiż-żmien mogħti għal dik ir-risposta jew fil-każ li ma tiġi ppreżentata l-ebda risposta, mill-iskadenza ta dak it-terminu.

F'każ ta' proċedimenti sommarji u speċjali, il-konvenut għandu jiġi mħarrek biex jidher mhux aktar kmieni minn ħmistax-il jum u mhux aktar tard minn tletin jum min-notifika.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiffidat ta' din l-iskadenza?

Fil-liġi Maltija ma jeżisti l-ebda post li min ikun residenti fih jibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi, il-persuna tiffidat id-dritt li tippreżenta r-risposta u tressaq il-provi tagħha quddiem il-qorti u allura ssir kontumaci. Madankollu qabel ma tagħti s-sentenza, l-Qorti xorta waħda tagħti lill-konvenut żmien qasir u perentorju biex jagħmel is-sottomissjonijiet tiegħu bil-fomm jew bil-miktub biex jiddefendi ruħu kontra t-talba tal-attur. Il-parti li tkun kontumaci xorta waħda jkollha dritt li tappella mis-sentenza finali f'każ ta' eżitu negattiv għaliha.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Dawn għandhom jippruvaw jiġġustifikaw għalfejn baqgħu inadempjenti. Jekk il-Qorti tiddeċiedi li kellhom raġuni tajba għalfejn baqgħu inadempjenti allura il-Qorti tawtorizza lill-parti kontumaci sabiex tippreżenta r-risposta tagħha.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 22/11/2019

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Olanda

LISTA TAL- KONTENUT

- [1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?](#)
- [2 Il-lista tal-jiem varji li mhumix meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament \(KEE, Euratom\) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.](#)
- [3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?](#)
- [4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?](#)
- [5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti \(servizz personali minn marixxall jew servizz postali\)?](#)

- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettag xi avveniment, il-jum li fih jitwettag l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fejta jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieheh jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qorti jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna titef il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

L-iskadenzi li japplikaw fil-liġi proċedurali ċivili jistgħu b'mod ġenerali jinġabru flimkien kif ġej:

- Perjodi minimi ta' avviz għat-taħrika tal-parti l-oħra u ta' kwalunkwe partijiet terzi u xhieda sabiex jidhru fil-proċedimenti. Normalment japplika perjodu ta' mill-inqas ġimgha. Fil-prinċipju, japplika wkoll perjodu ta' mill-inqas ġimgha għat-taħrika tal-partijiet interessati sabiex jidhru fil-proċedimenti kontenzjużi, sakemm il-qorti ma tispeċifikax mod ieħor (l-Artikoli 114-119 u 276 (it-taħrika tal-partijiet u ta' partijiet terzi) u l-Artikoli 170 u 284 (it-taħrika tax-xhieda) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*)). Huwa importanti li jiġi nnotat li jekk il-konvenut ikollu indirizz magħruf jew ikun magħruf li fil-fatt jirrisjedi barra mill-Pajjiżi I-Baxxi, il-perjodu ta' avviz għat-taħrika ta' dik il-parti jkun ta' mill-inqas 4 ġimghat (l-Artikolu 115 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).
- Il-perjodi massimi għat-tfittxija ta' rimedji legali. Ir-rimedju legali ta' oġġezzjoni (*verzet*) normalment irid jiġi mfittex fi żmien 4 ġimghat. Ġeneralment, japplikaw perjodi ta' 3 xhur għal appell (*hoger beroep*), appell lill-Qorti Suprema (*cassatie*) u azzjoni sabiex titthassar sentenza li tkun saret finali (*herroeping*) (ara l-Artikolu 143 (oġġezzjoni), l-Artikoli 339 u 358 (appell), l-Artikoli 402 u 426 (appell lill-Qorti Suprema) u l-Artikoli 383 u 391 (tħassar ta' sentenza finali) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).
- Termini għat-twettiq ta' atti proċedurali mill-partijiet u għad-deċiżjonijiet mill-qorti. Dawn ġeneralment ivarjaw minn ġimghatejn sa 6 ġimghat. F'ċerti ċirkostanzi, il-qorti tista' tippermetti li t-twettiq tal-atti proċedurali jiġi differit.
- Perjodi ta' limitazzjoni għall-bidu ta' azzjonijiet legali u għall-eżerċitar ta' awtorità ta' infurzar. Il-perjodu ta' limitazzjoni ġenerali huwa ta' 20 sena. Madankollu, f'ħafna każijiet japplika perjodu ta' limitazzjoni iqsar ta' 5 snin. Il-pagamenti ta' penali inkrementali jiskadu 6 xhur wara l-jum li fih isiru. Perjodu ta' limitazzjoni li diġà jkun għaddej jista' jiġi interrott u warajh ikun jista' jibda perjodu ta' limitazzjoni ġdid. Pereżempju, il-perjodu ta' limitazzjoni li japplika għall-awtorità ta' infurzar jista' jiġi interrott permezz tal-iskontar tas-sentenza jew permezz ta' kwalunkwe att ieħor ta' infurzar (l-Artikoli 306-325, il-Ktieb 3, tal-Kodiċi Ċivili (*Burgerlijk Wetboek*)).

It-termini statutorji huma soġġetti wkoll għar-regoli stipulati fl-Att dwar l-Estensjoni Ġenerali tat-Termini ([📄](#) *Algemene Termijnenwet*)

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Minbarra s-Sibtijiet u l-Ħdud, [📄](#) l-Att dwar l-Estensjoni Ġenerali tat-Termini jispeċifika dawn li ġejjin bħala btajjel pubbliċi rikonoxxuti b'mod ġenerali:

- L-Ewwel tas-Sena: L-1 ta' Jannar
- Il-Ġimgħa I-Kbira: Il-Ġimgħa ta' qabel I-Għid
- It-Tnejn ta' wara I-Għid: Il-jum tat-Tnejn ta' wara I-Għid
- Jum Lapsi: Il-Ħamis, 40 jum wara I-Għid
- Jum ir-Rè: Is-27 ta' April
- Jum il-Liberazzjoni: Il-5 ta' Mejju
- It-Tnejn, I-Għid il-Ħamsin: It-Tnejn wara I-Pentekoste
- Il-Milied u I-Għada tal-Milied: Il-25 u s-26 ta' Diċembru.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

It-termini statutorji huma soġġetti għar-regoli stipulati fl-Att dwar l-Estensjoni Ġenerali tat-Termini. Dan l-Att jistipula li terminu stabbilit f'att li jintemm nhar ta' Sibt, Ħadd jew fi btala pubblika rikonoxxuta b'mod ġenerali jiġi estiż sal-aħħar tal-jum li jkun imiss li ma jkunx Sibt, Ħadd jew btala pubblika rikonoxxuta b'mod ġenerali. Jekk ikun meħtieġ, terminu li jinkludi mill-inqas tlett (3) ijiem jiġi estiż sabiex b'hekk jinkludi mill-inqas jumejn li ma jkunux Sibtijiet, Ħdud jew btajjel pubbliċi rikonoxxuti b'mod ġenerali.

Fir-regoli ta' proċedura nazzjonali għal kawzi ċivili mibdija b'taħrika (*Landelijk procesreglement voor civiele dagvaarding en bij de rechtbanken*) terminu ta' sitt (6) ġimgħat jitqies bħala punt tat-tluq għat-twettiq ta' atti proċedurali mill-partijiet u għall-għoti tas-sentenza. F'konformità mar-regoli nazzjonali tal-proċedura ċivili għas-setturi tal-qorti kantonali (*Landelijk reglement voor de civiele rol van de kantonsectoren*), fil-prinċipju, il-qorti kantonali jużaw termini ta' erba' (4) ġimgħat (<http://www.rechtspraak.nl/>).

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Il-ħin tal-bidu dejjem ikun l-ewwel jum wara l-avveniment deċiżiv.

Taħrika

Mhux applikabbli.

Rimedji legali

It-terminu għar-rimedju legali ta' **oġġezzjoni** (possibbli biss kontra sentenzi mogħtija f'kontumacja) għandu tliet ħinijiet tal-bidu differenti:

1. il-mument li s-sentenza tiġi nnotifikata personalment lill-parti kkundannata;
2. f'każ li jintuża metodu ta' notifika ieħor: il-mument li l-parti kkundannata twettaq att li juri li hija taf bis-sentenza jew bil-bidu tal-infurzar; u
3. f'każijiet oħrajn: il-mument li jitlestha l-infurzar tas-sentenza.

It-terminu għal **appelli u appelli lill-Qorti Suprema** kontra s-sentenzi mogħtija jiġi kkalkolat mid-data li fiha tingħata s-sentenza. L-ewwel jum tal-perjodu huwa l-għada tal-jum tas-sentenza. Ara wkoll il-mistoqsija 12.

It-terminu għal appelli u appelli lill-Qorti Suprema kontra d-deċiżjonijiet mogħtija jiġi kkalkolat:

- mid-data li fiha tingħata d-deċiżjoni, f'każ li l-applikant u l-partijiet interessati jidhru fil-proċedimenti, u
- wara li tingħata d-deċiżjoni jew tkun għet innotifikata b'mod ieħor, fil-każ ta' partijiet interessati oħrajn.

It-terminu għal **azzjoni sabiex titfassar** sentenza jew deċiżjoni li tkun saret finali jibda wara li tkun tqajmet ir-raġuni għat-tfassir u l-pretendent jew l-applikant ikun sar jaf biha, iżda fi kwalunkwe każ mhux qabel ma s-sentenza jew id-deċiżjoni tkun saret finali, jiġifieri ma tkunx tista' tiġi annullata permezz ta' oġġezzjoni, appell jew appell lill-Qorti Suprema.

Atti proċedurali

It-termini stabbiliti għat-twettiq tal-atti proċedurali ġeneralment jiġu kkalkolati mid-data tal-lista ta' kawzi preċedenti f'ġimgħat sħaħ. Eżempju: wara seduta ta' smiġħ mil-lista ta' kawzi nhar ta' Erbgħa, il-kawża terġa' titqiegħed fuq il-lista ta' kawzi nhar l-Erbgħa ta' erba' (4) ġimgħat wara u l-iskadenza għall-prezentazzjoni tkun l-10 ta' filgħodu. Jekk il-kawża titneħħa minn fuq il-lista, pereżempju, il-qorti mbagħad tiddetermina d-data li fiha titregġa' lura fil-lista.

Perjodi ta' limitazzjoni

Il-ħin tal-bidu tal-perjodi ta' limitazzjoni li japplikaw għall-azzjonijiet legali jiddependi fuq in-natura tal-azzjoni. Pereżempju, dritt ta' azzjoni sabiex tintalab l-eżekuzzjoni ta' obbligu kuntrattwali sabiex tipprovdi jew tagħmel xi haġa jiskadi 5 snin wara l-bidu tal-jum wara dak li fih it-talba tkun saret eżiġibbli. Eżempju: dritt ta' azzjoni sabiex tintalab it-terminazzjoni ta' sitwazzjoni illegali jiskadi 5 snin wara l-bidu tal-jum wara dak li fih tkun tista' tintalab it-terminazzjoni immedjata tas-sitwazzjoni.

Infurzar

Fil-prinċipju, l-awtorità ta' infurzar tiskadi 20 sena wara l-bidu tal-jum wara dak li fih tingħata s-sentenza.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Le, Madankollu, f'xi każijiet, il-mod li bih parti ssir taf bis-sentenza jinfluwenza l-bidu tat-terminu sabiex jiġi mfittex rimedju legali, pereżempju, sabiex titressaq oġġezzjoni. Ara wkoll il-mistoqsija 4.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Le. It-terminu jibda l-għada tal-jum li fih ikun seħħ l-avveniment.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Sakemm ma jiġix indikat mod ieħor, il-liġi Olandiża tuża l-jiem kalendarji. L-Att dwar l-Estensjoni Ġenerali tat-Termini jistipula li terminu li jintemm nhar ta' Sibt, Ħadd jew fi btala pubblika rikonoxxuta b'mod ġenerali jiġi estiż sal-aħħar tal-jum li jkun imiss li ma jkunx Sibt, Ħadd jew btala pubblika rikonoxxuta b'mod ġenerali.

Barra minn hekk, jekk ikun meħtieġ, terminu stabbilit f'att li jinkludi mill-inqas 3 ijiem jiġi estiż sabiex b'hekk jinkludi mill-inqas jumejn li ma jkunux Sibtijiet, Ħdud jew btajjel pubbliċi rikonoxxuti b'mod ġenerali.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?

Dawn jirreferu wkoll għal xhur kalendarji u snin kalendarji.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Taħrika

Mhux applikabbli.

Rimedji legali

Fil-proċedimenti permezz ta' taħrika, jiġu mfittxija rimedji legali billi tinħareġ taħrika. Sakemm ma jkunx permess jagħmel dan mill-qorti li l-parti għandha tiġi mħarrka sabiex tikkomparixxi quddiemha, l-uffiċjal ġudizzjarju ma jistax joħroġ in-notifika tal-uffiċjal ġudizzjarju wara t-tmienja (8) ta' filgħaxija. Għalhekk, it-terminu effettivament jintemm fit-(tmienja) 8 ta' filgħaxija tal-aħħar jum. Fi proċedimenti bħal dawn, għandu jiġi mfakkar ukoll li la l-jum li fih tinħareġ it-taħrika u lanqas il-jum li fih il-parti tiġi mħarrka sabiex tikkomparixxi quddiem il-qorti (l-ewwel data fil-lista ta' kawżi) ma jingħadd meta jiġi kkalkolat il-perjodu ta' avviż għat-taħrika. Għalhekk, il-perjodu ta' avviż minimu għandu jkun bejn dawn iż-żewġ dati.

Fil-proċedimenti kontenzjużi, jiġu mfittxija rimedji legali billi jiġi pprezentat rikors mar-reġistru tal-qorti. Dan jista' jsir bil-posta jew personalment matul il-ħinijiet tal-ftuħ tar-reġistru tal-qorti, jew inkella b'faks sa nofs il-lejl fl-aħħar jum tal-perjodu.

Għall-appelli f'kawżi tal-familja, il-ħin tal-bidu huwa kemmxejn differenti minn dak applikabbli għall-appelli fi proċedimenti oħrajn ta' rikors (ara wkoll il-mistoqsija 4. 'Rimedji legali'). L-applikant jista' jressaq appell fi żmien tlett (3) xhur mill-jum li fih tiġi nnotifikata s-sentenza. Partijiet interessati oħrajn jistgħu jressqu appell fi żmien 3 xhur minn meta tiġi nnotifikata d-deċiżjoni jew tiġi nnotifikata b'mod ieħor lilhom.

Atti proċedurali

Jekk kawża tkun fuq lista ta' kawżi, dan li ġej japplika għall-prezentazzjoni tad-dokumenti. Fil-prinċipju, dokument intiż għal data fil-lista ta' kawżi jiġi pprezentat lir-reġistru tal-qorti sal-iskadenza tal-prezentazzjoni. Dan huwa l-aħħar ħin sa meta kwalunkwe dokumenti, bl-eċċezzjoni tat-taħrika, u r-rapporti jridu jkun fil-pussess tal-qorti. F'konformità mar-regoli ta' proċedura nazzjonali, il-jum u l-ħin sa meta jridu jiġu pprezentati d-dokumenti huma: L-Erbgħa fl-10 ta' filgħodu. Jekk ma ssir ebda seduta ta' smiġħ minħabba li l-kawża tkun qed tiġi ttrattata bil-miktub, id-dokumenti jiġu pprezentati lir-reġistru tal-qorti fid-data tal-lista ta' kawżi jew qabel. Is-settur kantonali ta' qorti dejjem iżomm seduta ta' smiġħ, minħabba li f'dak il-każ l-atti proċedurali jistgħu jitwettqu wkoll bil-fomm. Id-dokumenti jridu jiġu pprezentati lir-reġistru tal-qorti sa mhux aktar tard mill-jum ta' qabel id-data tal-lista ta' kawżi. Dan jista' jsir bil-posta jew personalment matul il-ħinijiet tal-ftuħ tar-reġistru tal-qorti, jew inkella b'fax sa nofs il-lejl fil-jum inkwistjoni.

Perjodi ta' limitazzjoni

Ara wkoll 'Perjodi ta' limitazzjoni' taħt il-mistoqsija 4. Għal xi drittijiet ta' azzjoni, il-ħin meta parti ssir taf b'fatt partikolari huwa importanti. Eżempju: dritt ta' azzjoni sabiex jintalab l-irkupru ta' ħlas mhux dovut jiskadi 5 snin wara l-bidu tal-jum wara dak li fih il-kreditur ikun sar jaf kemm bl-eżistenza tat-talba kif ukoll bl-identità tal-benefiċjarju u, fi kwalunkwe każ, 20 sena wara li saret it-talba.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Iva, skadenza li tiskadi nhar ta' Sibt, Fadd jew fi btala pubblika rikonoxxuta b'mod ġenerali tiġi estiża sal-aħħar tal-jum li jkun imiss li ma jkunx Sibt, Fadd jew btala pubblika rikonoxxuta b'mod ġenerali. Madankollu, f'konformità mal-Att dwar l-Estensjoni Ġenerali tat-Termini, dan ma japplikax għall-iskadenzi stabbiliti billi jingħaddu lura minn żmien jew avveniment partikolari. Fi kliem ieħor, din ir-regola tapplika għal perjodi massimi u mhux għal perjodi minimi.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wiehed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

F'xi każijiet, il-liġi tipprevedi estensjoni għal skadenza. Pereżempju, jekk il-parti telliefa tmut matul il-perjodu għat-tressiq ta' appell u l-werrieta ta' dik il-parti jkunu jixtiequ jsiru s-suċċessuri tagħha fil-proċedimenti ta' appell, japplika perjodu ġdid ta' tliet xhur.

Madankollu, b'mod ġenerali, ir-regoli relatati mat-termini huma strettament infurzati, għalkemm il-Qorti Suprema tal-Pajjiżi I-Baxxi (*Hoge Raad der Nederlanden*) għamlet eċċezzjoni għall-każijiet li fihom il-parti li kienet qed tappella ma ġietx mgħarrfa bis-sentenza minnufih minħabba żball jew omissjoni min-naħa tal-qorti. F'każ bħal dan, dik il-parti tkun qabżet l-iskadenza mingħajr ħtija min-naħa tagħha u tingħata estensjoni qasira.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Il-limitu ta' żmien sabiex jitressaq appell ġeneralment ikun ta' 3 xhur. F'ċerti kawżi ċivili, bħal proċedimenti interlokutorji (proċedimenti mhaffa), japplikaw termini iqsar għall-appelli u l-appelli lill-Qorti Suprema, jiġifieri 4 ġimgħat u 8 ġimgħat, rispettivament.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Il-perjodi kollha relatati ma' jekk parti għandhiex tidher quddiem il-qorti huma perjodi minimi. Ma ġie stabbilit ebda perjodu massimu.

Taħrika

Il-perjodi ta' avviż għat-taħrika ta' parti jistgħu jitqassru mill-qorti fuq talba tal-pretendent, jekk ikun meħtieġ, soġġett għal ċerti kundizzjonijiet. Fi proċedimenti interlokutorji, taħrika tinħareġ biss wara li l-imħallef ikun speċifika d-data u l-ħin tas-seduta ta' smiġħ, li tista' ssir saħansitra nhar ta' Fadd. Jekk ikun meħtieġ, parti tista' tiġi tiġi mħarrka b'avviż fuq perjodu qasir ħafna. Il-qorti tista' tistabbilixxi wkoll perjodu ta' avviż iqsar għat-taħrika ta' parti fi proċedimenti kontenzjużi.

Il-qorti ma tistax testendi l-perjodi ta' avviż għat-taħrika ta' parti, għalkemm hija tista' tistabbilixxi perjodu ta' avviż itwal sabiex parti tidher fi proċedimenti kontenzjużi (ara l-mistoqsijiet 7 u 8).

Atti proċedurali

Il-qorti tista' testendi t-termini li fihom il-partijiet iridu jwettqu l-atti proċedurali jekk tali estensjoni tintalab b'mod kongunt mill-partijiet. Jekk talba ssir b'mod unilaterali, differiment jingħata biss fuq il-bażi ta' raġunijiet konvinċenti jew *force majeure*. Raġunijiet konvinċenti jinkludu, pereżempju, il-kumplessità legali jew attwali tal-kawża, il-ħtieġa li tistenna sentenza fi proċedimenti rilevanti oħrajn jew sitwazzjoni li fiha l-parti jew l-avukat tagħha jkunu morda jew fuq btala.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Il-liġi Olandiża ma fiha ebda dispożizzjoni għal sitwazzjoni bħal din.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Taħrika

Jekk parti tiġi mħarrka b'avviż insuffiċjenti, it-taħrika ssir invalida f'każ li l-konvenut jonqos milli jidher quddiem il-qorti u tiġi ddikjarata invalida mill-qorti. Hija ma ssirx invalida awtomatikament. Il-pretendent jista' jirrettifika difett bħal dan billi joħroġ notifika emendata tal-uffiċjal ġudizzjarju qabel l-ewwel data tal-lista ta' kawżi.

Jekk il-konvenut jonqos milli jidher fl-ewwel data tal-lista ta' kawżi, it-taħrika tiġi vverifikata għal kwalunkwe difetti li jistgħu jrenduha f'invalida. Jekk hija tkun sewwa, il-konvenut jiġi ddikjarat bħala li jinsab f'kontumaċja minhabba n-nuqqas tiegħu li jidher quddiem il-qorti u, generalment, it-talba tiġi permessa fin-nuqqas ta' dehra. Jekk il-konvenut jonqos milli jidher quddiem il-qorti u x'aktarx li huwa ma jkunx irċieva n-notifika tal-uffiċjal ġudizzjarju bħala riżultat tad-difett, il-qorti tiddikjara n-notifika bħala invalida.

Jekk il-konvenut jonqos milli jidher quddiem il-qorti jew milli jaħtar avukat minkejja li jkun ingħata avvż sabiex jagħmel dan fit-taħrika u jirriżulta li n-notifika tal-uffiċjal ġudizzjarju kien fiha difett li għamilha invalida, il-konvenut ma jiġix iddikjarat bħala li jinsab f'kontumaċja minhabba n-nuqqas tiegħu li jidher quddiem il-qorti. Il-qorti tistabbilixxi data ġdida tal-lista ta' kawżi u tordna sabiex id-difett jiġi rrimedjat għas-spejjeż tal-pretendent. Jekk il-konvenut jidher quddiem il-qorti u ma jinvokax id-difett, it-taħrika titqies bħala li nħarġet b'mod korrett.

Rimedji legali

Jekk it-terminu għat-ftitxija ta' rimedju legali jinqabeż, il-piena tkun ir-rifjut tal-appell. Imbagħad, id-deċiżjoni sottostanti tal-qorti ssir finali, jiġifieri ma tkunx tista' tiġi annullata aktar permezz ta' oġġezzjoni, appell jew appell lill-Qorti Suprema.

Atti proċedurali

Jekk att proċedurali ma jitwettaqx fit-terminu stabbilit, f'ċerti kundizzjonijiet jista' jinkiseb differiment (ara l-mistoqsija 10). Jekk ma jkunx jista' jinkiseb differiment, id-dritt tat-twertiq tal-att proċedurali jiskadi.

Perjodi ta' limitazzjoni

Jekk il-parti interessata tkun ippermittiet li l-perjodu għall-bidu ta' azzjoni legali jiskadi, id-dritt ta' azzjoni protett mit-talba jkompli jeżisti. Madankollu, ma jibqax possibbli li dan id-dritt jiġi eżerċitat fil-qrati.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Ir-rimedji legali li għejjin huma disponibbli għall-partijiet li qabżu l-iskadenzi.

Taħrika

Konvenut li jonqos milli jidher quddiem il-qorti fl-ewwel data tal-lista ta' kawżi generalment jiġi oġġudikat fin-nuqqas ta' dehra. Sakemm tingħata s-sentenza finali, dan il-konvenut jista' jevita sentenza mogħtija f'kontumaċja billi jidher bħala parti fil-proċedimenti. Wara li tkun ingħatat is-sentenza finali, il-parti oġġudikata fin-nuqqas ta' dehra tista' tfittex ir-rimedju legali ta' oġġezzjoni. Sentenza mogħtija fin-nuqqas ta' dehra, il-prevenzjoni ta' sentenza mogħtija f'kontumaċja billi l-parti tidher quddiem il-qorti u oġġezzjoni ma japplikawx fi proċedimenti kontenzjużi. F'każijiet bħal dawn, il-parti interessata li tkun naqset milli tidher quddiem il-qorti tkun tista' tressaq appell.

Rimedji legali

It-termini għat-ftitxija ta' rimedji legali jiġu infurzati mill-qorti fuq mozzjoni tagħha stess. It-termini għat-tressiq ta' appelli u appelli lill-Qorti Suprema huma obbligatorji. Il-qrati huma stretti ħafna fl-applikazzjoni ta' dawn it-termini fl-interessi ta' ċertezza tad-dritt. Madankollu, il-Qorti Suprema tal-Pajjiżi I-Baxxi introduċiet ċertu ammont ta' flessibilità għall-appelli fil-proċedimenti kontenzjużi. L-avviż tal-appell irid jistabbilixxi r-raġunijiet għall-appell, iżda fil-kawżi li fihom id-deċiżjoni tkun ingħatat iżda tkun għadha ma ntbagħtix u, għalhekk, l-appellant ma jkollux aċċess għar-raġunament sottostanti, huwa jkun permess li jipprezenta r-raġunijiet għall-appell f'avviż supplimentari u sussegwenti ta' appell. Madankollu, l-appell innifsu jrid ikun tressaq fit-terminu. Huwa biss f'każijiet okkażjonali meta l-qorti tkun għamlet żball doppju li t-terminu jiġi estiż b'14-il jum minn meta tkun ingħatat id-deċiżjoni. Dan ikun il-każ jekk il-parti li tressaq l-appell ma kinitx taf u ma setgħetx tkun taf meta se tingħata d-deċiżjoni bħala riżultat ta' żball min-naħa tal-qorti (jew ir-registrar tal-qorti) u d-deċiżjoni tkun intbagħtet jew inħarġet biss wara li jkun skada t-terminu għall-appelli, bħala riżultat ta' żball li ma jstax jiġi attribwit lill-appellant. Fil-proċedimenti ta' taħrika, l-avviż tal-appell ma għandux bżonn jistabbilixxi r-raġunijiet għall-appell. Dawn ma jiġux ipprezentati sa stadju aktar tard tal-proċedimenti.

Atti proċedurali

F'ċerti ċirkostanzi, jista' jintalab differiment għat-twertiq tal-atti proċedurali (ara l-mistoqsija 13). Jekk ma jinkisibx differiment, id-dritt tat-twertiq tal-att proċedurali jiskadi.

Perjodi ta' limitazzjoni

Ma huwa disponibbli ebda rimedju kontra l-iskadenza tal-perjodi ta' limitazzjoni, għajr għall-interruzzjoni tagħhom fi żmien debitu (ara l-mistoqsija 1. d.). Madankollu, f'ċirkostanzi eċċezzjonali ħafna, il-qorti tista' tiddeċiedi li l-invokazzjoni tal-limitazzjoni tmur kontra l-prinċipji ta' raġonevolezza u ġustizzja.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 01/10/2019

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Awstrija

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa originali ta' din il-paġna [de](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.
Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [en](#) diġà ġew tradotti.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumix meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflel il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Hemm diversi tipi ta' skadenzi skont il-liġi Awstrijaka.

Issir distinzjoni bejn l-iskadenzi proċedurali, jiġifieri skadenzi sa meta parti jew persuna oħra involuta fil-proċedimenti tista' jew għandha tiegħu azzjoni speċifika għall-fini tal-proċedimenti, u skadenzi sostanzjali, jiġifieri skadenzi sa meta avveniment partikolari għandu jkun seħħ sabiex jipproduci ċerti effetti sostantivi taħt is-sistema legali (pereżempju l-iskadenza għall-preżentazzjoni ta' pretensjoni rigward id-dhul fi proprjetà bla jedd skont it-Taqsima 454 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili (ZPO) jew biex jingħata avvizz lill-kerrejja skont it-Taqsima 560 ZPO). Punt importanti huwa li ż-żmien meħtieġ għat-twassil mis-servizz postali mhuwiex inkluż għal skadenzi proċedurali, iżda huwa inkluż għal skadenzi sostantivi. Dan ifisser, pereżempju, li appell huwa kkunsidrat li għie ppreżentat fil-ħin jekk ikun intbagħat bil-posta sal-aħħar jum tal-limitu ta' żmien proċedurali għall-appell (id-data tat-timbru tal-posta), anki jekk il-Qorti tirċevih ħafna wara l-iskadenza.

Issir distinzjoni wkoll skont jekk l-iskadenza tkunx stabbilita direttament mil-liġi (eż. skadenzi għall-appelli) jew mill-imħallef skont ir-rekwiżiti tal-każ individwali (eż. skadenza għall-preżentazzjoni ta' garanzija biex tkopri l-ispejjeż). Skadenzi għall-investigazzjonijiet, li għalihom il-liġi sempliċement tistipula skeda ta' żmien (durata minima jew massima jew durata approssimattiva, bħal fit-Taqsima 257(1) ZPO għad-data għal seduta ta' smiġh preliminari) jirrappreżentaw kumbinazzjoni tat-tnejn.

Il-limiti ta' żmien assoluti huma determinati permezz tad-data li fiha jintemmu (normalment jum wieħed tal-kalendarju), filwaqt li limiti ta' żmien relattivi huma definiti bid-data tal-bidu u d-durata.

B'mod ġenerali, l-imħallfin jistgħu jestendu l-limiti ta' żmien (limiti ta' żmien li jistgħu jiġu estiżi). Każijiet eċċezzjonali li fihom il-liġi tipprojbixxi estensjoni huma magħrufa bħala non-extendable jew limiti ta' żmien obligatorji (pereżempju skadenzi għat-tressiq tal-appelli).

Issir distinzjoni bejn l-iskadenzi riversibbli u mhux riversibbli, skont jekk ir-restawr tal-pożizzjoni preċedenti huwiex possibbli jekk skadenza ma tiġix rispettata. Ir-riversibbiltà hija r-regola ġenerali. Fil-każijiet eċċezzjonali li fihom ir-restawr ta' pożizzjoni preċedenti huwa pprojbit, l-iskadenza hija msemmija bħala limitu ta' żmien prekluziv jew fess (*Fallfrist*). Eżempji ta' limiti ta' żmien proċedurali prekluzivi huma l-iskadenzi għat-tressiq ta' applikazzjoni għal annullament jew applikazzjoni għal rikors għal ritrattazzjoni (it-Taqsima 534 ZPO).

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Is-Sibtijiet, il-Ħdud, il-Ġimgħa l-Kbira u l-festi pubbliċi mhumiex ġranet ta' xogħol fl-Awstrija. Jum l-Ewwel tas-Sena (l-1 ta' Jannar), l-Epifanija (is-6 ta' Jannar), it-Tnejn ta' wara l-Għid, Jum il-Ħaddiem (l-1 ta' Mejju), Jum Lapsi, it-Tnejn wara l-Għid il-Ħamsin, Corpus Christi, l-Assunzjoni (15 ta' Awwissu), il-Jum Nazzjonali Awstrijak (is-26 ta' Ottubru), Jum il-Qaddisin kollha (l-1 ta' Novembru), Jum l-Immakulata Kuncizzjoni (it-8 ta' Diċembru), Jum il-Milied (il-25 ta' Diċembru) u Boxing Day (is-26 ta' Diċembru) huma kollha festi pubbliċi fl-Awstrija

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Il-biċċa l-kbira tad-dispożizzjonijiet dwar skadenzi jinstabu fit-Taqsimiet minn 123 sa 129 u minn 140 sa 143 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili (ZPO) u fit-Taqsima 89 tal-Att dwar l-Organizzazzjoni tal-Qrati (GOG).

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, skadenza tibda tgħodd mid-data ta' servizz effettiv tad-deċiżjoni li tordna jew li tiskatta l-iskadenza; inkella din tibda meta dik id-deċiżjoni tkun għet ippronunzjata (t-Taqsima 124 ZPO).

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Le; kif indikat taħt il-punt 4, is-servizz huwa normalment l-avveniment li jiskatta skadenza proċedurali, irrispettivament mill-mod kif ikun twettaq is-servizz/mill-mod kif jiġi affettwat is-servizz.

L-iskadenza tibda b'servizz jew pronunzja tad-deċiżjoni li tordna jew tiskatta l-limitu.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Le, id-data tal-avveniment li jiskatta l-iskadenza (eż. is-servizz) mhijiex inkluża għall-finijiet tal-kalkolu tal-iskadenza.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

L_iskadenzi huma kkalkulati f'jiem kalendarji.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?

Hawnhekk ukoll, l-iskadenzi huma kkalkulati f'jiem kalendarji.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Skadenzi espressi f'gimghat, xhur jew snin jiskadu f'nofsillejl dakinhar tal-aħħar gimgha jew tal-aħħar xahar li jikkorrispondi fl-isem jew fin-numru mad-data tal-bidu (it-Taqsima 125(2) ZPO) Jekk ma jkunx hemm data bħal din fl-aħħar xahar tal-iskadenza (jekk, pereżempju, limitu ta' żmien ta' xahar jibda fil-31 ta' Jannar), l-iskadenza tiskadi fl-aħħar jum ta' dak ix-xahar (it-Taqsima 125(2) ZPO). Btala jew granet li ma jaffettwawx id-data tal-bidu jew id-durata tal-iskadenzi.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Iva, l-iskadenzi li jispicċaw is-Sibt, il-Fadd jew fi btala pubblika jew fil-Gimgha l-Kbira jiskadu fil-ġurnata tax-xogħol li jkun imiss.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wiehed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

Skadenzi obligatorji fi proċedimenti ta' appell jiġu sospiżi bejn il-15 ta' Lulju u s-17 ta' Awwissu u bejn l-24 ta' Diċembru u s-6 ta' Jannar. Jekk wiehed minn dawn il-perjodi jibda matul skadenza mandatorja jew il-bidu ta' skadenza obligatorja jaqa' f'wiehed minn dawn il-perjodi, l-iskadenza tiġi estiża bil-perjodu kollu jew bil-perjodu li jifdal meta jibda.

Dan ma japplikax f'ċerti proċedimenti speċjali, speċjalment f'tilwim li jinvolvi dħul fi proprjetà bla jedd/interferenza, manutenzjoni, pretensjonijiet dwar l-infurzar u mandati interim jew rikonoxximent awtomatiku tas-sentenzi.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Bħala regola, l-iskadenzi għall-appell jiddependu fuq it-tip ta' deċiżjoni (sentenza jew ordni) u s-suġġett. F'każijiet ċivili kontenzjużi, l-iskadenza għal appell kontra ordni (*Rekurs*) hija generalment ta' 14-il ġurnata, filwaqt li l-iskadenza għal appell kontra sentenza (*Berufung*) hija ta' erba' gimghat.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

B'mod ġenerali, l-imħallfin jistgħu jestendu l-iskadenzi (skadenzi li jistgħu jiġu estiżi). Każijiet eċċezzjonali li fihom il-liġi tipprojbixxi estensjoni huma magħrufa bħala li ma jistgħux jiġu estiżi jew skadenzi obligatorji (pereżempju skadenzi għat-tressiq tal-appelli).

L-iskadenzi kollha jistgħu jitqassru soġġetti għal ftehim dokumentati bejn il-partijiet. Il-Qorti tista' tqassar l-iskadenzi wara t-talba ta' waħda mill-partijiet, bil-kundizzjoni li jkun jistgħu juru li skadenza iqsar hija meħtieġa sabiex jiġi evitat ir-riskju ta' telf konsiderevoli u l-parti l-oħra tkun faċilment tista' tieħdu l-azzjoni proċedurali meħtieġa mill-iskadenza iqsar (it-Taqsima 129 ZPO).

Skadenza tista' tiġi estiża jekk mitlub, jekk il-Parti li tibbenefika mill-estensjoni ikollha raġunijiet inevitabli jew serji ħafna għalfejn ma tkunx tista' tieħdu azzjoni proċedurali fil-ħin u, b'mod partikolari, jekk hija ssofri ħsara irreparabli mingħajr estensjoni (it-Taqsima 128(2) ZPO). Skadenza ma tistax tiġi estiża permezz ta' ftehim bejn il-partijiet (it-Taqsima 128 (1) ZPO).

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Le, għax dak li huwa importanti hawnhekk huwa li l-passi proċedurali fir-rigward ta' qorti Awstrijaka jittieħdu fil-ħin.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Bħala regola ġenerali, parti li tonqos milli tieħu pass proċedurali fil-ħin ma tkunx tista' tieħu dak il-pass (il-prekluzjonijiet, it-Taqsima 144 ZPO). Jeżistu eċċezzjonijiet, bħat-Taqsima 289(2) ZPO (li tirregola l-konsegwenzi ta' nuqqas ta' preżenza għall-ġbir ta' evidenza) u t-Taqsima 491 ZPO (li tirregola l-konsegwenzi ta' nuqqas ta' preżenza fi smiġħ ta' appell).

Passi proċedurali meħuda tard huma generalment miċħuda b'operat tal-liġi, iżda f'xi każijiet hija meħtieġa applikazzjoni.

Xi drabi n-nuqqas li tittieħed azzjoni għandu konsegwenzi speċifiċi barra mir-riżultati tas-soltu. Dawn ivarjaw b'mod konsiderevoli. Il-konsegwenza speċifika l-aktar importanti ta' nuqqas ta' azzjoni hija li, meta parti waħda tonqos milli taġixxi, il-Parti l-oħra tista' tapplika għal sentenza mogħtija in kontumacia (it-Taqsimiet 396 u 442 ZPO). Eżempji oħra huma: jekk iż-żewġ partijiet ma jaslux biex jidheru quddiem il-qorti, il-proċedimenti jiġu sospiżi għal mill-inqas tliet xhur (it-Taqsima 170 ZPO) u, jekk il-petizzjonant jonqos milli jidher fi proċedimenti matrimonjali, il-petizzjoni tista' tinzamm biex tiġi ritirata, iżda mhux tiġi abbandunata, wara talba mingħand l-intimat (it-Taqsima 460 Nru 5 ZPO).

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Ir-rimedji disponibbli biex jitreggguhura lura l-konsegwenzi legali ta' nuqqas milli wiehed jidher quddiem il-qorti jew milli wiehed jiehu azzjoni proċedurali huma kif ġej:

Ir-restawr tal-pożizzjoni preċedenti (t-Taqsima 146 et seq. ZPO):

Ir-restawr tal-pożizzjoni preċedenti jista' jintuża biex iregga' lura l-konsegwenzi tan-nuqqas milli wiehed jidher quddiem il-qorti jew in-nuqqas ta' konformità mal-limitu ta' żmien għal att proċedurali meta n-nuqqas mill-parti jew mir-rappreżentant tagħhom kien dovut għal avveniment mhux previst jew inevitabbli u l-parti jew ir-rappreżentant tagħha ma kienx jafti jew il-htija kienet minima (negligenza ħafifa). Applikazzjoni għal dan ir-rimedju għandha tiġi pprezentata fi żmien 14-il jum mit-tneħħija tal-ostakolu.

Oġġezzjoni (it-Taqsimiet 397A u 442a ZPO):

L-oġġezzjoni hija rimedju legali bl-għan li tregga' lura sentenza mogħtija in kontumacja taht it-Taqsima 396 jew it-Taqsima 442 ZPO. Bħala regola, l-oġġezzjonijiet għandhom jiġu pprezentati lill-qorti aġġudikanti, fil-forma ta' noti ta' tnejn, fi żmien 14-il jum ta' servizz mis-sentenza mogħtija in kontumacja (il-limitu ta' żmien ma jistax jiġi estiż).

Appell (it-Taqsima 461 et seq. SPO):

Appell jista' jiġi pprezentat kontra sentenza mogħtija in kontumacja prinċipalment għar-raġuni li ma kienx hemm nuqqas ta' konformità, billi tapplika waħda mir-raġunijiet ta' invalidità elenkati fit-Taqsima 477(1) Nru 4 u Nru 5 ZPO (servizz mhux korrett jew in-nuqqas ta' rappreżentazzjoni tal-parti fil-proċedimenti).

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 16/10/2019

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Polonja

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [pl](#) ġiet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [en](#) diġà ġew tradotti.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sib, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wiehed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna titef il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrISPettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Il-proċedura ċivili Pollakka tippredvi (1) termini statutorji, ġudizzjarji u kuntrattwali sabiex jitwettqu l-atti proċedurali mill-partijiet u (2) termini indikattivi sabiex jitwettqu l-atti proċedurali mill-qorti.

It-termini ġudizzjarji u statutorji huma finali u ma jistgħux jinqabżu.

It-termini statutorji, li huma definiti bħala termini prekluzivi (li jfisser li n-nuqqas ta' osservanza tagħhom irendi att proċedurali partikolari f'wieheġ null), huma stabbiliti fil-liġijiet statutorji. Dawn it-termini ma jistgħux jiġu estiżi jew jitqassru. Terminu statutorju jibda jiddekorri fil-mument speċifikat fl-liġi statutorja. Hemm żewġ tipi ta' termini statutorji: termini li qabilhom trid titwettaq azzjoni u termini li warajhom tista' titwettaq azzjoni. It-termini statutorji jinkludu t-termini għat-tressiq ta' rimedji legali, pereżempju, it-terminu għat-tressiq ta' appell jew ilment.

It-termini ġudizzjarji huma definiti wkoll bħala termini prekluzivi, iżda huma jiġu stabbiliti minn qorti jew imħallef. It-termini ġudizzjarji jistgħu jiġu estiżi jew jitqassru, iżda dan jista' jsir biss għal raġuni importanti u fuq mozzjoni ddepożitata qabel jiskadi t-terminu, anki mingħajr ma tinstema' l-parti opposta. Dawn it-termini jibdeu jiddekorru mill-mument meta tingħata deċiżjoni jew ordni għal dak l-għan; meta l-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili tippredvi notifika awtomatika, huma jibdeu jiddekorru meta tiġi nnotifikata d-deċiżjoni jew l-ordni. It-termini ġudizzjarji jinkludu t-termini għar-regolarizzazzjoni ta' inkapaċità proċedurali jew ġudizzjarja jew sabiex jagħmlu tajjeb għal difetti formali f'appell jew ilment.

It-termini kuntrattwali, kif jissuġġerixxi l-isem, jiġu stabbiliti permezz ta' qbil bejn il-partijiet. Eżempju klassiku huwa s-sospensjoni tal-proċedimenti fuq mozzjoni konġunta tal-partijiet. Jekk il-partijiet jiddepożitaw mozzjoni bħal din, il-qorti tista' (iżda mhijiex obligata li) tissospendi l-proċedimenti. L-applikazzjoni ta' dan it-tip ta' terminu tiddependi mir-rieda tal-partijiet biss.

It-termini indikattivi normalment jiġu indirizzati lill-awtoritajiet ġudizzjarji (qrati), mhux lill-partijiet. In-nuqqas ta' osservanza tagħhom ma għandu ebda konsegwenza proċedurali negattiva. L-iskop bażiku tagħhom huwa li japplikaw il-prinċipju ta' heffa fil-proċedimenti. Eżempju ta' terminu bħal dan huwa t-terminu għal qorti sabiex tfassal il-motivi għal sentenza.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Skont l-Att tat-18 ta' Jannar 1951 dwar il-jiem mhux tax-xogħol, japplikaw il-jiem mhux tax-xogħol statutorji li ġejjin:

- il-Ħdud kollha (is-Sibtijiet mhumiex jiem mhux tax-xogħol statutorji),
- L-1 ta' Jannar - L-Ewwel tas-Sena,
- Is-6 ta' Jannar - L-Epifanija,
- Ħadd il-Għid,
- It-Tnejn ta' wara l-Għid,
- L-1 ta' Mejju - Btala Pubblika,
- It-3 ta' Mejju - Il-Btala Nazzjonali tat-Tielet Jum ta' Mejju,
- Il-Pentekoste,
- Corpus Christi,
- Il-15 ta' Awwissu - It-Tluġ is-Sema tal-Madonna,

- L-1 ta' Novembru - Jum il-Qaddisin Kollha,
- Il-11 ta' Novembru - Btala Nazzjonali - Jum l-Indipendenza,
- Il-25 ta' Diċembru - Il-Milied,
- Is-26 ta' Diċembru - L-Għada tal-Milied.

FI-2017, Hadd il-Għid jaqa' fis-16 ta' April, it-Tnejn ta' Wara l-Għid fis-17 ta' April, il-Pentekoste fl-4 ta' Ġunju u Corpus Christi fil-15 ta' Ġunju.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Fil-liġi ċivili, it-terminu 'terminu' jista' jkollu żewġ tifsiriet. Huwa jista' jkun mument speċifiku (pereżempju, il-5 ta' April 2017) jew perjodu speċifiku li jkollu bidu u tmiem (pereżempju, 14-il jum).

Meta jiġi stabbilit terminu finali (*data sa meta trid issir xi haġa*), dak li huwa importanti huwa l-mument eżatt li fih jiskadi. Mhuwiex meħtieġ li terminu jiġi speċifikat bħala jum, iżda huwa jrid jiġi definit mill-okkorrenza tal-avveniment previst mill-partijiet kontraenti f' sitwazzjoni speċifika.

It-termini proċedurali jiġu stabbiliti bl-użu ta' tali unitajiet ta' żmien bħala jum, ġimgħa, xahar jew sena. Skont l-Artikolu 165 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, il-metodu li jintuża sabiex jiġu kkalkolati t-termini fi proċedura ċivili huwa rregolat mid-dispożizzjonijiet tal-Kodiċi Ċivili dwar it-termini, jekk liġi statutorja, deċiżjoni tal-qorti, deċiżjoni meħhuda minn awtorità oħra tal-Istat jew att legali jistabbilixxu terminu mingħajr ma jispjefikaw kif għandu jiġi kkalkolat (l-Artikolu 110 tal-Kodiċi Ċivili). L-impostar ta' dokument proċedurali f'uffiċċju postali Pollakk jew f'uffiċċju postali ta' operatur li jipprovi servizz postali universali fi Stat Membru ieħor tal-Unjoni Ewropea jitqies bħala ekwivalenti għall-iddepożitar ta' dak id-dokument proċedurali mal-qorti. L-istess japplika għall-iddepożitar ta' dokument minn suldat mal-kwartieri ġenerali tal-unità, minn persuna mċaħħda mil-libertà mal-amministrazzjoni tal-ħabs tagħha jew minn membru tal-ekwipaġġ ta' bastiment tal-baħar Pollakk mal-kaptan ta' dak il-bastiment.

Jum għandu 24 siegħa u jibda u jispicċa f'nofs il-lejl (24:00). Terminu speċifikat f'jiem jiskadi fi tmiem l-aħħar jum. Terminu espress f'ġimgħat, xhur jew snin jiskadi fi tmiem il-jum li jikkorrespondi, bl-isem jew id-data, għall-ewwel jum tat-terminu jew, jekk ma jkun hemm ebda jum bħal dan fl-aħħar xahar, fl-aħħar jum ta' dak ix-xahar. Jekk terminu jiġi espress bħala l-bidu, in-nofs jew l-aħħar ta' xahar, dan jinftehem bħala li jfisser l-ewwel, il-ħmistax jew l-aħħar jum tax-xahar, filwaqt li nofs xahar jikkorrespondi għal 15-il jum. Jekk terminu jiġi stabbilit f'xhur jew snin u ma tkunx meħtieġa kontinwità, xahar huwa preżunt bħala li għandu 30 jum u sena għandha 365 jum. Jekk l-aħħar tat-terminu għat-tweqqi ta' att jaqa' f'jum mhux tax-xogħol statutorju jew is-Sibt, it-terminu jiskadi fil-jum li jkun imiss li ma jkunx jum mhux tax-xogħol jew is-Sibt.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Jekk il-bidu ta' terminu definit f'jiem ikun avveniment speċifiku, il-jum li fih iseħħ l-avveniment ma jitqiesx meta jiġi kkalkolat it-terminu. Pereżempju, jekk qorti tkun innotifikat parti bi proċess li jhejjiha sabiex twettaq att speċifiku f'terminu ta' sebat ijiem fil-11 ta' Jannar 2017, dak it-terminu jkun skada f'nofs il-lejl (24.00) fit-18 ta' Jannar 2017.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Qorti tista' tinnotifika l-proċess b'għadd ta' modi: bil-posta, minn uffiċjal ġudizzjarju, uxxiera jew permezz ta' notifika ta' proċess ġudizzjarju. In-notifika lid-destinatarju tista' ssir ukoll billi d-dokument jingħata lid-destinatarju fir-reġistru tal-qorti. Sakemm in-notifika tkun saret kif suppost, dawn il-metodi kollha huma ugwalment validi u l-għażla tal-metodu ma taffettwax id-dekorrenza tat-termini.

Mit-8 ta' Settembru 2016, ir-regoli jippermettu lil qorti tinnotifika l-proċess permezz ta' sistema ta' trażmissjoni tad-data jekk id-destinatarju jkun iddepożita d-dokumenti permezz ta' tali sistema jew ikun għażel li jagħmel dan. Destinatarju li jkun għażel li jiddepożita d-dokumenti permezz ta' sistema ta' trażmissjoni tad-data jista' jagħzel li ma jużax notifika elettronika.

Dokument innotifikat permezz ta' mezzi elettronici jitqies bħala li gie nnotifikat fid-data speċifikata fil-konferma tar-riċevuta elettronika tal-korrispondenza, anki jekk dik id-data taqa' f'jum mhux tax-xogħol statutorju. Il-fatt li l-korrispondenza elettronika tasal bil-lejl ma għandu ebda effett fuq l-effettività tan-notifika. Fin-nuqqas ta' konferma tar-riċevuta elettronika tal-korrispondenza, in-notifika titqies li hija effettiva 14-il jum wara d-data li fiha d-dokument jittella' fis-sistema ta' trażmissjoni tad-data. Ir-regoli msemmija hawn fuq jirrikjedu li l-partijiet jiċċekkjaw il-kont elettroniku tagħhom mill-inqas darba kull 14-il jum.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Jekk il-bidu ta' terminu definit f'jiem ikun avveniment speċifiku, il-jum li fih iseħħ dak l-avveniment ma jittqiesx meta jiġi kkalkolat it-terminu.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

It-termini stipulati f'jiem jiġu espressi f'jiem kalendarji. Jekk l-aħħar tat-terminu għat-tweqqi ta' azzjoni jaqa' f'jum mhux tax-xogħol statutorju jew is-Sibt, it-terminu jiskadi fil-jum li jkun imiss li ma jkunx jum mhux tax-xogħol jew is-Sibt.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?

Terminu espress f'gimghat, xhur jew snin jiskadi fi tmiem il-jum li jikkorrespondi, bl-isem jew id-data, għall-ewwel jum tat-terminu jew, jekk ma jkun hemm ebda jum bħal dan fl-aħħar xahar, fl-aħħar jum ta' dak ix-xahar.

Jekk terminu jiġi espress bħala l-bidu, in-nofs jew l-aħħar ta' xahar, dan jinftiehem bħala li jfisser l-ewwel, il-ħmistax jew l-aħħar jum tax-xahar. Nofs xahar jikkorrespondi għal 15-il jum.

Jekk terminu jiġi stabbilit f'xhur jew snin u ma tkunx meħtieġa kontinwità, xahar huwa preżunt bħala li għandu 30 jum u sena għandha 365 jum.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Terminu espress f'gimghat, xhur jew snin jintemm fi tmiem il-jum li jikkorrespondi, bl-isem jew id-data, għall-ewwel jum tat-terminu jew, jekk ma jkun hemm ebda jum bħal dan fl-aħħar xahar, fl-aħħar jum ta' dak ix-xahar.

Jekk terminu jiġi espress bħala l-bidu, in-nofs jew l-aħħar ta' xahar, dan jinftiehem bħala li jfisser l-ewwel, il-ħmistax jew l-aħħar jum tax-xahar. Nofs xahar jikkorrespondi għal 15-il jum.

Jekk terminu jiġi stabbilit f'xhur jew snin u ma tkunx meħtieġa kontinwità, xahar huwa preżunt bħala li għandu 30 jum u sena għandha 365 jum.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Jekk l-aħħar tat-terminu għat-tweqqi ta' att jaqa' f'jum mhux tax-xogħol statutorju jew is-Sibt, it-terminu jiskadi fil-jum li jkun imiss li ma jkunx jum mhux tax-xogħol jew is-Sibt.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wiehed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

Huma biss it-termini ġudizzjarji, jiġifieri t-termini stabbiliti minn qorti jew imħallef li jippresjedi, li jistgħu jiġu estiżi jew jittqassru. Deciżjoni sabiex jiġi estiż jew jittqassar terminu tista' tittieħed minn imħallef li jippresjedi jew qorti, iżda biss għal raġunijiet importanti, bil-valutazzjoni tar-raġunijiet titħalla għad-diskrezzjoni tagħhom.

Terminu jista' jiġi estiż jew jittqassar biss fuq mozzjoni ta' parti, parteċipant fi proċedimenti mhux kontenzjużi, parti li tintervjeni, prosekutur pubbliku, spettur tax-xogħol, l-ombudsman tal-konsumaturi, organizzazzjoni mhux governattiva, espert maħtur mill-qorti jew xhud, jekk it-terminu jkun jikkonċerna l-atti tagħhom. Deciżjoni bħal din ma tistax tittieħed fuq mozzjoni tal-qorti jew tal-imħallef stess.

Mozzjoni trid tiġi ddepożitata qabel jiskadi t-terminu stabbilit.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Il-Kodiċi Pollakk tal-Proċedura Ċivili jistabbilixxi termini proċedurali statutorji għall-iddepożitar ta' rimedji legali skont it-tip ta' deciżjoni ġudizzjarja (sentenza (*wyrok*), deciżjoni dwar is-sustanza tal-kawża fi proċedimenti mhux kontenzjużi (*postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym*), sentenza mogħtija f'kontumacja (*wyrok zaoczny*), ordni għal ħlas fi proċedura permezz ta' ordni ta' ħlas (*nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym*), ordni għal ħlas f'ordni għal proċedura ta' ħlas (*nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym*) u deciżjonijiet (*postanowienie*)). B'mod partikolari, ġew stipulati t-termini statutorji li ġejjin:

- sentenza u deciżjoni dwar is-sustanza tal-kawża fi proċedimenti mhux kontenzjużi: ir-raġunijiet għas-sentenza għandhom jithejjew bil-miktub fuq mozzjoni tal-parti għan-notifika tas-sentenza u r-raġunijiet, ipprezentati fi żmien ġimgha mid-data li fiha giet iddikjarata l-parti operattiva tas-sentenza u, f'żewġ każijiet ((1) meta parti li taġixxi mingħajr avukat, konsulent legali jew aġent tal-privattiva ma kinitx preżenti meta ngħatat is-sentenza minħabba li kienet imčaħnda mil-libertà u (2) meta sentenza tkun inħarġet f'sessjoni magħluqa), fi żmien ġimgha mid-data tan-notifika tal-parti operattiva tas-sentenza. Appell jista' jittressaq lill-qorti li tkun ħarġet is-sentenza kkontestata fi żmien ġimghatejn min-notifika tas-sentenza u r-raġunijiet lill-appellant. Jekk parti ma tkunx talbet, fi żmien ġimgha mid-data li fiha giet iddikjarata l-parti operattiva tas-sentenza, li s-

sentenza u r-raġunijiet jiġu nnotifikati, it-terminu għat-tressiq ta' appell jiddekorri mill-jum li fih jiskadi t-terminu għall-iddepożitar ta' mozzjoni bħal din;

- deċiżjoni: it-terminu għall-iddepożitar ta' ilment huwa ta' ġimgħa u jiddekorri min-notifika tad-deċiżjoni jew, meta parti ma tkunx talbet, fit-terminu preskritt, li d-deċiżjoni meħuda fis-seduta ta' smiġh tiġi nnotifikata, mid-dikjarazzjoni tad-deċiżjoni;
- sentenza mogħtija f'kontumaċja fir-rigward tal-konvenut: il-konvenut li kontrih tkun inħarget sentenza f'kontumaċja jista' jippreżenta dikjarazzjoni ta' oppożizzjoni fi żmien ġimgħatejn minn meta jiġi nnotifikat bis-sentenza;
- sentenza mogħtija f'kontumaċja fir-rigward tal-pretendent: il-qorti tipprovdi r-raġunijiet għal sentenza mogħtija f'kontumaċja jekk l-azzjoni tkun giet miċħuda kompletament jew parzjalment, u l-pretendent ikun talab sabiex jiġi pprovdut bir-raġunijiet fi żmien ġimgħa minn meta jiġi nnotifikat bis-sentenza jew meta pretendent li ma jkunx ippreżenta talba bħal din ikun ressaq appell fit-terminu preskritt;
- ordni għal ħlas fi proċedura permezz ta' ordni ta' ħlas: il-konvenut huwa meħtieġ, fl-ordni għall-ħlas, li jissodisfa l-pretensjoni kompletament, flimkien mal-kostijiet, jew inkella jiddepożita dikjarazzjoni ta' oppożizzjoni fi żmien ġimgħatejn minn meta tiġi nnotifikata l-ordni;
- ordni għal ħlas f'ordni għal proċedura ta' ħlas: meta toħroġ ordni għal ħlas, il-qorti tiddeċiedi li l-konvenut huwa meħtieġ li jissodisfa l-pretensjoni kompletament, flimkien mal-kostijiet, fi żmien ġimgħatejn minn meta jiġi nnotifikat bl-ordni, jew inkella jiddepożita l-motivi f'dak it-terminu.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Xhud jew parti għall-proċedimenti għandhom dritt assolut li jidher quddiem il-qorti. Ix-xhieda jridu wkoll jidher quddiem il-qorti anki jekk ma jkollhom ebda għarfien taċ-ċirkostanzi tal-każ jew jekk ikunu diġà ddeċidew li jeżerċitaw id-dritt tagħhom li jirrifjutaw li jixhdu. Xhud irid jiskuża l-assenza tiegħu (in-nuqqas li jidher quddiem il-qorti) bil-miktub qabel id-data tas-seduta ta' smiġh. Il-preżentazzjoni ta' skużi għan-nuqqas ta' dehra fil-qorti f'data aktar tard ma timpedix lill-qorti milli timponi multa fuq ix-xhud waqt is-seduta ta' smiġh. Xhud għandu jehmeż dokument li jissostanzja r-raġuni għan-nuqqas tiegħu li jidher quddiem il-qorti bl-iskuża bil-miktub. In-nuqqas ta' xhud li jidher quddiem il-qorti jista' jiġi skużat minħabba mard, vjaġġ importanti għall-fini ta' negozju jew inċident serju imprevedibbli. Meta l-mard jiġi ddkjarat bħala r-raġuni għan-nuqqas ta' xhud milli jidher quddiem il-qorti meta jiġi mħarrek sabiex jagħmel dan, tabib maħtur mill-qorti jrid joħroġ ċertifikat li jikkonferma n-nuqqas ta' abbiltà tax-xhud milli jidher quddiem il-qorti. F'każ bħal dan, il-qorti tistabbilixxi data oħra sabiex xhud jidher quddiem il-qorti.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Parti jew xhud huma soġġetti għar-regoli tal-proċedura ċivili applikati mill-awtorità ġudizzjarja (qorti).

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Att proċedurali mwettaq minn parti wara l-iskadenza tat-terminu jitqies bħala null. Dan il-prinċipju japplika kemm għat-termini statutorji kif ukoll għal dawk ġudizzjarji. In-nullità ta' att proċedurali tfisser li att imwettaq tard ma għandux effetti legali assoċjati mat-tweqqi tiegħu permezz ta' liġijiet statutorji. Att proċedurali mwettaq wara l-iskadenza tat-terminu jitqies bħala null anki jekk il-qorti tkun għadha ma ħarġitx id-deċiżjoni li tkun il-konsegwenza tal-iskadenza tat-terminu.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempenti?

Jekk terminu jinqabeż, parti tista' titlob li dan jerga' jiġi stabbilit u tapplika sabiex jerggħu jinfetħu l-proċedimenti.

Jekk il-parti tkun qabżet it-terminu għat-tweqqi ta' att proċedurali mingħajr ebda ħtija min-naħa tagħha, il-qorti terġa' tistabbilixxi t-terminu fuq mozzjoni tagħha. Madankollu, l-istabbiliment mill-ġdid tat-terminu mhuwiex ammissibbli jekk in-nuqqas ta' lħuq tat-terminu ma jkollu ebda konsegwenza proċedurali negattiva għall-parti. Trattazzjoni li jkun fiha mozzjoni sabiex it-terminu jiġi stabbilit mill-ġdid għandha titressaq lill-qorti li quddiemha kellu jitwettaq l-att sa mhux aktar tard minn ġimgħa wara li ma tibqax tapplika r-raġuni għan-nuqqas ta' lħuq tat-terminu. Iċ-ċirkostanzi li jiġġustifikaw il-mozzjoni għandhom jiġu ssostanzjati fit-trattazzjoni. Il-parti għandha twettaq l-att proċedurali fl-istess ħin li tressaq il-mozzjoni. Wara sena mit-terminu maqbuż, dan ikun jista' jerga' jiġi stabbilit biss f'każijiet eċċezzjonali. L-istabbiliment mill-ġdid ta' terminu għat-tressiq ta' appell kontra sentenza li tannulla żwieġ jew li tiddikjara divorzju, jew inkella li tiddikjara n-nuqqas ta' eżistenza ta' żwieġ, mhuwiex ammissibbli, lanqas jekk waħda mill-partijiet tkun reġġet iżżewġet wara li s-sentenza tkun saret finali. Mozzjoni għall-istabbiliment mill-ġdid ta' terminu li tkun giet iddepożitata tard jew li tkun inammissibbli skont il-liġijiet statutorji tiġi rrifjutata mill-qorti. Il-fatt tal-preżentata ta' talba għall-

istabbiliment mill-ġdid ta' terminu ma jwaqqafx il-proċedimenti jew l-infurzar tad-deċiżjoni. Madankollu, il-qorti tista', skont iċ-ċirkostanzi, twaqqaf il-proċedimenti jew l-infurzar tad-deċiżjoni. Jekk il-mozzjoni tingħata, il-qorti tista' tipproċedi minnufih sabiex tisma' l-kawża.

Il-ftuħ mill-ġdid tal-proċedimenti jagħmilha possibbli li terġa' tinstema' kawża li tkun ġiet konkluzja permezz ta' deċiżjoni finali. Ilment li jittlob il-ftuħ mill-ġdid tal-proċedimenti ta' spiss jiġi ttrattat bħala rimedju legali straordinarju (jew appell straordinarju) li jintuża sabiex jikkontesta d-deċiżjonijiet finali, kuntrarju għar-rimedji ordinarji (li jintużaw fir-rigward tad-deċiżjonijiet mhux finali). Il-ftuħ mill-ġdid tal-proċedimenti jista' jintalab fuq il-bażi li: is-sentenza kienet ibbażata fuq dokument iffalsifikat jew mibdul jew fuq kundanna kriminali li sussegwentement ġiet annullata; jew is-sentenza nkisbet permezz ta' reat kriminali. Il-ftuħ mill-ġdid tal-proċedimenti jista' jintalab ukoll: jekk sentenza finali li tkun tikkonċerna l-istess relazzjoni legali tiġi żvelata aktar tard, jew jekk jiġu żvelati ċirkostanzi jew evidenza fattwali li jistgħu jinfluwenzaw l-eżitu tal-kawża u li ma setgħux jintużaw mill-parti fi proċedimenti preċedenti; jekk il-kontenut tas-sentenza kien influwenzat minn deċiżjoni li ma temmitx il-proċedimenti fil-kawża, maħruġa abbażi ta' att normattiv rikonoxxut mit-Tribunal Kostituzzjonali bħala li jmur kontra [I-Kostituzzjoni](#), trattat internazzjonali ratifikat jew il-liġijiet statutorji (annullati jew emendati f'konformità mal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili).

Il-ftuħ mill-ġdid tal-proċedimenti ma jistax jintalab aktar minn għaxar snin wara d-data li fiha sentenza tkun saret finali (sakemm parti ma setgħetx taġixxi jew ma kinitx irrapprezentata kif support).

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 27/06/2018

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Portugall

Jekk jogħġbok innota li l-verzjoni bil-lingwa originali ta' din il-paġna [pt](#) ġiet emendata reċentement. Il-verzjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna.

Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [en](#) diġà ġew tradotti.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumix meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Ƨadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Iż-żmien iħalli r-riperkussjonijiet fid-dinja ġuridika. F'materji ċivili, sitwazzjonijiet ġuridiċi huma affettwati u limitati minn żewġ tipi differenti ta' termini: ċivili u proċedurali. It-termini huma suġġetti għal regoli u metodi partikolari ta' kalkolu skont ikunux sostantivi jew proċedurali.

Sakemm ma jkun stipulat espressament mod ieħor, l-iskadenzi stabbiliti mil-liġi huma ċivili.

Fir-rigward tal-iskadenzi f'materji ċivili, il-leġiżlazzjoni Portugiża tagħmel referenza speċifika għal perjodi ta' preskrizzjoni, skadenza u nuqqas ta' użu (l-Artikolu 298 tal-Kodiċi Ċivili).

Id-dritt li tinwoka l-preskrizzjoni teżisti meta d-detentur ta' dritt partikolari ma jkun eżerċita d-dritt waqt perjodu statutorju, sakemm id-dritt ikun liberament disponibbli u mhux eżentat mil-liġi. L-importanza taċ-ċertezza u s-sikurezza tar-relazzjonijiet ġuridiċi hija b'hekk riaffermata billi ma tħallix l-eżerċitar tad-drittijiet pendenti għal perjodu indefinit. Il-preskrizzjoni trid tkun invokata mill-persuna li tibbenefika minnha; ma tistax tiġi invokata mill-qorti *ex officio*.

L-iskadenza ta' perjodu tisser il-waqfa, mingħajr effett retroattiv, ta' dritt jew sitwazzjoni ġuridika meta jiskadi perjodu speċifikat.

Jekk ikun stabbilit fil-materja mhux fid-diskrezzjoni tal-partijiet, l-iskadenza ta' perjodu tiġi invokata mill-qorti *ex officio* u tista' tkun mitluba f'kull stadju tal-proċediment. Jekk ikun stabbilit fil-materja fid-diskrezzjoni tal-partijiet, trid tkun invokata fil-qorti jew barra mill-qorti biex tkun effettiva.

In-nuqqas ta' użu tisser in-nuqqas ta' eżerċitar ta' dritt għall-użu totali jew parzjali ta' xi haġa, jiġifieri t-tgawdija tal-benefiċċji jew tal-vantaġġi ekonomiċi tagħha, matul perjodu statutorju. Din tirriżulta fl-estinzjoni tad-dritt korrispondenti.

In-nuqqas ta' użu ma jistax jiġi invokat mill-qorti *ex officio*.

It-termini proċedurali huma stipulati bil-liġi biex jipproduċu effett speċifiku fuq kawża (pereżempju, it-termini għall-ftuħ jew għall-kontestazzjoni ta' kawża), u t-terminu jkun jew dilatorju jew perentorju.

Termini dilatorji jiddiferixxu għal żmien partikolari l-possibbiltà ta' prestazzjoni ta' att jew il-ħin biex jibda perjodu ieħor.

Meta terminu perentorju jsegwi terminu dilatorju, iż-żewġ perjodi jgħoddu bħala wieħed.

Terminu proċedurali jista' jkun stabbilit mil-liġi jew minn ordni tal-qorti.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Jiem li mhumiex tax-xogħol fil-Portugall skont ir-Regolament ta' hawn fuq huma:

l-1 ta' Jannar, il-Ġimgħa l-Kbira, il-25 ta' April, l-1 ta' Mejju, l-10 ta' Ġunju, il-15 ta' Awwissu, it-8 u l-25 ta' Diċembru.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Ir-regola ġenerali fid-dritt proċedurali ċivili Portugiż hija li fin-nuqqas ta' dispożizzjoni speċifika, it-terminu huwa ta' għaxart ijiem għall-partijiet biex iressqu talba għal kwalunkwe att jew proċediment ġudizzjarju, jitolbu n-nullità, jipprezentaw eċċezzjoni incidentali jew jeżerċitaw kull dritt proċedurali ieħor; it-terminu huwa wkoll ta' għaxart ijiem biex parti twieġeb għat-talba tal-parti l-oħra (l-Artikolu 149 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Bħala regola, it-terminu għal kull tveġiba dejjem jibda jgħodd min-notifika tal-att ikkonċernat (l-Artikolu 149(2) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

In-notifiki lill-partijiet waqt il-proċedimenti jsiru lir-rappreżentanti legali tagħhom.

Meta n-notifika tkun intenzjonata li tistieden lil parti biex tidher personalment, minbarra li jiġi nnotifikat ir-rappreżentant, jintbagħat ukoll avviz ta' konsenja rreġistrata bil-posta lill-parti stess, bl-indikazzjoni tad-data, il-post u r-raġuni għall-preżenza.

Ir-rappreżentanti jkunu nnotifikati bil-posta elettronika (għal kjarifika ulterjuri (ara [I-Ordni ta' Implimentazzjoni \(Portaria\) Nru 280 /13 tas-26 ta' Awwissu 2013](#)), u s-sistema kompjuterizzata tiċċertifika d-data ta' meta tkun saret in-notifika, li tkun preżunta li saret fit-tielet jum wara li tkun thejjiet jew fl-ewwel jum tax-xogħol ta' wara, jekk dak il-jum ma jkunx jum tax-xogħol.

Ċitazzjoni b'ittra ta' konsenja rreġistrata, bi rċevuta, "titqies li seħħet fil-jum li fih tiġi ffirmata l-irċevuta u li tkun giet effettwata mid-destinatarju anke jekk l-irċevuta tkun iffirmata minn persuna terza, bil-preżunzjoni, sakemm ma jkunx hemm evidenza kuntrarja, li l-ittra giet ikkonsenjata fil-pront lir-riċevitur" (l-Artikolu 230(1) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

Fil-każ ta' proċedimenti għall-issodisfar ta' obbligi pekunjarji li jkunu ġejjin minn kuntratti bil-miktub fejn il-partijiet ikunu għażlu l-indirizz tan-notifika tagħhom, iċ-ċitazzjoni tintbagħat bil-posta fl-indirizz magħżul, sakemm il-valur tal-proċedimenti ma jkunx jaqbeż it-EUR 30 000,00 jew, f'każ li jkun jaqbeż dan l-ammont, l-obbligu tat-tkomplija tal-forniment tal-prodotti jew servizzi. Jekk id-destinatarju jirrifjuta li jiffirma l-irċevuta jew li jirċievi l-ittra, il-pustier jagħmel nota tal-inċident qabel ma jirritorna l-ittra, u ċ-ċitazzjoni titqies li tkun giet effettwata fuq il-bażi tal-inċident annotat. Il-mument rilevanti li l-perjodu jibda jgħodd minnu huwa d-data tal-inċident annotat.

Jekk l-ittra tiġi rritornata minħabba li d-destinatarju ma jkunx ġabru mill-uffiċċju postali fit-terminu statutorju jew minħabba li persuna li mhix il-persuna nnotifikata tirrifjuta li tiffirma l-irċevuta jew li tirċievi l-ittra, iċ-ċitazzjoni terġa' ssir u tintbagħat ittra oħra rreġistrata bi rċevuta lill-persuna li trid tiġi nnotifikata. F'dan il-każ, l-ittra nnifisha - bil-forma approvata uffijjalment - titħalla fil-post flimkien ma' kopja tal-informazzjoni obbligatorja kollha. Il-pustier irid jannota d-data u l-post preċiż tal-impustar tal-ittra u minnufih jgħaddi l-annotazzjoni taċ-ċitazzjoni lill-qorti. Jekk ma jkunx possibbli li l-ittra tkun impustata fil-kaxxa tal-ittri tal-persuna nnotifikata, il-pustier iħalli n-nota għad-destinatarju. F'dan il-każ, iċ-ċitazzjoni titqies li giet effettwata fid-data annotata mill-pustier jew, jekk tħalliet nota, fit-tmien jum wara dik id-data (id-destinatarju jkun avżat b'dan fl-iktar ittra reċenti mibgħuta lilu). Huwa f'dan il-punt li jibda jgħodd t-terminu proċedurali mibdi miċ-ċitazzjoni.

Meta ċitazzjoni tkun effettwata minn rappreżentant legali, marixxall jew uffijjal ġudizzjarju, it-terminu jibda jgħodd minn meta l-persuna notifikata tiffirma l-irċevuta taċ-ċitazzjoni.

Il-liġi proċedurali ċivili tistipula għal estensjoni (perjodu addizzjonali konċess mil-leġiżlatur) biex taħseb għad-distanza ġeografika bejn il-post taċ-ċitazzjoni u l-qorti fejn tkun se tinstema' l-kawża jew il-fatt li l-persuna notifikata ma tkunx giet innotifikata personalment. F'dawn iċ-ċirkostanzi t-terminu perentorju jibda jgħodd minn tmiem l-estensjoni.

Iċ-ċitazzjoni tiġi effettwata permezz ta' avvizi pubbliċi u meta ma jkunx magħruf fejn tinsab il-persuna li trid tiġi nnotifikata, segwiti minn avviz f'paġna web miftuħa għall-pubbliku (ara l-Artikolu 24 tal-Ordni ta' Implimentazzjoni Nru 280/13 tas-26 ta' Awwissu 2013 imsemmi qabel). F'dawn iċ-ċirkostanzi, iċ-ċitazzjoni titqies li giet effettwata fil-jum tal-pubblikazzjoni tal-aħħar avviz. It-terminu estendibbli jibda mid-data taċ-ċitazzjoni; iż-żmien għall-preżentazzjoni tan-nota tal-eċċezzjonijiet tibda minn tmiem l-estensjoni ġuridika tat-terminu.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Iva. Ara t-twegiba għall-mistoqsija preċedenti.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Id-data proprja tal-att, avveniment, deċiżjoni, ċitazzjoni jew notifika ma tgħoddx.

Id-data proprja tal-att, avveniment, deċiżjoni jew id-data taċ-ċitazzjoni u/jew l-intimazzjoni li tibdiha ma tgħoddx.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

It-terminu proċedurali stipulat mil-liġi jew stabbilit mill-qorti huwa kontinwu. Madankollu, ikun sospiż waqt btajjel ġudizzjarji, sakemm it-terminu proċedurali ma jkunx ta' sitt xhur jew iktar jew meta jkunu kkonċernati atti fil-proċedimenti kklassifikat statutorjament bħala urġenti, sakemm, b'ordni motivata u wara s-smiġħ tal-partijiet, l-imħallef jiddeċiedi li jissospendi t-terminu proċedurali. Meta t-terminu biex isir att proċedurali jispiċċa f'jum meta l-qrati jkunu magħluqin, il-perjodu jiġi estiż sal-jum tax-xogħol li jkun imiss.

Il-btajjel ġudizzjarji huma mit-22 ta' Diċembru sat-3 ta' Jannar, minn Fadd il-Palm sal-għada tal-Għid u mis-16 ta' Lulju sal-31 ta' Awwissu.

8 Meta skadenza bħal din tkun espress a f'gimghat, xhur jew snin?

Meta dan il-perjodu jkun espress f'xhur jew snin, il-punt tal-bidu jkun iddeterminat bl-istess mod, jiġifieri l-perjodu jibda jgħodd mill-jum ta' wara d-data taċ-ċitazzjoni, notifika, jew l-avveniment rilevanti li jibdieh.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espress a f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Terminu espress f'jiem jispiċċa wara li l-għadd ta' jiem tal-perjodu jiżdied mal-punt tal-bidu, kif deskritt fit-tweġiba għall-parti b) ta' din il-mistoqsija

Perjodu espress f'gimghat, xhur jew snin u li jibda minn ċerta data jispiċċa f'nofsillejl tal-jum korrispondenti tal-aħħar ġimgha, xahar jew sena; jekk il-jum korrispondenti ma jkunx jeżisti fl-aħħar xahar, il-perjodu jispiċċa fl-aħħar jum ta' dak ix-xahar (l-Artikolu 279(c) tal-Kodiċi Ċivili).

Peress li l-Ħdud u l-festi pubbliċi huma meqjusa bħala btajjel ġudizzjarji, il-perjodi li jintemmu l-Ħadd jew f'festa pubblika jiġu estiżi sal-ewwel jum tax-xogħol fl-att ikkonċernat ikun irid jinstema' l-qorti.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Ħadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Il-qrati jifftu biss fil-jiem tax-xogħol.

Ir-regola għall-kalkolu tat-termini proċedurali kollha hija li tmiem il-perjodu għat-tweġiq ta' att proċedurali jiġi estiż sal-jum tax-xogħol ta' wara jekk jaħbat ma' data meta l-qorti tkun magħluqa.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

It-terminu proċedurali stabbilit mil-liġi jista' jkun estiż fil-każijiet stipulati. Bi qbil mal-partijiet, it-terminu jista' jiġi estiż darba u għall-istess tul taż-żmien (l-Artikolu 141 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

It-terminu għall-prezentazzjoni ta' appell huwa ta' 30 jum li jibdeu jgħoddu min-notifika tad-deċiżjoni, u 15-il jum għal każijiet urġenti u fil-każijiet stipulati [fl-Artikolu 644](#) u [l-Artikolu 677](#) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili.

Jekk il-parti tkun kontumaċi u ma jkollhiex tiġi nnotifikata skont l-Artikolu 249 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili, it-terminu għall-prezentazzjoni ta' appell jibda meta d-deċiżjoni tiġi ppubblikata sakemm il-parti ma tibqax kontumaċi qabel tmiem il-perjodu u f'dak il-każ tridu tkun innotifikata bis-sentenza jew ordni u l-perjodu jibda mid-data taċ-ċitazzjoni.

Fil-każ ta' ordnijiet jew sentenzi orali riprodotti fil-proċess, it-terminu jibda mill-jum meta ngħataw sakemm il-parti tkun preżenti jew innotifikata biex tidher.

Meta, minbarra l-każijiet imsemmija fuq, iċ-ċitazzjoni ma jkunx hemm għalfejn issir, it-terminu jibda mill-jum meta l-persuna ssir taf bid-deċiżjoni.

Fl-istess terminu bħal dak għat-tressiq ta' appell, l-intimat irid iwieġeb għat-talbiet tar-rikorrent.

Fit-talbiet, l-intimat jista' jikkontesta l-ammissibilità jew it-tempestività tal-appell, kif ukoll il-leġittimità tar-rikorrent.

Jekk il-fini tal-appell tkun rieżami ta' evidenza rreġistrata, it-terminu jiżdied b'għaxart ijiem.

Jekk l-intimat jitlob li jtwessa' l-ambitu tal-appell, ir-rikorrent jista' jwieġeb fi żmien 15-il jum min-notifika tat-talba.

Jekk ikun hemm iktar minn rikorrent wieħed jew iktar minn intimat wieħed, anke jekk ikunu rappreżentati minn avukati differenti, kull waħda mit-talbiet tagħhom ikollha t-terminu tagħha. Is-Segretarjat huwa responsabbli għall-iżgurar li l-kawżi kollha jinstemgħu fit-termini assenjati lilhom.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Termini statutorji ma jistgħux jitqassru.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

L-intimat li ġie nnotifikat b'rikors biex iwieġeb għal kawża ċivili partikolari għandu terminu biex jippreżenta l-eċċezzjonijiet tiegħu. Dan jista' jiġi estiż meta l-avviż jkun innotifikat barra mid-distrett ta' fejn tinsab il-qorti u fejn se jsiru l-proċedimenti. Estensjoni tat-

terminu għall-preżentazzjoni tal-eċċezzjonijiet tiddependi mill-avviż innotifikat barra mid-distrett ta' fejn tinsab il-qorti u fejn se jsiru l-proċedimenti, u mhux mill-post tar-residenza tal-persuna nnotifikata - [I-Artikolu 245](#) tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

L-iskadenza tat-terminu perentorju jtemm id-dritt għall-ftuħ ta' kawża. Madankollu, il-kawża tista' tinfetaħ wara l-iskadenza tat-terminu f'każ ta' impediment iġġustifikat u, irrispettivament minn dan, tista' tinfetaħ ukoll fl-ewwel tlett ijiem tax-xogħol wara l-iskadenza tat-terminu, bil-kundizzjoni tal-ħlas immedjat ta' multa.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

L-att jista' jsir wara l-iskadenza tat-terminu f'każijiet ta' impediment iġġustifikat, kif imesmmi fit-twegiba għall-mistoqsija 14; fi kliem ieħor, minħabba avveniment li ma tkunx attribwibbli għal dawk li huma suġġetti għat-terminu jew ir-rappreżentanti tagħhom, li jipprejvjeni milli jitwettaq fil-ħin att partikolari. F'dan il-każ, il-parti li tallega l-impediment trid tipprovi minnufih l-evidenza ta' sostenn.

Irrispettivament minn impediment iġġustifikat, l-att jista' jsir fi żmien tlett ijiem tax-xogħol wara l-iskadenza tat-terminu, bil-kundizzjoni tal-ħlas immedjat ta' multa, kif intqal fuq, u l-imħallef jista', b'mod eċċezzjonali, jiddeċiedi li jnaqqas jew jaħfer il-multa f'każijiet ta' problemi ekonomiċi ċari jew meta l-ammont jitqies bħala manifestament sproporzjonat, partikolarment f'kawżi li ma jirrikjedux li jitqabbaq rappreżentant legali u l-att ikun sar mill-partijiet stess.

Aktar tagħrif

- [Id-Direttorat Ġenerali għall-Politika tal-Ġustizzja](#)
- [Id-Direttorat Ġenerali għall-Amministrazzjoni tal-Ġustizzja](#)
- [Il-Ġurnal Uffiċjali](#)
- [Il-Bażi ta' Dejta tad-Dokumenti Ġuridici](#)

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdahħal fl-oġġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 10/09/2019

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Rumanija

Jekk jogħġbok innota li l-verżjoni bil-lingwa oriġinali ta' din il-paġna [ro](#) giet emendata reċentement. Il-verżjoni tal-lingwa li qed tara bħalissa attwalment qed tiġi ppreparata mit-tradutturi tagħna. Jekk jogħġbok innota li dawn il-lingwi li ġejjin: [en](#) diġà ġew tradotti.

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin, meta tiskadi?

- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Hadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Mill-perspettiva proċedurali, it-terminu għal proċedura, bħala definizzjoni ġenerali, huwa l-intervall ta' żmien li fih iridu jitwettqu ċerti atti proċedurali jew, għall-kuntrarju, jiġu pprojbiti. Huwa rregolat mill-Artikoli 180-186 tal-Att Nru 134/2010 dwar il-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, kif sussegwentement emendat u ssupplimentat (li daħal fis-seħh fil-15 ta' Frar 2013).

Fir-rigward tad-diversi tipi ta' termini applikabbli skont il-proċedura ċivili, huma kollha kklassifikati mill-mod ta' kif inhuma definiti, bħala termini legali, ġudizzjarji jew konvenzjonali (irrispettivament min-natura tagħhom). Termini legali huma dawk espressament previsti skont il-liġi u huma fissi fil-prinċipju, sabiex b'hekk ma jkunux jistgħu jitqassru jew jiġu estiżi mill-imħallef jew mill-partijiet (pereżempju, it-terminu ta' hamest ijiem għan-notifika tat-taħrika). Bħala eċċezzjoni, il-liġi tippermetti l-estensjoni jew it-tqassir ta' ċerti termini legali. Termini ġudizzjarji huma dawk li jiġu stabbiliti mill-qorti matul ir-riżoluzzjoni tal-kawża, għad-dehra tal-partijiet quddiem il-qorti, għas-smiġħ tax-xhieda, għall-amministrazzjoni tal-evidenza l-oħra, jiġifieri dokumenti, rapporti ta' esperti, eċċ. Termini konvenzjonali huma dawk li jistgħu jiġu ffixxati mill-partijiet matul is-sentenza ta' tilwim u ma jeħtiġux approvazzjoni mill-awtorità tal-qorti.

Skont it-tip tagħhom, it-termini proċedurali huma prevalenti (manifest) u projbittivi (differibbli), tal-ewwel ikunu dawk li fihom irid jitwettaq att proċedurali partikolari (pereżempju, it-termini li matulhom irid jitressaq appell - appell, it-tieni appell, eċċ.) u tal-aħħar ikunu dawk li fihom il-liġi tipprojbixxi kwalunkwe att proċedurali.

Kriterju ieħor għall-klassifikazzjoni tat-termini huwa relatat mas-sanzjoni applikabbli f'każ ta' nuqqas ta' osservanza tagħhom, bit-termini jkunu assoluti u relattivi. It-termini assoluti, jekk ma jiġux osservati, fl-aħħar mill-aħħar jaffettwaw il-validità tal-atti proċedurali, filwaqt li n-nuqqas ta' osservanza tat-termini relattivi, anki jekk mhux bilfors jirriżulta fl-invalidazzjoni tal-atti proċedurali, jista' jwassal għall-applikazzjoni ta' sanzjonijiet finanzjarji jew dixiplinarji għall-partijiet haġta (it-terminu tad-deċiżjoni, it-terminu tat-tnejn, eċċ.).

Fl-aħħar nett, b'konnessjoni mat-tul ta' żmien tagħhom, it-termini jistgħu jkunu espressi f'siġhat, jiem, ġimgħat u snin u din il-klassifikazzjoni hija pprovduta wkoll fl-Artikolu 181 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili. Barra minn hekk, hemm każijiet partikolari meta l-liġi ma tipprevedix speċifikament tip partikolari ta' terminu (siegħa, jum, eċċ.), iżda mument fiż-żmien għat-tlestija tal-att proċedurali (pereżempju, il-każ ta' oġġezzjoni għall-infurzar, li jista' jiġi pprezentat sal-aħħar att ta' infurzar) jew inkella l-liġi tistabbilixxi dispożizzjonijiet li jindikaw li l-att għandu jitwettaq "mingħajr dewmien" jew "mill-aktar fis possibbli" jew "bħala kwistjoni ta' urġenza".

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Skont il-liġi Rumena, il-jiem mhux tax-xogħol huma s-Sibtijiet u l-Ħdud kollha, li jiżdiedu mal-btajjel nazzjonali (Jum Nazzjonali – l-1 ta' Diċembru, Btala tax-Xogħol – l-1 ta' Mejju), minbarra l-btajjel reliġjużi importanti (il-Milied – il-25 u s-26 ta' Diċembru, l-Għid il-Kbir – jumejn u l-Pentekoste – jum wieħed, skont id-dati tal-kalendarju, it-Tluġh is-Sema tal-Madonna – il-15 ta' Awwissu, Sant' Indri – it-30 ta' Novembru), l-Ewwel tas-Sena – l-1 u t-2 ta' Jannar.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Ir-regoli applikabbli dwar it-termini huma dawk stipulati fl-Artikoli 180-186 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Kull terminu għandu żmien tal-bidu u żmien tat-tlestija, bit-tul ta' żmien bejniethom.

Fir-rigward taż-żmien tal-bidu, l-Artikolu 184(1) tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jistabbilixxi li t-termini jibdew jiddekorru mid-data tan-notifika tal-atti proċedurali, sakemm ma jiġix previst mod ieħor mil-liġi.

Madankollu, hemm ukoll każijiet meta n-notifika tal-att proċedurali stabbilita bħala l-punt tat-tluq għat-termini tista' tiġi sostitwita bl-atti proċedurali ekwivalenti (każijiet ta' ekwipollenza). B'hekk, in-notifika tal-att proċedurali li tibda d-dekorrenza tat-terminu tiġi sostitwita, f'xi każijiet, bi proċedimenti oħrajn li huma l-punt tat-tluq għat-terminu (pereżempju, it-talba sabiex l-atti proċedurali jiġu nnotifikati lill-parti opposta, it-tressiq ta' appell jew in-notifika tal-mandat ta' eżekuzzjoni).

B'deroga mir-regola ġenerali, hemm ukoll każijiet meta t-termini jibdew jiddekorru minn mument oħrajn għajr in-notifika, jiġifieri mid-deċiżjoni (it-tiftix tal-iskadenza tal-perjodu ta' limitazzjoni, is-supplimentazzjoni tas-sentenza); mir-rikonoxximent tal-evidenza (għall-preżentazzjoni tal-ammonti mitluba jew tal-lista ta' xhieda fi żmien ħamest ijiem), mill-pubblikazzjoni ta' ċerti dokumenti (għar-reklamar għall-bejgħ ta' bini fi żmien ħamest ijiem).

Fir-rigward taż-żmien tat-tlestija, dan huwa definit bħala l-mument meta jinkiseb l-effett tat-terminu, li huwa t-tmiem tal-possibbiltà li jitwettaq il-proċediment li għalih ikun ġie stabbilit terminu (għal termini prevalenti) jew, għall-kuntrarju, jiddetermina/jimmarka l-mument meta jinħoloq id-dritt li jitwettqu ċerti atti proċedurali (għal termini projbittivi).

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Bejn il-punt tat-tluq u l-punt tat-tlestija, it-termini jiddekorru mingħajr interruzzjonijiet, fil-prinċipju, mingħajr ebda possibbiltà ta' interruzzjoni jew sospensjoni. Madankollu, tfixkil minħabba ċirkostanza li tmur lil hinn mir-rieda tal-parti – li hija msemmija fl-Artikolu 186 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili – huwa raġuni għall-interruzzjoni tat-termini proċedurali. Ċirkostanzi speċjali oħrajn għall-interruzzjoni huma miżjuda ma' dan il-każ: (pereżempju, l-interruzzjoni tat-terminu ta' appell - l-Artikolu 469 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). Fl-istess ħin, il-liġi tistabbilixxi li t-terminu proċedurali jista' wkoll jiġi sospiż (bħalma huwa l-każ għall-perjodu ta' limitazzjoni – l-Artikolu 418 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili). Jekk it-terminu jiġi interrott skont l-Artikolu 186 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, wara li t-tfixkil ikun waqaf, jibda jiddekorri terminu invarjabbli ta' 15-il jum, irrispettivament mit-tul ta' żmien tat-terminu interrott. F'każ ta' sospensjoni, it-terminu jkompli jiddekorri mill-punt meta dik is-suspensjoni tkun waqfet u ż-żmien li jkun għadda qabel is-suspensjoni tat-terminu jiżdied ukoll miegħu.

F'konformità mal-Artikolu 183 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, id-dokument proċedurali pprezentat fit-terminu legali permezz ta' ittra rreġistrata pprezentata lill-uffiċċju postali jew lil servizz express ta' kurrier jew lil servizz tal-komunikazzjoni speċjalizzat jitqies li jkun fit-terminu. Id-dokument ipprezentat mill-parti interessata fit-terminu legali fl-unità militari jew fl-uffiċċju tal-amministrazzjoni tal-post fejn tinżamm dik il-parti jitqies ukoll li jkun fit-terminu. L-irċevuta mill-uffiċċju postali u r-reġistrazzjoni jew iċ-ċertifikazzjoni mis-servizz express ta' kurrier, mis-servizz tal-komunikazzjoni speċjalizzat, mill-unità militari jew mill-uffiċċju tal-amministrazzjoni fejn tinżamm il-parti interessata, fejn xieraq, fuq id-dokument ipprezentat, isservi bħala prova għad-data meta bdiet l-att dik il-parti interessata.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

F'konformità mal-Artikolu 181 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, it-termini espressi f'jiem jiġu kkalkolati skont is-sistema esklussiva, jiġifieri skont il-jiem liberi, la l-jum meta jibda jiddekorri t-terminu – *dies a quo* – u lanqas il-jum meta jintemm – *dies ad quem* ma jitqiesu, u r-regoli applikabbli huma dawk speċifikati b'konnessjoni mal-punt tat-tluq, kif ipprezentati fit-Taqsima 4.

It-termini espressi f'jiem dejjem jiġu kkalkolati f'jiem sħaħ, madankollu, l-att jista' jiġi pprezentat biss fis-sigħat tax-xogħol tas-servizzi tal-qorti. Madankollu, dan in-nuqqas jista' jitneħħa billi l-att proċedurali jintbagħat bil-posta, bl-uffiċjal postali jindika d-data u l-mezzi ta' komunikazzjoni effettiva lir-riċevent. Ara wkoll it-twegiba għall-Mistoqsija 4.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Pereżempju, jekk persuna trid taġixxi jew tiġi nnotifikata att nhar it-Tnejn, l-4 ta' April 2005, u tintalab tipprovdi risposta fi żmien 14-il jum min-notifika, dan ifisser li l-persuna kkonċernata trid twieġeb qabel:

- i. It-Tnejn, it-18 ta' April (jiem kalendarji) jew
- ii. Il-Ġimgħa, it-22 ta' April (jiem tax-xogħol) ?

Ir-risposta korretta hija li n-numru speċifikat ta' jiem jinkludi l-jiem kalendarji. Il-persuna kkonċernata trid tiegħu azzjoni effettiva sa mhux aktar tard mit-18 ta' April.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?

F'konformità mal-Artikolu 182 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, it-termini espressi fi snin, xhur jew gimghat jintemmu fil-jum tas-sena, tax-xahar jew tal-gimgha li jikkorrespondi għall-jum tal-bidu.

It-terminu li jibda fid-29, fit-30 jew fil-31 tax-xahar u jintemm f'xahar li ma jkollu ebda jum bħal dan jitqies bħala li ntemm fil-jum preċedenti tax-xahar.

It-terminu li jintemm fi btala legali jew meta tiġi sospiża n-notifika se jiġi estiż sal-aħħar tal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

It-terminu espress f'gimghat, xhur jew snin jiskadi fil-jum korrispondenti fl-aħħar gimgha jew xahar jew fl-aħħar sena. Jekk l-aħħar xahar ma jkollux jum korrispondenti għal dak meta beda jiddekorri t-terminu, it-terminu jintemm fl-aħħar jum ta' dak ix-xahar. Meta l-aħħar jum ta' terminu jkun jum mhux tax-xogħol, it-terminu jiġi estiż għall-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Iva, meta l-aħħar jum ta' terminu jkun jum mhux tax-xogħol, it-terminu jiġi estiż għall-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wiehed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

L-Artikolu 184 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jispeċifika li t-terminu proċedurali jiġi interrott u jibda jiddekorri terminu ġdid mid-data tan-notifika ġdida fil-każijiet li ġejjin:

- meta tmut waħda mill-partijiet; f'dan il-każ, jiġi nnotifikat dokument ġdid lill-aħħar domicilju tal-parti deċeduta, jigifieri lill-werriet, mingħajr ma jintwerew l-isem u l-pożizzjoni ta' kull werriet;
- meta jmut ir-rappreżentant ta' waħda mill-partijiet; f'dan il-każ, jiġi nnotifikat dokument ġdid lill-parti kkonċernata.

It-terminu proċedurali ma jibdiex jiddekorri u, jekk ikun beda jiddekorri qabel, huwa jiġi interrott fir-rigward tal-parti li ma jkollhiex il-kapaċità li taġixxi jew li jkollha kapaċità limitata li taġixxi sakemm tinħatar persuna sabiex tirrappreżenta jew tassisti lil dik il-parti, fejn xieraq.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Iva, ġew stabbiliti termini speċjali li jappartjenu għal oqsma tal-liġi. It-termini ġenerali għal appell u għat-tieni appell huma ta' 30 jum fil-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili. F'ċerti kwistjonijiet (proċedimenti speċjali), pereżempju, fil-każ ta' ordni presidenzjali, it-terminu għal appell huwa ta' ħamest ijiem, li huwa iqsar mit-terminu għat-tressiq ta' appell skont il-liġi komuni.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Ir-risposta hija pożittiva, fis-sens li, f'ċerti każijiet eċċezzjonali, il-liġi tippermetti lill-imħallef jestendi t-terminu (pereżempju, b'ħamest ijiem skont l-Artikoli 469 u 490 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili – fi kwistjonijiet li jikkonċernaw l-appell u t-tieni appell, rispettivament), jew iqassru (pereżempju, skont l-Artikolu 159 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili b'konnessjoni mat-terminu għan-notifika tat-taħrika ħamest ijiem qabel id-data tas-seduta ta' smiġħ).

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Skont l-Artikolu 1087 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili, fi proċeduri ta' qorti ċivili internazzjonali, il-qorti tapplika l-liġi proċedurali Rumena soġġetta għal dispożizzjonijiet espressi kuntrarji. Ara wkoll it-tweġiba għall-Mistoqsijiet 5, 11 u 16.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Kif ġie ddikjarat hawn fuq, in-nuqqas ta' osservanza ta' terminu assolut fl-aħħar mill-aħħar jaffettwa l-validità tal-proċedimenti, filwaqt li n-nuqqas ta' osservanza tat-termini relattivi, anki jekk mhux bilfors jirriżulta fl-invalidazzjoni tal-atti proċedurali, jista' jwassal għall-applikazzjoni ta' sanzjonijiet finanzjarji jew dixiplinarji għall-partijiet ħatja (it-termini tad-deċiżjoni, it-termini tat-tnejn, eċċ.).

In-nuqqas ta' osservanza tat-termini proċedurali x'aktarx li jirriżulta fl-applikazzjoni ta' diversi sanzjonijiet, kif ġej:

- in-nullità tal-att proċedurali;
- iċ-ċaħda tat-terminu pprovdut għat-twettiq tal-att proċedurali;
- l-iskadenza tal-validità tat-talba riferita lill-qorti;
- l-iskadenza tal-perjodu ta' limitazzjoni fuq l-intitolament għal infurzar obbligatorju;
- sanzjonijiet finanzjarji;
- sanzjonijiet dixxiplinarji;
- l-obbligu li jitwettaq mill-ġdid jew jiġi emendat att magħmul mingħajr ebda formalità legali;
- l-obbligu li jingħata kumpens lill-parti dannuża għal ksur tal-formalitajiet proċedurali.

L-Artikolu 185 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jistabbilixxi li, meta jkun irid jiġi eżerċitat dritt proċedurali f'terminu partikolari, in-nuqqas ta' konformità ma' dan l-obbligu jwassal għaċ-ċaħda tal-intitolament, sakemm ma jiġix previst mod ieħor mil-liġi. L-att proċedurali mwettaq wara li jkun skada t-terminu huwa null. Meta l-liġi tipprevedi d-diskontinwità ta' att proċedurali f'terminu, l-att magħmul qabel jintemm it-terminu jista' jiġi annullat fuq talba tal-parti interessata.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

L-Artikolu 186 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili jiddikjara li l-parti li tkun tilfet terminu proċedurali tingħata terminu ġdid, diment li hija turi bil-provi li d-dewmien huwa debitament ġustifikat. Il-parti kkonċernata twettaq l-att proċedurali fi żmien mhux aktar minn 15-il jum mid-data meta tintemm id-diskontinwità u, fl-istess ħin, hija titlob sabiex tingħata terminu ġdid. Jekk il-parti kkonċernata tfitx rimedji, dan it-terminu jkun l-istess bħal dak ipprovdut meta jitressaq appell. It-talba għal terminu ġdid tiġi ttrattata mill-qorti kompetenti li tittratta t-talba rigward id-dritt mhux eżerċitat fit-terminu. Meta l-parti tkun haġja, ma jkun disponibbli ebda rimedju proċedurali.

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 28/06/2018

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Slovakkja

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumix meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimġhat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibb, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

- a) Statutorji – it-tul ta' żmien tagħhom jiġi stabbilit mil-liġi;
- b) Ġudizzjarji – il-qorti tista' testendi skadenza fuq talba tal-entità kkonċernata.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Jiem mhux tax-xogħol huma dawk il-jiem magħżula għat-tixtil tal-ħaddiema matul il-ġimgħa, u l-btajjel statutorji,

- a) Jiem mhux tax-xogħol fir-Repubblika Slovakkja: is-6 ta' Jannar, il-Ġimgħa l-Kbira, Ħadd il-Għid, it-Tnejn ta' wara l-Għid, l-1 ta' Mejju, it-8 ta' Mejju, il-15 ta' Settembru, l-1 ta' Novembru, l-24 ta' Diċembru, il-25 ta' Diċembru, is-26 ta' Diċembru
- b) Btajjel statutorji fir-Repubblika Slovakkja: l-1 ta' Jannar, il-5 ta' Lulju, id-29 ta' Awwissu, l-1 ta' Settembru, is-17 ta' Novembru.

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

- a) Skont l-Att Nru. 160/2015, il-Kodiċi tal-Proċedura Kontradittorja Ċivili (*zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok*) (li minn hawn 'il quddiem issir referenza għalih bħala "CCAP"), u fin-nuqqas ta' dispożizzjonijiet għall-kuntrarju, terminu għall-eżekuzzjoni ta' att jiġi stabbilit minn qorti. Il-jum li fih seħħ l-avveniment li ddetermina l-bidu tal-perjodu ma jiġix inkluz fil-kalkolu ta' perjodu stabbilit f'jiem.
- b) Terminu ma jibdiex jiddekorri fir-rigward ta' persuna li tkun tilfet il-kapaċità tagħha li tkun parti għal proċedimenti jew il-kapaċità li taġixxi quddiem qorti (it-Taqsima 119 tas-CCAP).
- c) Jekk parti ġdida, rappreżentant legali, jew kustodju ta' parti jissieħbu fil-proċedimenti, jibdedw jiddekorru termini godda fir-rigward tagħhom, minn dak il-ħin li jkunu ssieħbu fil-proċedimenti (it-Taqsima 120 tas-CCAP).
- d) Terminu jkun ġie osservat jekk l-att ikkonċernat jiġi eżegwit fil-qorti, jew jekk sottomissjoni tkun ġiet mgħoddija lil awtorità obbligatorja li tikkonsenjaha, fl-aħħar jum tal-perjodu (it-Taqsima 121 (5) tas-CCAP).

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Perjodu jibda jiddekorri l-għada li jkun seħħ l-avveniment li jiddetermina l-bidu tal-perjodu.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Le.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Le.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Il-jiem kalendarji jintużaw fil-kalkolu tat-termini.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?

Il-perjodi stabbiliti f'gimghat, xhur u snin jiġu kkalkolati wkoll skont il-jiem kalendarji.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espresso f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

L-iskadenzi tal-perjodi stabbiliti f'gimghat, xhur jew snin jaqgħu fl-aħħar tal-jum li d-deżinjazzjoni tiegħu huwa l-istess bħal dak tal-jum li fih seħħ l-avveniment li ddetermina l-bidu tal-perjodu u, jekk ma jkun hemm ebda jum bħal dan f'xahar, mela l-aħħar jum tax-xahar. Jekk skadenza taqa' nhar ta' Sibt, Fadd jew fi btala, l-aħħar jum tal-perjodu huwa l-jum tax-xogħol li jiġi immedjatement wara (it-Taqsima 121 tas-CCAP).

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Fadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Iva.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wiehed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

Jekk il-liġi ma tiddikjara ebda skadenza għall-eżekuzzjoni ta' att, din għandha tiġi stabbilita minn qorti, jekk ikun hemm bżonn. Qorti tista' wkoll testendi skadenza li tkun stabbilixxiet hija stess (it-Taqsima 118(2) tas-CCAP).

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Appell jitressaq fi żmien 15-il jum min-notifika ta' deċiżjoni fil-qorti li lilha tkun indirizzata (it-Taqsima 362 tas-CCAP).

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Iva, iżda biss terminu li jappartjeni għal interrogazzjoni informattiva.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Il-konsegwenza ta' nuqqas ta' osservanza ta' skadenza hija li tinqabeż l-iskadenza.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Qorti tista' taħfer l-iskadenza li tinqabeż jekk dan in-nuqqas kien dovut għall-fatt li parti jew ir-rappreżentant tagħha kellhom raġuni skużabbli li minħabba fiha ma setgħux jeffettwaw att li kienu intitolati li jeżerċitaw. Rikors irid jiġi ppreżentat fi żmien 15-il jum mill-waqfien tal-ostakolu u l-att mitluf irid jiġi effettwat f'dak il-ħin (it-Taqsima 122 tas-CCAP). Huwa kompletament fid-diskrezzjoni tal-qorti li tevalwa jekk ir-raġuni li minħabba fiha l-parti jew ir-rappreżentant tagħha qabżu skadenza statutorja hijiex skużabbli.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinzamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-orijinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 10/02/2020

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Finlandja

LISTA TAL- KONTENUT

- [1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?](#)
- [2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament \(KEE, Euratom\) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.](#)
- [3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?](#)
- [4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?](#)
- [5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti \(servizz personali minn marixxall jew servizz postali\)?](#)

- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettag xi avveniment, il-jum li fih jitwettag l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, l-Ħadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna titef il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

L-iskadenzi jirreferu għat-termini preskrittivi stabbiliti biex jiġi ffinalizzat stadju partikolari fi proċediment. Ċerti termini preskrittivi huma stipulati mil-liġi, u oħrajn huma ffixxati mill-qorti.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Apparti s-Sibtijiet u l-Ħdud, dawn il-jiem li ġejjin jitqiesu bħala vaganza fil-Finlandja:

- L-Ewwel tas-Sena (l-1 ta' Jannar)
- L-Epifanija (is-6 ta' Jannar)
- Il-Ġimgha l-Kbira (data varjabbli)
- L-Għid il-Kbir (data varjabbli)
- It-Tnejn ta' wara l-Għid (data varjabbli)
- Jum il-Ħaddiem (l-1 ta' Mejju)
- Lapsi (data varjabbli)
- Il-Pentekoste (data varjabbli)
- Il-Midsommarafon - lejliet il-Midsommardagen (data varjabbli)
- Il-Midsommardagen (data varjabbli)
- Il-Qaddisin Kollha (data varjabbli)
- Jum l-Indipendenza (is-6 ta' Diċembru)
- Il-Milied (il-25 ta' Diċembru)
- San Stiefnu (is-26 ta' Diċembru)

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Ir-regoli dwar il-kalkolu tat-termini preskrittivi jinsabu fl-Att dwar it-Termini Preskrittivi (*määräaikalaki*) (150/1930). Jeżistu wkoll dispożizzjonijiet rigward it-tul ta' żmien tat-termini preskrittivi, li huma inkluzi fil-Kodiċi dwar il-Proċedura Ġudizzjarja (*oikeudenkäymiskaari*) u f'diversi regolamenti oħra.

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Ġeneralment it-termini preskrittivi huma kkalkulati mill-bidu tal-jum ta' wara dak li fih ikun seħħ l-avveniment li kkaġuna l-att jew il-formalità inkwistjoni. Pereżempju, it-terminu preskrittiv għall-ikkontestar ta' wirt jiġi kkalkulat mill-bidu tal-jum ta' wara dak li fih ikun ġie nnotifikat il-wirt.

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

Il-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika ta' dokumenti ma jaffettwax il-bidu tat-terminu. It-terminu preskrittiv jibda jiddekorri biss malli jiġi nnotifikat id-dokument.

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Meta tali perjodu ta' żmien ikun espress f'numru ta' jiem li jgħoddu minn wara ċertu data, din tal-aħħar ma tiġix magħduda magħhom. Pereżempju, id-data tan-notifika ma tiġix inkluża fit-terminu preskrittiv.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

In-numru ta' jiem indikat jinkludi l-jiem kalendarji kollha, mhux il-jiem ta' xogħol biss. Madankollu, jekk l-aħħar jum tat-terminu preskrittiv jinżerta wieħed mill-jiem elenkati fil-mistoqsija nru 2, it-terminu preskrittiv jiġi estiż sal-jum ta' xogħol li jkun imiss.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin?

It-termini preskrittivi espressi f'gimghat, xhur jew snin, li jgħoddu minn wara ċertu data, jispicċaw fil-jum tal-gimgha jew tax-xahar li jiġib l-istess isem jew numru ta' dik id-data. Jekk ma jkunx hemm data korrispondenti fix-xahar li fih ikun se jiskadi t-terminu preskrittiv, l-aħħar jum ta' dak ix-xahar jitqies bħala l-iskadenza tat-terminu.

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'gimghat, xhur jew snin, meta tiskadi?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija nru 8.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibb, Hadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Ara t-tweġiba għall-mistoqsija nru 7.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

Huwa possibbli li l-iskadenzi jiġu estiżi sakemm il-ftieġa għall-estensjoni tkun tista' tiġi ġustifikata. Pereżempju, l-estensjoni ta' skadenza applikabbli għal kawża li tkun għaddejja l-qorti tista' tingħata mill-qorti kkonċernata, wara li tircievi t-talba għal dan. Id-deċizzjoni dwar għandhiex tingħata estensjoni jew le tittiehed mill-persuna inkarigata mill-każ.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

Il-parti li tkun tixtieq tappella kontra sentenza ta' Qorti Distrettwali (*käräjäoikeus*) trid tinnotifika l-intenzjoni tagħha li tappella sa mhux aktar tard mis-seba' jum mid-data li fiha tkun ingħatat is-sentenza tal-qorti. L-iskadenza biex jitressaq appell hija ta' 30 jum mid-data li fiha tkun ingħatat is-sentenza tal-Qorti Distrettwali. L-appellant irid jippreżenta l-ittra tal-appell lir-registru tal-Qorti Distrettwali sa mhux aktar tard mill-jum ta' skadenza tat-terminu preskrittiv, matul il-ħinijiet tax-xogħol.

Fir-rigward tad-deċizzjonijiet meħuda mill-Qorti tal-Appell (*hovioikeus*), it-terminu preskrittiv biex jintalab permess għall-appell u biex tiġi ppreżentata l-ittra tal-appell huwa ta' 60 jum mid-data li fiha l-Qorti tal-Appell tkun tat id-deċizzjoni tagħha. L-appellant irid jippreżenta l-ittra tal-appell, li trid tkun indirizzata lill-Qorti Suprema (*korkein oikeus*) u li magħha jridu jinhemžu t-talba għall-permess għall-appell kif ukoll l-appell innifsu, lir-registru tal-Qorti tal-Appell sa mhux aktar tard mill-jum ta' skadenza tat-terminu preskrittiv.

Jekk l-appell ikollu x'jaqsam ma' kawża li l-Qorti tal-Appell tkun semgħet fl-ewwel istanza, it-terminu preskrittiv biex jitressaq appell ikun ta' 30 jum mid-data li fiha l-Qorti tal-Appell tkun tat id-deċizzjoni tagħha.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

It-termini preskrittivi stipulati fl-Att dwar it-Termini Preskrittivi ma jistgħux jitqassru. Fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, il-qorti tuża s-setgħa diskrezzjonali tagħha biex tiffissa t-termini preskrittivi għal atti u formalitajiet speċifiċi u kif ukoll biex testendihom. F'ċerti każijiet, il-qorti jistgħu jestendu wkoll l-iskadenzi stabbiliti għall-appelli.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna titlef il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Ma jeżistux postijiet bħal dawn fil-Finlandja, u għaldaqstant mhux possibbli li tinqala' sitwazzjoni ta' dan it-tip.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Bħala regola ġenerali, li parti tonqos milli tirrispetta l-iskadenzi jkun ta' detriment għaliha stess u jista' jwassal biex tiġi miċhuda mid-drittijiet tagħha fil-kwistjoni.

16 Jekk id-data ta' l-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Ma hemmx rimedju universali għall-każijiet fejn ma jiġux irrispettati l-iskadenzi. Xi drabi tista' ssir talba biex tiġi stabbilita skadenza ġdida. Madankollu, dan rarament jiġri.

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.

L-aħħar aġġornament: 11/06/2020

Skadenzi taż-Żmien skond il-Proċedura - Svezja

LISTA TAL- KONTENUT

- 1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?
- 2 Il-lista tal-jiem varji li mhumix meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.
- 3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?
- 4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?
- 5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?
- 6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?
- 7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?
- 8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?
- 9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin, meta tiskadi?
- 10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, F'add jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?
- 11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?
- 12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?
- 13 Il-qorti jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?
- 14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni bħal din, il-persuna titlef il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?
- 15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?
- 16 Jekk id-data tal-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

1 X'inhuma t-tipi ta' skadenzi rilevanti għall-proċeduri ċivili?

Hemm bosta tipi differenti ta' skadenzi fil-materji ċivili, kif ukoll perjodi ta' żmien stabbiliti fil-Kostituzzjoni. Dawn jinkludu pereżempju, termini għal appell, għat-tressiq ta' kwerela u biex kawża tiġi rieżaminata (il-perjodu li tulu kawża trid tittella' l-qorti). Hemm ukoll dispożizzjonijiet li jstipulaw sempliċement li miżura trid tittiehed u mbagħad f'idejn il-qorti biex tiddeċiedi l-perjodu ta' żmien li trid issir matulu; pereżempju, limiti taż-żmien biex tiġi pprovduta informazzjoni addizzjonali, evidenza jew nota tal-eċċezzjonijiet.

2 Il-lista tal-jiem varji li mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol skont ir-Regolament (KEE, Euratom) nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971.

Is-Sibtijiet, il-Ħdud u l-festi pubbliċi mhumiex meqjusa jiem tax-xogħol.

Dawn li ġejjin huma festi pubbliċi fl-Isvezja (l-Att (1989:253) dwar il-festi pubbliċi; "lagen om allmänna helgdagar"):

- L-Ewwel tas-Sena (l-1 ta' Jannar)
- L-Epifanija (is-6 ta' Jannar)
- Il-Ġimgħa l-Kbira (l-aħħar Ġimgħa qabel l-Għid)
- L-Għid il-Kbir (l-ewwel Ħadd wara l-qamar kwinta nhar il-21 ta' Marzu jew wara)
- It-Tnejn ta' wara l-Għid (l-għada tal-Għid il-Kbir)
- Lapsi (is-sitt Ħamis wara l-Għid il-Kbir)
- L-Għid il-Ħamsin (is-seba' Ħadd wara l-Għid)
- Il-Jum Nazżjonali Svediż (is-6 ta' Ġunju)
- Midsommardagen (is-Sibt ta' bejn l-20 u s-26 ta' Ġunju)
- Il-Qaddisin Kollha (is-Sibt ta' bejn l-31 u s-6 ta' Novembru)
- Il-Milied (il-25 ta' Diċembru)
- San Stiefnu (is-26 ta' Diċembru)

3 Liema huma r-regoli ġenerali li japplikaw għall-iskadenzi fir-rigward ta' proċeduri ċivili differenti?

Il-prinċipju bażiku li jirregola l-limit taż-żmien huwa li meta persuna tkun meħtieġa minn qorti tagħmel xi att fil-proċedimenti hija trid tingħata żmien raġonevoli biex tagħmel dan (il-Kapitolu 32, l-Artikolu 1 tal-Kodiċi tal-Proċedura Ġudizzjarja Svediż; "rättegångsbalken"). F'ħafna każijiet iż-żmien mogħti jingħata mill-qorti, li f'dak il-punt trid tiffissa terminu li jippermetti lill-parti ammont ta' żmien aċċettabbli biex tikkonforma.

F'għadd żgħir każijiet perjodu partikolari ta' żmien ikun stipulat fil-Kodiċi tal-Proċedura Ġudizzjarja Svediż. Dan japplika l-iktar għat-termini għall-appell kontra sentenza jew deċiżjoni tal-qorti, biex jintalab li tiġi rieżaminata kawża magħluqa, jew f'xi każijiet biex jinbidel terminu.

Persuna li tixtieq tappella kontra sentenza ta' qorti distrettwali f'kawża ċivili trid tagħmel dan fi żmien tliet ġimgħat mill-għoti tas-sentenza. Persuna li tixtieq tappella kontra sentenza ta' qorti distrettwali ("tingsrätt") f'kawża ċivili trid tagħmel dan fl-istess ammont ta' żmien. Madankollu, jekk deċiżjoni meħuda waqt proċediment tkun għadha ma ngħatatx waqt seduta tal-qorti u tkun għadha ma ngħatat l-ebda dikjarazzjoni quddiem il-qorti dwar meta se tingħata d-deċiżjoni, il-perjodu għal appell jiġi kkalkulat minn dak inhar li r-rikorrent ikun irċieva d-deċiżjoni. Iż-żmien biex isir appell kontra sentenzi jew deċiżjonijiet tal-qorti tal-appell ("hovrätt") huwa ta' erba' ġimgħat (il-Kapitolu 50, l-Artikolu 1; il-Kapitolu 52, l-Artikolu 1; il-Kapitolu 55, l-Artikolu 1 u l-Kapitolu 56, l-Artikolu 1 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ġudizzjarja Svediż).

Parti li tkun inqatgħet sentenza kontriha b'kontumacia minn qorti distrettwali ("tingsrätt") tista', fi żmien xahar minn meta tiġi nnotifikata bis-sentenza kontriha, tressaq rikors għar-rieżami tal-kawża (il-Kapitolu 44, l-Artikolu 9 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ġudizzjarja Svediż).

Jekk l-appell jiskadi għax ir-rikorrent ma jkunx attenda l-proċedimenti fil-qorti tal-appell Parti ("hovrätt"), ir-rikorrent jista', fi żmien tliet ġimgħat mid-data ta' meta ngħatat id-deċiżjoni, iressaq rikors biex tikompla l-kawża (il-Kapitolu 50, l-Artikolu 22 tal-Kodiċi ta' Proċedura Gudizzjarja Svediz).

Jekk parti jiskadilha ż-żmien biex tressaq appell jew biex tressaq rikors biex kawża titkompla jew tiġi rieżaminata, hija tkun tista' tressaq rikors biex it-terminu jerga' jibda jgħodd. Ir-rikors irid isir fi żmien tliet ġimgħat minn tmiem iċ-ċirkostanzi li jiskuzawh u tal-inqas fi żmien sena mill-iskadenza tat-terminu (il-Kapitolu 58, l-Artikolu 12 tal-Kodiċi ta' Proċedura Gudizzjarja Svediz).

Għadd ta' termini japplikaw ukoll fi proċedimenti sommarji fl-Awtorità ta' Eżekuzzjoni Svediza. Intimat ikun ordnat jikkummetta dwar rikors f'ċertu ammont ta' żmien mid-data ta' notifika. Flief f'ċirkostanzi eċċezzjonali, dan il-perjodu ma jridx ikun itwal minn ġimgħatejn (l-Artikolu 25 tal-Att (1990:746) dwar ordnijiet ta' pagamenti u assistenza; "lagen om betalningsföreläggande och handräckning"). Jekk l-intimat ikkontesta r-rikors, ir-rikorrent ikollu massimu ta' erba' ġimgħat mid-data meta tintbagħatlu n-notifika tal-oppożizzjoni fejn jitlob li l-kawża tkun trasferita għal quddiem qorti distettwali ("tingsrätt") biex tiġi ttrattata ulterjorment (l-Artikolu 34). Jekk l-Awtorità ta' Eżekuzzjoni Svediza tagħti deċiżjoni f'kawża li tinvolvi ordni ta' pagament jew assistenza ġenerali, l-intimat jista' jitlob li l-kawża tiġi rieżaminata fi żmien xahar mid-data tad-deċiżjoni (l-Artikolu 52). Jista' jressaq appell kontra tipi oħrajn ta' deċiżjoni mill-awtorità fi żmien tliet ġimgħat minn dakinhar li tkun ittiegħet id-deċiżjoni (l-Artikoli 55-57).

4 Meta jkun meħtieġ li att jew formalità jitwettqu fi żmien stabbilit minn qabel, dan meta jibda jiddekorri?

Jekk att irid isir f'perjodu preskritt, il-perjodu jibda jgħodd minn dakinhar li tingħata d-deċiżjoni jew ordni. F'każijiet fejn dokument irid jiġi nnotifikat lil parti, madankollu, il-perjodu ma jibdiex jgħodd sakemm il-parti tirċievi d-dokument (id-data tan-notifika).

5 Il-bidu tad-dekorrenza jista' jiġi affettwat jew modifikat mill-metodu ta' trażmissjoni jew ta' notifika tad-dokumenti (servizz personali minn marixxall jew servizz postali)?

F'każijiet fejn dokument irid jiġi nnotifikat lil parti, il-perjodu ma jibdiex jgħodd sakemm il-parti tirċievi d-dokument (id-data tan-notifika).

6 Jekk iż-żmien jibda jiddekorri meta jitwettaq xi avveniment, il-jum li fih jitwettaq l-avveniment ikun jgħodd għall-kalkolu taż-żmien?

Meta d-data ta' bidu tkun id-data ta' meta tkun ingħatat id-deċiżjoni jew ordni, it-terminu spiss ikun espress fil-forma ta' data speċifika sa meta l-azzjoni li tirriżulta mid-deċiżjoni jew ordni trid titwettaq. Xi drabi, madankollu, jiġi ffixxat ukoll terminu meta jkun stipulat li azzjoni trid tittieħed fi żmien ċertu għadd ta' jiem, ġimgħat, xhur jew snin, li dejjem jibdedew b'data ta' bidu. Meta d-data ta' bidu tkun id-data ta' notifika, dejjem jiġi ddikjarat li azzjoni trid tittieħed fi żmien ċertu għadd ta' jiem, ġimgħat, xhur jew snin, mid-data ta' notifika, li tkun id-data meta l-parti tirċievi d-dokument.

7 Meta skadenza tkun espressa f'jiem, l-għadd ta' jiem indikat ikun jinkludi l-jiem tal-kalendarju jew il-jiem tax-xogħol?

Jekk il-perjodu ta' żmien ikun espress f'jiem, l-għadd ta' jiem speċifikat jinkludi jiem kalendarji u mhux jiem tax-xogħol biss.

8 Meta skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin?

Jekk att irid isir f'perjodu preskritt, il-perjodu jibda jgħodd minn dakinhar li tingħata d-deċiżjoni jew ordni. F'każijiet fejn dokument irid jiġi nnotifikat lil parti, madankollu, il-perjodu ma jibdiex jgħodd sakemm il-parti tirċievi d-dokument (id-data tan-notifika).

9 Jekk skadenza bħal din tkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin, meta tiskadi?

L-Att (1930:173) dwar il-kalkolu tat-termini statutorji ("lag om beräkning av lagstadgad") jgħid li meta t-termini jkun espressa f'ġimgħat, xhur jew snin, id-data finali tkun il-jum li, b'ismu jew bin-numru tax-xahar tiegħu, jikkorrispondi għall-jum ta' meta beda jgħodd il-perjodu ta' żmien. Jekk ma jkun hemm l-ebda jum korrispondenti fl-aħħar xahar, l-aħħar jum tal-perjodu ta' żmien ikun l-aħħar jum tax-xahar.

Jekk il-jum sa meta trid titwettaq azzjoni jiġi s-Sibt, il-Ħadd jew festa pubblika oħra (ara 2 fuq), Midsommarafon (lejlet Midsommardagen), Lejlet il-Milied (l-24 ta' Diċembru) jew Lejlet l-Ewwel tas-Sena (il-31 ta' Diċembru), l-iskadenza biex titwettaq l-azzjoni tiġi estiża sal-jum tax-xogħol li jkun imiss. Dan japplika wkoll jekk il-perjodu ta' żmien jibda fid-data tan-notifika.

Fejn huwa applikabbli r-Regolament tal-Kunsill Nru 1182/71 tat-3 ta' Ġunju 1971 li jstabbilixxi r-regoli applikabbli għal perjodi, dati u limiti ta' żmien, minflok japplikaw id-dispożizzjonijiet ta' dak ir-Regolament.

10 Jekk meta tiskadi d-data tal-iskadenza jkun nhar ta' Sibt, Ħadd jew festa pubblika jew jum mhux tax-xogħol, din tiġi estiża sal-ewwel jum tax-xogħol li jkun imiss?

Jekk il-jum sa meta trid titwettaq azzjoni jiġi s-Sibt, il-Ħadd jew festa pubblika oħra (ara 2 fuq), Midsommarafon (Lejlet Midsommardagen), Lejlet il-Milied (l-24 ta' Diċembru) jew Lejlet l-Ewwel tas-Sena (il-31 ta' Diċembru), l-iskadenza biex titwettaq l-azzjoni tiġi estiża sal-jum tax-xogħol li jkun imiss. Dan japplika wkoll jekk il-perjodu ta' żmien jibda fid-data tan-notifika.

11 Hemm ċirkostanzi li fihom jiġu estiżi l-iskadenzi? X'inhuma l-kundizzjonijiet biex wieħed jibbenefika minn dawn l-estensjonijiet?

Ma hemm l-ebda regoli speċifiċi dwar l-estensjoni tat-termini f'kawżi fejn il-parti tkun residenti jew stabbilita jew tinsab barra mill-Isvezja jew f'żona remota. Madankollu, kif diġà ntqal, il-qorti f'ħafna kawżi tiddetermina hija stess kemm ikun se jkun twil terminu u f'dak il-punt tiżgura li l-parti tingħata ammont raġonevoli ta' żmien biex taġixxi.

12 X'inhuma l-iskadenzi għall-appelli?

It-termini għall-appelli kontra sentenzi tal-qrati jew deċiżjonijiet normalment ikunu ta' tlieta jew erba' ġimgħat.

13 Il-qrati jistgħu jimmodifikaw l-iskadenzi, b'mod partikolari l-iskadenzi għad-dehra jew jiffissaw data speċjali għad-dehra?

Jekk terminu jiġi stipulat bil-liġi (pereż. biex jitressaq appell) dan il-perjodu la jista' jitnaqqas u lanqas jiżdied. Jekk parti tkun ġiet ordnata tkun preżenti fil-qorti jew twettaq xi att ieħor il-qorti tista' testendi t-terminu billi tiffissa skadenza ġdida. F'każ ta' emerġenza ma hemm xejn li jipprevjeni lill-qorti milli tħassar seduta ppjanata u torganizza oħra f'data iktar bikrija. Madankollu, il-partijiet iridu jingħataw żmien raġonevoli biex iħejju ruħhom.

14 Meta att maħsub għal parti li tkun residenti f'post fejn hija tibbenefika minn estensjoni tal-iskadenza jiġi nnotifikat f'post fejn min jirrisjedi fih ma jibbenefikax minn estensjoni b'hal din, il-persuna tiflew il-benefiċċju ta' din l-iskadenza?

Le; Ara 11 hawn fuq.

15 X'inhuma l-konsegwenzi jekk ma jiġux rispettati l-iskadenzi?

Termini għall-konformità mal-ordnijiet, eċċ.

Jekk ir-rikorrent ma jikkonformax ma' ordni biex jipprovdi informazzjoni addizzjonali għar-rikors tiegħu għal taħrika jew jekk ikun hemm kwalunkwe xkiel biex titella' l-kawża, it-talba tiġi miċhuda. Jekk l-intimat jonqos milli jressaq nota tal-eċċezzjonijiet, tista' tinqata' sentenza kontrih b'kontumacja. Nuqqas ta' konformità ma' ordni fil-ħin jista' jwassal ukoll biex il-qorti tiddeċiedi l-kawża xorta waħda.

Kontumacja

F'kawżi li jistgħu jiġu solvuti barra mill-qorti (pereż. tilwim kummerċjali) in-nuqqas ta' waħda mill-partijiet milli tidher quddiem il-qorti distrettwali ("tingsrätt") tista' twassal biex tingħata sentenza b'kontumacja. F'kawżi oħra jistgħu jiġu imposti multi. Madankollu, f'kawżi li ma jistgħux jiġu solvuti barra mill-qorti (pereż. litiġju fi kwistjonijiet tal-familja) jekk ir-rikorrent jonqos milli jidher fl-awla jista' jwassal biex il-kawża taqa' fil-waqt li jekk ma jidherx l-intimat huwa jista' jew jiġi mmultat jew jittella' quddiem il-qorti. Jekk ir-rikorrent jonqos milli jidher fil-proċedimenti quddiem il-qorti tal-appell, l-appell jista' jiskadi. Jekk ma jidherx l-intimat tista' tiġi imposta multa.

Terminu għal appell

Jekk parti tappella tard wisq l-appell jiġi miċhud.

16 Jekk id-data tal-iskadenza tkun għaddiet, x'inhuma r-rimedji disponibbli għal dawk li ma jkunux irrispettawha, jiġifieri l-partijiet inadempjenti?

Jekk it-terminu mhux stipulat mil-liġi, il-parti trid, qabel ma jiskadi t-terminu, tressaq rikors quddiem il-qorti għal posponiment u titlob li l-perjodu jkun estiż. Jekk it-terminu skada u l-qorti sussegwentement ħadet azzjoni, pereż. qatgħet is-sentenza, hemm għadd ta' miżuri ordinarji u straordinarji li parti tkun tista' tiefju. Il-fini ta' dawn il-miżuri hija li jew terġa' tinfetaħ il-kawża li kienet ingħalqet jew fxi ċirkostanzi biex it-terminu jinbidel (ara 3 fuq).

Il-verżjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-original mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.